

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

93'üncü Birleşim

12 Mayıs 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in çok dilli, çok inançlı yaşamının Türkiye için sunduğu ortak yaşam modeline ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Mardin Milletvekili Faruk Kılıç'ın, Mardin 1969 Spor'a ilişkin açıklaması
- 2.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Konya'nın "2026 İslam İşbirliği Teşkilatı Gençlik Başkenti" ilan edilmesine ilişkin açıklaması
- 3.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 4.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, herkesi ilgilendiren ilahi uyarıya ilişkin açıklaması
- 5.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Karaisalı ilçesinin Tümenli köyünün ve çevre köylerinin yaptıkları başvuruya ilişkin açıklaması
- 6.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, engelli yurttaşların emeklilik haklarına ilişkin açıklaması
- 7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 8.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, aile yapısına ilişkin açıklaması
- 10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da 2026'nın ilk üç ayında kesilen cezaya ilişkin açıklaması
- 11.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, on ikinci yargı paketine ilişkin açıklaması
- 12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, turizm esnafına ilişkin açıklaması
- 13.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ın uçak seferi beklentisine ve Tokat'ta siyanürlü madencilik ısrarına ilişkin açıklaması
- 14.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı Aksoy'un, 19 Mayıs 1919'un 107'nci yıl dönümüne ve AK PARTİ Gençlik Kollarının düzenleyeceği Bir Gençlik Şöleni'ne ilişkin açıklaması
- 15.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Türkiye'deki ekonomik tabloya ilişkin açıklaması
- 16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'deki kafelerde yapılan sigara yasağı denetimlerine ilişkin açıklaması
- 17.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'ın İran sınırında yaşanan ağır insanlık dramına ilişkin açıklaması
- 18.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de hafta sonu başlayan Kültür Yolu Festivali'ne ilişkin açıklaması
- 19.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Apa Barajı'ndan Konya Ovası'na su transferi yapılan kanallara ilişkin açıklaması
- 20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, asgari ücrete ilişkin açıklaması
- 21.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

- 22.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Karadeniz halkının fındık mitingini beklediğine ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Uşak Belediye Başkanına ilişkin açıklaması
- 24.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sincan Kadın Hapishanesine ilişkin açıklaması
- 25.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, Sancaktepe Belediye Başkanı Alper Yeğin'e ilişkin açıklaması
- 26.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin'in ve Tarsus'un merkezinde kalan hastane binalarına ilişkin açıklaması
- 27.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Hemşireler Günü'ne ve Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde düzenlenen programa ilişkin açıklaması
- 28.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, iş cinayetlerine ilişkin açıklaması
- 29.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, İznik Gölü'nün sorunlarına ilişkin açıklaması
- 30.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 31.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Baas rejimine karşı yaptığı eylemden dolayı 12 Mayıs 1974 yılında idam edilen Leyla Kasım'a ilişkin açıklaması
- 32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 1. Lig'e çıkan, Süper Lig'e yükselen takımlara ve Galatasaray Spor Kulübüne, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne, Engelliler Haftası'na, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da meydana gelen bombalı saldırıya, itibar suikastlarına ve Ekim 2024'te başlayan süreçle ilgili atılması gereken yasal adımlara ilişkin açıklaması
- 33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Hemşireler Günü'ne, Türkiye'nin son derece önemli bir meselesini nasıl öğrendiklerine ve Millî Savunma Bakanlığı Tedarik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin açıklaması
- 34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Engelliler Haftası'na, Anneler Günü'ne, Hemşireler Günü'ne, basında giderek yaygınlaşan mesnetsiz iddialara ve yalan haberlere ilişkin açıklaması
- 35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Engelliler Haftası'na, Şerzan Kurt davasına, Barış Annelerinin geçen hafta yaptıkları ziyaretlere ve 15 Ekim 2024 tarihinde yaptıkları eyleme, Şırnak Valisine, Sincan Kadın Cezaevi İdare ve Gözlem Kuruluna, İstanbul'daki casusluk davasına, işçileştirilen çocuklara, gruplarını ziyaret eden Peri Vadisi Çevre Koruma Platformu ve ekonomi programına ilişkin açıklaması
- 36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, iktisadi açıdan Türkiye'ye, ikili hukuk sistemine ve bununla ilgili örneklerle, "Gazeteciyim." diye dolananlara ilişkin açıklaması
- 37.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na, Hemşireler Günü'ne, SAHA EXPO 2026'ya ve Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 89'uncu Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, siyaseti hedefine koyarak siyaseti değersizleştirmek isteyenlere ve kadınlara yönelik kullanılan dile ilişkin açıklaması
- 40.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, siyaset kurumunun son derece özenle korumaları gereken bir alan olduğuna ilişkin açıklaması
- 41.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da PTT şubelerinin kapanması nedeniyle emeklilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 42.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Maçka ilçesine bağlı Ocaklı Mahallesi'nde yaşananlara ilişkin açıklaması
- 43.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı'na ilişkin açıklaması
- 44.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Leyla Kasım'a ilişkin açıklaması
- 45.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da gerçekleştirilen bombalı saldırılara ilişkin açıklaması
- 46.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 65 yaş üstü vatandaşların ulaşım hakkının yüküne ilişkin açıklaması
- 47.- Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın, Karaman Kızılelma Türkçe Ödülleri Töreni'ne ilişkin açıklaması
- 48.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Mezopotamya Kadın Gazeteciler Derneği ile Dicle Fırat Gazeteciler Derneği nisan ayı raporlarına ilişkin açıklaması
- 49.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 17 Nisanda açıklanan Adalet Bakanlığı görevde yükselme sınavı sonuçlarına ilişkin açıklaması
- 50.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Toprak Mahsulleri Ofisinin kiraladığı depolara ilişkin açıklaması
- 51.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, hızlı ve plansız kentleşmeye ilişkin açıklaması
- 52.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Dargeçit davasına ilişkin açıklaması
- 53.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, Varto'da kurulan çadırlara ilişkin açıklaması
- 54.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık fiyatına ilişkin açıklaması
- 55.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, vize meselesine ilişkin açıklaması

- 56.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Mustafa Paşahan'ın talep ettiklerine ve Ağrı'ya ilişkin açıklaması
- 57.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğlaspor'a ilişkin açıklaması
- 58.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Büyükşehir Belediyesinin Silivri'de tutuklu bulunan personeline ilişkin açıklaması
- 59.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, Isparta gül üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 60.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli'nin Buldan ilçesi Başçeşme mevkinde başlatılan feldspat madeni çalışmasına ilişkin açıklaması
- 61.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 62.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 63.- Muğla Milletvekili Metin Ergün'un, Muğlaspor'a ve Bodrumspor'a ilişkin açıklaması
- 64.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 65.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, afetlerden zarar gören çiftçilere ilişkin açıklaması
- 67.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 68.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 69.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, engelli vatandaşların ÖTV muafiyetiyle aldıkları aracın kullanımına yönetmelikle getirilen kısıtlamaya ilişkin açıklaması
- 70.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 71.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 72.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 73.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 74.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Dörtyol Devlet Hastanesinde yaşanan olaya ilişkin açıklaması
- 75.- Samsun Milletvekili Orhan Kırcalı'nın, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sele ve su baskınlarına ilişkin açıklaması
- 76.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, 2026 yılı yaş çay alım fiyatına ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bingöl Peri Vadisi Çevre Koruma Platformuna ve Karlıova muhtarlarına "Hoş geldiniz." denilmesi
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Cezayir-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Messaoud Guesri'ye ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi
- 4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Genç MÜSİAD Mersin Şubesine ve beraberindekilere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 5.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Çorlu'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 6.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Adıyaman'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 7.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İstanbul'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Önergeler

- 1.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın'ın, (2/3044) esas numaralı Belediye Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/145)

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, kadın milletvekilleri başta olmak üzere milletvekillerine kurulan kumpası, yapılan iftirayı kabul etmeyeceklerine ilişkin konuşması

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, devlet koruması altında yetişen ve 18 yaşından sonra sistemi terk eden gençlerin barınma, istihdam ve sosyal uyum alanlarındaki gerçek durumunu bütüncül verileriyle ortaya koymak, mevcut mevzuatın uygulamadaki boşluklarını saptamak, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin personel kapasitesi ile etkinliğini değerlendirmek, yeni düzenlemelerin dezavantajlı gençler üzerindeki dışlayıcı etkilerini ölçmek ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir politika analizi yapmak amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, sağlık alanında artan özelleştirme uygulamalarının kamu yararı açısından doğurduğu sonuçların araştırılması, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin tespiti ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 11/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp ve arkadaşları tarafından, engelli yurttaşların temel haklarına erişiminin sağlanması amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, kumpas davalarıyla siyasetin dizayn edilmesi hakkında 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına; yine bu kısımda bulunan 268, 237, 242 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine aynı kısmın sırasıyla 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, Türkiye Üniversite Hastaneleri Dayanıklılık Projesi'ne ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/43121)

2.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/43178)

3.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, SGK tarafından İzmir ilinde satışa çıkarılan taşınmazlara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/43382)

4.- Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın, Sümer Holding AŞ bünyesinde bulunan ve kültürel değeri olan yapıların özelleştirildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/43385)

5.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, eski Burdur Devlet Hastanesi arazisinin akıbetine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/43390)

6.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Bakanlığın bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının yurt dışında kurulu şirket veya iştiraklerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/43488)

7.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir yazılı soru önergesinde yer alan kişisel bilginin internette kapatılmasına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/43686)

8.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Projesi'nin ihale sürecine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43687)

9.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, toplumsal şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43688)

10.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, sosyal medya platformlarına T.C. kimlik numarasıyla giriş yapılmasına yönelik sistemin işleyişine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43690)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşimini açıyorum.
Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.
Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.
İlk söz talebi, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası münasebetiyle Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'ye aittir.
Buyurunuz Sayın Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkanım, sizlere çok teşekkür ediyorum bu önemli ve anlamlı haftada bizlere söz verdiğiniz için.

Değerli arkadaşlar, 156 ülkenin birlikte karar verdiği 10-16 Mayıs haftasında, tam yirmi dört yıldır büyük bir gayretle, mücadeleyle çalışıp engelli kardeşlerimizin hayatlarını iyileştiriyoruz. Burada bulunan onlarca sayfada onlar için neler yaptığımızın, hayatlarını nasıl değiştirdiğimizin, dönüştürdüğümüzün belgeleri var. Zaman yeter mi bilmiyorum -ki yetmez- binlerce hizmet var ama ben yine de arkadaşlarımızın hayatlarına nasıl dokunduğumuzu, öncesinde ne olduğunu, sonrasında neler yaptığımızı sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli kardeşlerim, engellilik politikaları yardım ve muhtaçlık odaklı yürütülüyordu daha öncesinde. Engelli bireyleri kapsayan bütüncül bir çerçeveye yasa bulunmuyordu. Erişilebilirlik, bakım ve istihdam alanlarında standart uygulama yoktu oysaki bugün hak temelli politikalarımız çerçevesinde 2005 yılı itibarıyla 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'u çıkardık. Eğitim, sağlık, bakım, erişilebilirlik ve istihdam devlet yükümlülüğü hâline geldi. 2010 Anayasa değişikliğiyle engellilere yönelik pozitif ayrımcılık anayasal güvenceye alındı. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi 2009'dan itibaren, protokol olarak da 2015'ten itibaren yürürlüğe girdi. 31 hedef, 107 eylem alanı ve 316 faaliyet gerçekleştirildi. Evde bakım sistemi bulunmuyordu, aile yanında bakım desteklenmiyordu, düzenli bakım aylığı sistemi yoktu oysaki bugün, evde bakım yardımı 2006 yılından itibaren 517 bin vatandaşımıza hizmet ediyor. Başlangıçtan bugüne bu alanda toplam 233 milyar yatırım yaptık. Evde bakım desteğinden hizmet alan kardeşlerimize 14 bin liraya yakın finansal kaynak desteği sağlıyoruz. Aynı zamanda, kamu kurumlarında 38 bin kardeşimize, ailesinin bakmakta zorlandığı engelli kardeşlerimize hizmet ediyoruz; kamu kurumlarımızdan yirmi dört saat hizmet alıyorlar.

Değerli kardeşlerim, istihdam konusunda bildiğiniz gibi kamuda sadece 5 bin olarak rakamımız vardı oysaki bugün 82 bin kardeşimiz kamuda istihdam edilmiş oldu.

Aynı zamanda, kıymetli kardeşlerim, sağlık konusunda son derece sınırlı hizmet alan engelli kardeşlerimiz "BAĞ-KUR" "emekli" diye ayırım görüyordu, sağlık hizmetlerine erişim kesinlikle yoktu. Evde sağlık hizmeti yokken aynı zamanda sağlık kurulu raporlarında da büyük sıkıntılar yaşıyorlardı oysaki bugün 5510 sayılı Kanun'la genel sağlık sigortası kapsamını oluşturduk. Evde sağlık sisteminden bir yılda sadece 1 milyon 730 bin engelli kardeşim yararlandı. Raporları bütünsel sisteme bağladık, artık engelli kardeşimiz evden bile sağlık raporunu yeniler oldu.

Değerli kardeşlerim, kurumsal bakım kapasitemizle ilgili, daha önceki uygulamada kurumsal bakım kapasitesi sınırlıydı, rehabilitasyon merkezleri yetersiz, toplum temelli bakım modeli bulunmuyordu oysaki bugün 145 umut eviyle, 143 gündüz bakım merkeziyle toplamda 38 bin çocuğumuza hizmet veriyoruz. 750 bin öğrencimiz var kaynaştırmalı eğitim... Kaynaştırmalı eğitim uygulamasında değerli kardeşlerime her anlamda verilen hizmetlerin tamamı ücretsiz olarak karşılanıyor. Aynı zamanda, gölge öğretmen hizmetinden bütün engelli kardeşlerim birebir yararlanıyor. Okulların fiziki koşullarından ücretsiz taşınmasına kadar geçmişte bizi okul kapılarından içeri dahi almayan bir zihniyet dönüşümünü gerçekleştirmiş olduk.

Değerli kardeşlerim, erişilebilirlik konusunda, kamu binalarında erişilebilirlik standartları yoktu, denetim, yaptırım uygulanmıyordu oysaki bugün, biz 64.575 kamuda erişilebilirlik problemini çözdük ve toplamda 4 bin kamu binasını da erişilebilir hâle getirdik. Belki de binlerce kamu personelimizi de bu anlamda eğittik bir engellinin erişimi konusunda ona nasıl yaklaşılmasına dair.

Şimdi, kardeşlerim, otizmle ilgili ki önümüz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Değerli kardeşlerim, konu çok, gerçekten zaman sınırlı ama bilmeleri gerekiyor ki bizler engelli kardeşlerimizin hayatlarını hakikaten bizlerin bile, engellilerin bile hayal edemeyeceği noktalara getirdik. O yüzden, birkaç dakikam kalmışken otizmlili kardeşlerimle ilgili de bahsetmek istiyorum. Son zamanlarda her 30 çocukta 1 otizm riski son derece her birimizi yakından ilgilendiren bir toplumsal sorun hâline dönüştü. Otizmle ilgili geçmiş dönemde ön tanı ve çocukların eğitimiyle ilgili hiçbir şey yapılmazken bizler ulusal eylem planlarını harekete geçirerek şu anda sadece 49 bin otizmlili kardeşimize bire bir bakım veriyoruz. 16 ilimizde başlayan pilot çalışmayla -ki başarılı olursa 81 ilimizde bu çalışma gerçekleştirilecek- ailelere bire bir hizmet veriyoruz.

Gördüğünüz gibi, binlerce hizmet de bu evrakta yazıyor ama vaktimiz yok.

Çok teşekkür ediyorum, sizlere saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İkinci söz talebi, 12 Mayıs Hemşireler Günü münasebetiyle Ankara Milletvekili Aylin Yaman'a aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

AYLİN YAMAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Dünya Hemşireler Günü. Ülkemizdeki tüm sağlık çalışanlarının yaklaşık yüzde 20'sini, hekim dışı sağlık çalışanlarının ise yarısını oluşturan hemşireler, hiç şüphesiz ki bu oranla sağlık sistemindeki tüm sıkıntıları bizzat hisseden ve hissettiren gruptur.

Her yıl önemli etkinliklerle gündeme taşınan Dünya Hemşireler Günü'nün bu yılki teması "Güçlendirilmiş Hemşireler Hayat Kurtarır" olarak belirlenmiştir. Türkiye'de insan gücü planlamasından çalışma koşullarına, ücret politikalarından mesleki yetki alanlarına kadar birçok başlıkta hemşireler sayısız sorun yaşamaktadır. Bu nedenle, güçlendirmeye sorunları çözerek başlamamız gerekiyor. Nedir bu sorunlar?

En temel sorun, hemşire sayısının yetersizliği ve iş yüküdür. Türkiye'de 1.000 kişiye düşen hemşire oranı sadece 3,8'dir ki bu rakam OECD ortalamasının yaklaşık 1/3'ü kadardır. Özellikle yoğun bakım, acil servis ve yataklı servislerde iş yükü çok ağırdır. Bu durum, tükenmişlik ve hata riskini artırmaktadır.

Bu yoğun çalışma temposuna rağmen hemşire ücretleri insanca yaşamayı karşılamaktan uzaktır. Emekliliğe yansıyan, eğitim düzeyi ve uzmanlıkla orantılı olan adil bir ücret sistemi bulunmamakta, maalesef birçoğu güvenceli kadrolarla istihdam edilmemektedir. Farklı bakanlıklardaki hemşire kadroları, kamuda ve üniversitede aynı işi yapan kadrolar, aynı hastanede farklı bölümlerde, aynı bölümde farklı tip kadrolarda, kısacası aynı işi yapanlar arasında ücret farklılıkları mevcuttur.

Ayrıca, aile sağlığı merkezlerindeki grup elemanı modelinde çalışanlar gibi kabul edilemez koşullarda çalışan hemşireler bulunmaktadır. Uzun çalışma saatleri ve nöbet yükü çok ağırdır, buna rağmen ödenmeyen fazla mesailer bulunmaktadır.

İş yükünün bir nedeni ise hemşirelerin maalesef görev ve sorumluluklarının dışında işlerle meşgul edilmesidir. Hemşirelikte bir görev tanımı kargaşası yaşanmaktadır. Bu iş yükü ve tempoya rağmen kamu atamaları ihtiyacın çok altındadır. Bu durum, kontrolsüzce mezun veren ama atanamayan hemşirelerde derin bir kaygıya ve umutsuzluğa neden olmaktadır. Sağlıklı insan kaynağını maliyet kalemi olarak görenler, sağlık çalışanına yapılan yatırımın geri dönüşünün çok daha anlamlı olduğundan maalesef haberdar değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Hemşirelik hizmetlerinin yönetiminde derhâl vazgeçilmesi gereken sözleşmeli yöneticilik modeli bulunmaktadır. Başhemşirelik uygulamasına geri dönüşü elzemdir. Yönetici hemşireler liyakat esaslı atanmalıdır. Konuyu yeterince bilmeyen kişilerle yönetim, bakım süreçlerine zarar vermekte, çalışanı tüketmektedir. Hemşirelikte uzmanlaşma motive edilmeli ve uzmanlaşma özlük haklarına da yansımalıdır. Yüksek lisans yapan uzman hemşirelerin görev, yetki ve ücret açısından yeterince ayrılmaması önemli bir sorundur ve uzmanlaşmayı değersizleştirmektedir.

Hemşirelik eğitiminin asgari koşulları YÖK tarafından yeniden çalışılmalıdır. Öğrenci kontenjanları nitelik esas alınarak belirlenmeli, öğretim elemanı sayısı bir standarda bağlanmalıdır. Yeni açılan okulların mevcut kriterleri karşılama durumları mutlaka değerlendirilmelidir.

Sağlıkta şiddet, hemşireleri doğrudan etkilemektedir. Başta acil servisler olmak üzere yoğun hasta trafiği olan birimlerde sözlü ve fiziksel şiddet riski güvenlik zafiyeti yaratmaktadır. Artan hasta yoğunluğu ve kayıt yükü nedeniyle hemşireler artık her geçen gün daha fazla malpraktis ve hukuki risk altındadır.

Tüm bu sorunların yanı sıra nüfusumuz yaşlanmakta ve yaşlılık bakım yükünü de beraberinde getirmektedir. Yaşlılıkta artan kronik hastalıklar, artan yatış gün sayıları, ilaç takibi, yara bakımı, rehabilitasyon ve palyatif bakım ihtiyacı, evde bakım ve uzun dönem bakım hizmeti ihtiyacı her geçen gün hemşire ihtiyacını artırmakta fakat bu ihtiyaç göz ardı edilmektedir. Hemşireler için iyi çalışma koşulları, hasta ve toplum için de iyi bakım ve yaşam koşulları demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYLİN YAMAN (Devamla) - Hemşire başına düşen hasta sayısı olması gereken düzeyde tutulduğunda hasta güvenliği sağlanmakta, sağlık hizmet sunumundaki göstergeler iyileşmekte ve beraberinde sağlık ekonomisine de katkı sunmaktadır. Hemşirelere yeteneklerini sonuna kadar kullanabilme fırsatı sunulduğunda, adil ve güvenli çalışma koşulları sağlandığında, yetkinlikleri artırıldığında, klinik karar süreçlerine dâhil edildiklerinde kazanan her zaman sağlık sistemi olmaktadır. Kısacası, bu yılın teması olan "güçlendirilmiş hemşireler" daima hayat kurtarmaktadır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Üçüncü söz talebi, Mardin'in çok dilli, çok inançlı yaşamının Türkiye için sunduğu ortak yaşam modeli hakkında söz isteyen Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'a aittir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in çok dilli, çok inançlı yaşamının Türkiye için sunduğu ortak yaşam modeline ilişkin gündem dışı konuşması

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, tüm halklarımız; hepinizi Mezopotamya'nın ve dillerin ve kültürlerin gülistanı olan Mardin'in kadim ruhuyla saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Mardin'in tüm ülkeye örnek olacak çok dilliliğinden, çok kültürlü yapısından bahsedeceğiz ama bunu kültürel bir mozaikten ve turistik bir dekordan bahseder gibi yapmayacağız elbette çünkü farklılıktan korkan, çokluğu varlığa tehdit olarak gören ana akım düşüncenin aksine farklılıkların tehdit değil zenginlik ve birbirini ezmeden ortak yaşamın mümkün olduğu mesajını iletmemiz Mardin

için bir borçtur. Mardin öyle bir şehirdir ki kilise çanı ile ezan sesi birbirine karışır. Süryanice dualar Kürtçe "kilam"lar ve "stran"larla iç içe geçer; Arapça başlayan cümleler Kürtçe sürer, Türkçe son bulur; işte, bu, dillerin tılsımlı ezgisidir.

Bugün ihtimal olmaktan çıkarmaya çalıştığımız şey, ekmek ve su kadar ihtiyaç duyulan ortak yaşam duygusunun, demokratik ulus tahayyülünün, demokratik entegrasyonun kanlı canlı bir ortak yaşam müzesi olan Mardin'in gerçek ruhudur. Fakat Mardin'de yüzyıllardır süren bu dokuya uygun olmayan, dillerin tılsımını bozan bir inşa var ki bu inşa yüzyıldır farklılıkları kendine düşman bilen, yok sayan; Mardin'e, Mezopotamya'ya, Anadolu'nun çok dilli, çok kültürlü yapısına entegre olmayan; ayrımcılık ve tekçilik üreten devlettir ve devletin kurumlarıdır.

Biz, Mardinliler, bir nezaket gereği olarak değil varlığın kabulü ve ona duyulan saygının bir göstergesi olarak her dilde selamlaşırız ancak toplumsal yaşamdaki bu hakiki çoğulculuk devletle ve kurumlarıyla karşılaştığımız anda katı, tekçi ve yasakçı bir duvara tosluyor. Maalesef, tıpkı bu kürsüde yapmış olduğum ilk konuşmamda Mardin'de yaşayan halkların diliyle verdiğim selamın bir duvara tosladığı gibi fakat ne demiş atalarımız? "..."¹

Evet, biz Mardinliler çok dilli ve eşit bir yaşam diyoruz, karşımıza yüzyıldır tek dil dayatması çıkıyor. Biz, kentimizi de kendimizi de biz yöneteceğiz diyoruz; bu şiarla demokratik toplumu, yerel demokrasiyi örüyor; karşımıza eşitlik korkusu ve kayyum rejimi çıkıyor, hiçbir etik politik savunusu kalmayan kayyum rejiminde ısrar ediliyor. Bu durumu da özetleyen çok güzel bir sözümüz var ve der ki: "..."² İşte, yüzyıldır yaşadığımız tam da budur.

Kürt çocuklar yüzyıldır ne yazık ki hâlâ ana dillerinde eğitim alamıyorlar, üstelik ana dilinde eğitime bir ütopya olarak bakılıyor. Bakın, bugün Sincan'da -saygıyla selamlıyorum hepsini, bizi izleyen tüm tutsakları- hapishanelerde Kürtçe mektuplar dahi engelleniyor. Ağrı'nın Diyadin ilçesinde Kürt'e kendi diliyle ibadet etmesi dahi çok görülüyor. Yine, hiçbir savunusu kalmayan ana dili üzerindeki baskılar her gün devam ediyor. Hâlâ daha kendi diliyle konuşmanın engel olduğu ve buna dair politikaların sürdüğü bir çağ düşünün; buna inanabiliyor musunuz? Biz inanmıyoruz ve sizi şuna davet ediyoruz: Gelin, bu çağı bırakalım, bu çağı geride bırakalım ve barışın yasalarını, dillerin ve kültürlerin kardeşliğini hep birlikte örelim. Örelim çünkü üç gün sonra 15 Mayıs ve 15 Mayıs Kürt dil bayramı olarak dünyada bilinir. 1932'de Celadet Ali Bedirhan ve arkadaşlarının Hawar dergisiyle yükselttiği "..."³ yani "Dilimiz kimliğimizdir." çağlığı bugün milyonlar için bir onur nişanesidir.

Ana dili birkaç derse sıkıştırılacak, çocukla evde konuşulacak, daha sonra da çocuğun unutulması için her şeyin yapıldığı bir zeminde ne yazık ki yaşayamaz. Artık herkes ama herkes ana diline karşı durmanın ötesinde ana dilinin önünü açmanın ve bu ayıptan, bu utançtan geri durmanın zamanını örmek zorundadır çünkü Kürtçenin eşitliği ve özgürlüğü demokrasinin en kadim, en güzel sınavıdır. Bu sınavı hep birlikte geçmenin zamanı gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Mehmed Uzun ana dili yasağını "Boğazımda dilimin kopartılması ve yerine bir protez dil takılması" olarak tanımlar, Lacan bu durumu şöyle ifade eder: "İnsan dünyaya bir dilin içine doğar ve kendini o dil aracılığıyla kurar. Bu nedenle, ana dili, yalnızca kelimeler bütünü değil ilk aidiyet, ilk hafıza, ilk kimlik, ilk bendir." 15 Mayıs Kürt dil bayramı arifesinde, başta Kürtçe olmak üzere, diller ve kültürler yasal ve anayasal güvenceye kavuşmalı; ana dilinde eğitimin önü açılmalıdır. Bu, yapılması gereken bir lütuf değil halkın yüz yıllık mücadelesidir.

Son olarak, ölümünün seneidevriyesi olan Sırrı Süreyya Önder, ben bu kürsüde çok dilli selamlama yaparken tam olarak arkamda oturarak şu sözü söylemişti: "Burada benden Kürtçe selamlamaya müdahale etmemi istiyorlar, ben buna müdahale etmeyi ayıp bulurum, hicap ederim. 'Diliniz Allah'ın ayetidir.'i de size hatırlatmaktan geri dururum." demişti. İşte bugün bu ülkeyi, bu hicaptan, bu ayıptan kurtarmanın zamanı gelmiştir diyerek başta Sırrı Süreyya olmak üzere bu dile emek veren herkesi saygıyla, sevgiyle anıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

Sayın Kılıç'la başlıyoruz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mardin Milletvekili Faruk Kılıç'ın, Mardin 1969 Spor'a ilişkin açıklaması

FARUK KILIÇ (Mardin) - Sayın Başkan, Mardin'imizin gururu, kadim şehrimizin ortak sevdası olan Mardin 1969 Spor, üç yıl üst üste şampiyonluk yaşayarak büyük bir destan yazmış ve 1. Lig'e yükselmiştir. Bu başarıda büyük emeği olan kulüp başkanımıza, yöneticilerimize, teknik heyetimize ve sahada ter döken futbolcularımıza ve takımlarını hiçbir zaman yalnız bırakmayan şanlı taraftarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Ayrıca, desteklerini esirgemeyen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımıza, süreci sahiplenen Sayın Valimize, her zaman yanımızda olan STK'lerimize ve değerli iş insanlarımıza Mardin halkı adına teşekkür ediyorum.

Şimdi, hedefimiz büyük, rotamız Süper Lig. Tüm hemşehrilerimizi ve iş dünyamızı Mardin 1969 Spor etrafında kenetlenmeye davet ediyorum. Mardin her zaman en iyisine layıktır. Yolun sonu şampiyonluk, Süper Lig olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özer...

-
1. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.
 2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.
 3. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Konya'nın "2026 İslam İşbirliği Teşkilatı Gençlik Başkenti" ilan edilmesine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Medeniyetimizin kadim şehri Konya'mızın 2026 İslam İşbirliği Gençlik Başkenti ilan edilmesi şehrimizin sahip olduğu tarihi mirasın, kültürel derinliğin ve medeniyet birikiminin önemli bir göstergesidir. 2026 İslam İşbirliği Gençlik Başkenti ünvanının verilmesiyle birlikte asırlardır ilmin, irfanın, hoşgörünün ve kardeşliğin merkezi olan Konya'mız İslam dünyasının dört bir yanından gelecek gençlerimizi ağırlayacak, ortak değerler etrafında güçlü birlikteliklere ev sahipliği yapacak. İnanıyorum ki yıl boyunca gerçekleştirilecek bu programlar gençlerimizin arasında dayanışmayı, kültürel etkileşimi ve ortak geleceğe dair umutları büyüten çok kıymetli bir fırsat olacak.

Tüm bu etkinliklerin Konya'mıza, ülkemize ve tüm İslam dünyasının gençlerine hayırlar getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

3.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Hemşireler Günü. Sağlıkta en zor anlarda yanımızda olan, gecesini gündüzüne katan, hastaların yoldaşı olan tüm emekçi hemşirelerimizin gününü kutluyorum.

Ne yazık ki Türkiye'de hemşireler, yalnızca hastalıklarla değil ağır çalışma koşullarıyla, düşük ücretlerle, mobbinglerle ve tükenmişlikle de mücadele ediyor. Bir hemşireye aynı anda onlarca hastaya bakma zorunluluğu kalıyor. Uzayan nöbetler, kısalan dinlenme süreleri, sağlıkta şiddet her geçen gün büyüyen problemler arasında. Pandemide balkonlardan alkışlanan sağlık emekçileri bugün geçim derdiyle baş başa bırakılmış durumda. Hemşirelerimizin talepleri çok açık: Güvenli çalışma ortamı, insanca ücret, yeterli personel sayısı ve atama, adil nöbet sistemi ve şiddetsiz bir sağlık sistemi. Bir sağlık sisteminin gerçek gücü, binalarında değil sağlık emekçilerindedir.

Fedakârca görev yapan tüm hemşirelerimize teşekkür ediyorum, hepsini sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yaz...

4.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, herkesi ilgilendiren ilahi uyarıya ilişkin açıklaması

(Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz tarafından Nisâ suresinin 135'inci ayetikerimesinin bir kısmının okunması)

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Herkesi ilgilendiren ilahi bir uyarı: "Ey iman edenler! Kendiniz, ana-babanız ve en yakınlarınızın aleyhinde de olsa Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun. Şahitlik ettiğiniz kimseler zengin veya fakir olsa da adaletten ayrılmayın çünkü Allah ikisine de sizden daha yakındır, onları sizden çok kayırır; öyleyse adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın. Eğer şahitlik ederken gerçeği çarpıtırsanız veya şahitlikten çekinirseniz biliniz ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır."

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

5.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Karaisalı ilçesinin Tümenli köyünün ve çevre köylerinin yaptıkları başvuruya ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Memleketim Karaisalı ilçemizin Tümenli köyü ve çevre köyleri, Kâhyalar Deresi Kazan Gölü mevkinde bulunan göletin yapılması için Devlet Su İşleri 6'ncı Bölge Müdürlüğüne 23 Eylül 2020 tarihinde resmî başvuru yapmışlardır. Yaklaşık altı yıl geçmesine rağmen henüz bölge köylülerimize herhangi bir dönüş ya da bilgilendirme yapılmamıştır. Oysa bu gölet aşırı yağışlarda suyu depolamakla kalmayacak, aynı zamanda bölge tarımı için hayati bir can suyu olacaktır.

Buradan Tarım ve Orman Bakanlığına, Devlet Su İşleri yetkililerine sesleniyorum: Karaisalı çiftçimiz üretmek istiyor, devletinden sadece önündeki engellerin kaldırılmasını istiyor. 2020 yılından bugüne kadar mağdur olan Karaisalı çiftçimizi daha fazla mağdur etmeyin, sorunlarını bir an önce çözün; çiftçimiz zaten mağdur, mağduriyetlerini giderin.

BAŞKAN - Sayın Çağlar Gökalp...

6.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, engelli yurttaşların emeklilik haklarına ilişkin açıklaması

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Engelliler Haftası, gösterişli salonlarda poz vermek için değil engelli yurttaşların yaşadığı hak gasplarını görmek ve çözüm üretmek içindir. Ancak bugün engelli yurttaşların yıllarca mücadele ederek kazandığı emeklilik hakları birer birer ortadan

kaldırılmaktadır. Engelli örgütleri ve sosyal güvenlik uzmanları aylardır uyarıyor: 15 Ocak 2025 tarihli 7538 sayılı Kanun kapsamında vergi indirimiyle emeklilik kaldırılmış, engellilik oranı yerine çalışma gücü kaybı kriteri getirilmiştir. Bu değişiklik, özellikle kronik hastalığı bulunan engelli yurttaşların emekliliğe erişimini zorlaştırmıştır. Yıllarca çalışan insanlar yeniden hastane kapılarında rapor almaya mahkûm edilmektedir. Devlet engelli bireylerin yaşadığı yıpranmayı görmezden geliyor, "Çalışabildiği kadar çalışsın." anlayışıyla hareket ediyor. Soruyoruz: Bu mudur sosyal devlet anlayışınız? Engelli yurttaşların hakları bir lütuf değil eşit yurttaşlığın gereğidir. Kazanılmış hakların gasp edilmesine sessiz kalmayacağız.

BAŞKAN - Sayılı Aksakal...

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü kutlanacak, biliyor ve inanıyoruz ki hayat toprakla başladı, toprağın verdiğini hiçbir şey vermedi bize. Âşık Veysel çok güzel tanımlamıştı bu gücü:

"Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi."

2012 yılında büyükşehirlerinin sınırları il sınırını kapsayacak şekilde genişletildi, köyler mahalleye dönüştürüldü, çapa kırıldı, hayvancılık bitti, koyunlar süt vermez oldu. Eğer enflasyonu tamamen ortadan kaldırmak istiyorsak buradan tüm partilere çağrı yapıyorum: Büyükşehir Yasası'nı eski hâline getirelim, köyleri köylülere geri verelim. Karnın yarmazsa kazmayanın belinen, yüzünü yırtsa tırnağının belinen yine bizi karşılayacak gülünen; bunu unutmayalım, hayat toprakla da bitecek.

Bu vesileyle, Dünya Çiftçiler Günü'nü kutluyor; emeklerinin karşılığını alabilecekleri, bereketli, mutlu, yüzlerinin artık hiç solmayacağı nice yıllarda bugüne erişmelerini temenni ediyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bingöl Peri Vadisi Çevre Koruma Platformuna ve Karlıova muhtarlarına "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Bingöl Peri Vadisi Çevre Koruma Platformu ve Karlıova muhtarları aramızda, Genel Kurulu izliyorlar; kendilerine hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Sayın Güneş, sizinle devam edelim.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir hastane odasında gecenin üçünde yankılanan ayak sesi, bir çocuğun korkusunu bir tebessümle susturan şefkat, bir annenin "Allah razı olsun." duasında saklı emek ve bir hastanın son nefesinde bile elini bırakmayan insanlık; hemşirelerimiz, işte bütün bunların adıdır. Şeyh Edebalı'nın o asırlık sözü bir kez daha anlam bulmaktadır: "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." Çünkü insanı yaşatan sadece ilaç değildir; bazen bir ses tonu, bazen omuza dokunan bir el, bazen de "Merak etmeyin, ben buradayım." diyebilmektir. Pandemiden deprem bölgelerine, yoğun bakım servislerinden aile sağlığı merkezlerine kadar her şartta büyük fedakârlıkla görev yapan tüm hemşirelerimiz sağlık sistemimizin görmeyen kahramanlarıdır.

Bu vesileyle, kendi yorgunluğunu içine gömüp başkasının umudu olmayı seçen, beyaz önlüğünün içine koca bir merhamet sığdıran tüm hemşirelerimizin Hemşireler Günü'nü kutluyorum. Görevi başında hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımızı rahmet ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, aile yapısına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - AKP iktidarının yarattığı ekonomik kriz artık aile yapısını dağıtıyor. Memleketim Aydın Türkiye'de en küçük haneli iller arasında üst sıralarda yer alıyor. Hane halkı büyüklüğü 2,72 kişiye kadar düşerken yalnız yaşayanların sayısı her geçen gün artıyor. Gençler geçim sıkıntısı ve yüksek kiralar nedeniyle ev kuramıyor, emekliler ise yoksulluk içinde yalnızlığa itiliyor. Günümüzde 35 yaşına gelmiş erkeklerin yüzde 17'si evli, kadınların ise yüzde 24'ü ancak evlenebiliyor. "Aile Yılı" dediler, aileyi koruyamadılar; "Emekliler Yılı" dediler, emekliyi açlığa ve sefaletle sürüklediler. Aileyi korumaktan söz edenler yanlış ekonomi politikalarıyla aile düzenini dağıtıyor. Çocuğuna bez, önlük alamayan, yoksulluk sınırı altında yaşayan anne-babalar, refah içinde değil kâbus içinde yaşıyor. Bu tablo, sarayın değil halkın gerçeğidir. Sandık gelecek, saray iktidarı mutlaka gidecek.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da 2026'nın ilk üç ayında kesilen cezaya ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehrim, seçim bölgem Burdur 280 bin nüfuslu bir şehir yani küçük bir şehir. Ama memleketimizin dört bir yanında -nereye giderseniz gidin- insanlar o kadar çok bu vergi cezalarından, trafik cezalarından, kafelerdeki sigara cezalarından, aklınıza gelebilecek bir sürü ceza çeşitlerinden şikâyet ediyordu. Allah Allah yani bu kadar çok ceza kesiliyorsa bir soralım bakanlığa ne kadar ceza kesmişler dedik. Burdur'da 2025 yılının ilk üç ayda 620 milyon toplam ceza kesilmiş, 2025'in tamamında 1,3 milyarmış bu ceza tutarı. 2026'nın ilk üç ayında bu 940 milyona çıkmış yani neredeyse 2025'in tamamına yakın bir ceza tutarıymış. Gerçekten vatandaşlarımız haklıymış. Neyse ki bu ara biraz azaltılar, Burdurlu hemşehrilerimiz biraz nefes almaya başladı; artık daha fazla üzerlerine gitmesinler.

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan...

11.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, on ikinci yargı paketine ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bunca insan hapisanelerde insani koşullar, ceza infazında eşitlik, hukuki güvenlik ve adalet beklerken on ikinci yargı paketinin hâlen bu Meclise sunulmaması başlı başına AKP iktidarının siyasetsizliğidir. Adalet Bakanı göreve geldiği günden beri on ikinci yargı paketinden söz ediyor ama ne somut bir taslak var ne de somut bir tarih. Topu ayağınızda çevirmekten artık vazgeçin. Neyi bekliyorsunuz? Neden insanların umudunu kırıyorsunuz? Toplumu oyalama siyasetinin altında kalacaksınız. Artık söz değil icraat üretin, gerekli yasal düzenlemeleri bir an önce bu Meclise getirin.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, turizm esnafına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Ülkemize döviz kazandıran yüz binlerce turizm esnafımız bugün büyük bir mali kriz içerisinde. SGK'yle, maliyeyle, e-hacizle, artan dükkân kirasıyla boğuşan esnafımız temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hâle geldi. Üç yıldır krizde olan esnafımız Amerika-İran gerilimiyle birlikte yok olma sınırına geldi.

Maliyeye ve SGK'ye çağrıda bulunuyorum: Bu sene esnafımızın toparlamasına müsaade edin. Esnafımızın SGK ve vergi borçları faizsiz şekilde yetmiş iki aya yayılarak yapılandırılmalı, geçmiş dönem faizleri silinmeli, kredi desteği sağlanarak e-hacizler kaldırılmalıdır.

Turizm Bakanlığı dünya çapında ünlü isimleri Antalya'mıza ve ülkemize getirerek ülkemizin güvenli bir liman olduğunu tüm dünyaya göstermeli, böylece gelen turist sayısı artırılmalıdır.

Esnafımızın eridiğine bire bir şahit olan bir milletvekili olarak eğer uyarılarım dikkate alınmaz ise iş işten geçmiş olacak.

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

13.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ın uçak seferi beklentisine ve Tokat'ta siyanürlü madencilik ısrarına ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Tokat 2026 yazında 10 uçak seferi beklerken 7'den 5'e düşmüştür, artık salı ve perşembe uçak yok. Küresel yakıt krizi Tokat'a var, civar illere yok.

Almus Çilehane'ye, Çamköy'e, Çiftlikköy'e maden ruhsatı veriniz. Dün Çamköy'de heyelan ve sel oldu. Ayrıca, 57 köyümüzde daha benzer kaymalar yaşandı. Bu bölgeler acilen afet bölgesi ilan edilmeli, olası can ve mal kayıplarının "Eyyvah!" demeden önüne geçilmelidir. Tokat insanı, doğası, yaylası, suyu ve toprağı büyük bir risk altındadır. Toprak kaydığında yalnızca zemin değil insanların evi, emeği, hatırası ve geçmişi de kayıp gidiyor. AKP'nin bilimsel inceleme yapmadan bölgemizde siyanürlü madencilik ısrarının nedenini biliyoruz. Tokat, madencilik rantına asla müsaade etmeyecektir.

BAŞKAN - Sayın Aksoy...

14.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı Aksoy'un, 19 Mayıs 1919'un 107'nci yıl dönümüne ve AK PARTİ Gençlik Kollarının düzenleyeceği Bir Gençlik Şöleni'ne ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI AKSOY (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Önümüzdeki hafta bugün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlattığı 19 Mayıs 1919'un 107'nci yıl dönümünü büyük bir gurur ve coşkuyla kutlayacağız. 19 Mayıs bağımsızlık meşalesinin yakıldığı gün olduğu kadar, bu ülkenin geleceğinin gençlere emanet edildiğinin de en güçlü ifadesidir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ olarak gençlerimizi sadece yarının değil bugünün de söz sahibi bireyleri olarak görüyoruz. Eğitimden teknolojiye, spordan girişimcilğe, barınmadan istihdama kadar hayata geçirilen sayısız proje, gençlerimizin hayallerini gerçekleştirmesi için güçlü bir zemin oluşturdu. Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm kahramanlarımızı rahmet ve minnetle anıyorum. Gençlerimizi, AK PARTİ Gençlik Kollarımızın 16 Mayıs Cumartesi günü Cumhurbaşkanımızın da katılımıyla Kocaeli'de düzenleyeceği Bir Gençlik Şöleni'ne bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Genç...

15.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Türkiye'deki ekonomik tabloya ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de ekonomik tabloyu artık rakamlar bile gizleyemiyor. Bu yılın ilk üç ayında karşılıksız çıkan çeklerin tutarı yüzde 74 artarak 77 milyar liraya ulaştı. Batık krediler ilk kez 700 milyar lirayı aştı. Öte yandan Borsa İstanbul'daki hisse senetlerinin yaklaşık yüzde 79'u, portföyü 10 milyon liranın üzerinde olan büyük yatırımcıların elinde bulunuyor. Yani küçük esnaf borç altında ezilirken, vatandaş kredi kartıyla ayakta kalmaya çalışırken servet giderek daha dar bir kesimde toplanıyor. Bugün Türkiye'de kazanan üretici değil faizden, ranttan ve finansal ayrıcalıklardan beslenen küçük bir azınlık oluyor, kaybeden ise alın teriyle geçinmeye çalışan milyonlarca vatandaşımızdır. İşte Türkiye'nin gerçek ekonomik tablosu budur.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

16.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'deki kafelerde yapılan sigara yasağı denetimlerine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu hafta sonu Balıkesir'de genç arkadaşlarımızla beraber kafe ziyaretleri yaptık. Ziyaret ettiğimiz her kafede şu isyanla karşı karşıya kaldık: Sigara yasağındaki denetimlerde beklenen kuralların değişkenliği ve uygulanan cezaların ağırlığı. Uygulanan kararı tabii ki hepimiz doğru buluruz, insan sağlığı için sigara yasağı çok yerinde ama uygulama kısmındaki tutarsızlıklar esnafımızı zor durumda bırakmakta. Bu anlamda yapılan denetimler de artık biraz denetimin ötesine geçmiş; ceza vermek için kasti olarak bekleyen deneticiler, sürekli arka arkaya gelen denetimler ve beraberinde de uygulanan ağır cezalarla birçok işletme hem bir taraftan müşteri kaybediyor, bir taraftan da artık işletmelerini kapatacak seviyeye kadar gerilemiş durumda. Bu anlamda, işletmelerimizde sisteme uygun havalandırması olan bir sigara içme alanının tahsisıyla ilgili bir düzenleme yapılarak bu uygulamanın en azından işletmeleri ayakta tutacak şekilde revize edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN - Sayın Dindar...

17.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'ın İran sınırında yaşanan ağır insanlık dramına ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'ın İran sınırında ağır insanlık dramları yaşanıyor. Zorlu kış koşullarında sınırı geçerken yaşamını yitiren "..."⁴ ve mültecilerin cesetlerine maalesef bahar aylarında ulaşılabilen. Geçen gün Çaldıran ilçemiz sınırında bir mültecinin kışın kar altında kalmış cenazesi bulundu ve sessiz bir şekilde gömüldü. Her yıl burada kaç kişinin bu şekilde yaşamını yitirdiği bilinmiyor. Yetkililer tedbir almıyor, sessiz kalıyor. Bu ağır tablodan bile daha vahim olan ise bazen bu cenazeleri yiyerek saldırganlaşan köpeklerin son bir ay içerisinde halka saldırması olmuştur. Saray ilçesinde askerlere ait olduğu iddia edilen sınır köpeklerinin saldırısı sonucu 5 yaşında bir evladımızı kaybettik. Yine yakın dönemde köpek saldırısı nedeniyle ağır yaralanan çocuklar oldu. Bu vahim tablo görülmeli ve ilgili kurumların koordinasyonunda gerekli tedbirler alınmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kış...

18.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de hafta sonu başlayan Kültür Yolu Festivali'ne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Seçim bölgem Mersin'de hafta sonu başlayan Kültür Yolu Festivali ne yazık ki AKP'nin propaganda şovuna dönüştü. Yıllardır milleti kutuplaştırarak ayakta kalmaya çalışan AKP kültürü böldü, sanatı ayırttı. Organizasyonu yapan Kültür ve Turizm Bakanı, Mersin'de akıl almaz bir siyasi ayrımcılığa imza attı.

Buradan soruyorum: Bu festivale halkın iradesini temsil eden belediye başkanları, muhalefet milletvekilleri ve STK'ler neden davet edilmedi? Oysaki Mersinimiz birlikte yaşama kültürünün en güçlü olduğu kentlerden biridir. Mersin yüzyıllardır medeniyetlerin, kültürlerin ve inançların buluşma noktası olmuştur. Mersin halkı sizin kurmaya çalıştığınız nefret düzenine teslim olmayacaktır ve de birlik ve beraberliğine zarar vermeye çalışan bu ayrımcı anlayışınızı da asla affetmeyecektir. Sandık geldiğinde vatandaşımız, devleti AKP'nin arka bahçesine çeviren bu anlayışı önüne katıp gönderecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

19.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Apa Barajı'ndan Konya Ovası'na su transferi yapılan kanallara ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Ovası'nda çiftçilerimiz yine bir su kriziyle mücadele etmeye çalışıyor. Çumra Apa Barajı'ndan Konya Ovası'na, toprak kanallarda oluşan düden ve obruklar nedeniyle su verilemiyor. 2022 yılında da benzer bir sorun yaşanmasıyla birlikte çiftçilerimiz eylem yaparak yetkililerin dikkatini çekmişti. O tarihte sulama

suyunun transferi için beton kanallar inşa edileceğine dair söz verilmişti. Dört yıl geçmesine rağmen beton kanallar inşa edilmedi. Gelineen noktada su verilmekte ancak çiftçiye ulaşmadan toprak kanallarda oluşan düdenlerde kaybolmaktadır.

Yetkililerin vakit kaybetmeden gerekli çalışmaları başlatması, verilen sözlerin tutulması ve Apa Barajı'ndan Konya Ovası'na su transferi yapılan kanalların çağa uygun şekilde kapalı beton kanallarla yapılması elzemdir.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, asgari ücrete ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Asgari ücrete yılbaşında yapılan zam, yılın ilk altı ayı dolmadan maalesef eridi. Milyonlarca asgari ücretli, deyim yerindeyse ölüme terk edildi. TÜRK-İŞ verilerine göre açlık sınırı 34 bin lirayı aşarken asgari ücretin 28.075 lira olması mantığa da matematiğe de vicdana da maalesef aykırıdır. Akaryakıtta, gıdaya, kiraya, içneden ipliğe her şeye yağmur gibi zamların geldiği bir ortamda asgari ücretin sabit kalması asla kabul edilemez. Acilen, asgari ücretlinin insanca yaşaması için gerekli adımları atın. Devlet baba bugünler için vardır, devlet babalığınızın lütfen halkımıza gösterin. "Bütçede kuruş metelik yok, yapamayız." diyorsanız da acilen sandığı getirin. İşçinin alın terini, geleceğini, insanca yaşama onurunu çalmaya artık son verin.

BAŞKAN - Sayın Çan...

21.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Bugün Dünya Hemşireler Günü.

İnsan hayatını önceleyerek gece gündüz demeden büyük bir özveriyle çalışan hemşirelerimizin gününü kutluyorum ancak hemşirelerimizin emekleri ağır iş yükü, yetersiz istihdam, düşük ücretler, güvencesizlik ve artan şiddet riski altında sistematik bir biçimde değersizleştiriliyor çünkü iktidarın sağlığı ticarileştirme ve emek sömürüsüne dayalı dönüşüm programı nitelikli hizmeti değil performans baskısını büyüttü; liyakati zayıflattı, mesleki saygınlığı aşındırdı. Hemşirelerimiz tükeniyor, gençler bu meslekten uzaklaşıyor. Bizler biliyoruz ki güçlü bir sağlık sistemi güvenceli, insanca ve saygın çalışma koşullarıyla mümkündür. Tüm hemşirelerimizin emeğini saygıyla selamlıyor; hak ettikleri koşullar, adil ücret ve güvenli çalışma ortamı sağlanana kadar mücadele edeceğimizi kararlılıkla ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Adıgüzel...

22.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Karadeniz halkının fındık mitingini beklediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Karadeniz halkı ayakta, Karadeniz halkı hem maden işgaline hem de fındıkta emek sömürüsüne karşı ayakta. Maden mitingleri yaptık, meydanlarda isyan vardı ama uyarıyoruz, bunlar sadece provaydı. Tüm bölge fındıkta yaşadığı zulmü, biriktirdiği öfkeyi haykırmak için fındık mitingini bekliyor. Evet, sizi son defa uyarıyoruz: Fındık baronları ve Hükûmet ve bürokrasi arasındaki kirli ittifakı ifşa edeceğiz, meydanları harman yerine çevireceğiz. Evet, şunu biliyoruz: Fındık karteli ekonomik gücünü ve Hükûmeti arkalayarak tarihin en düşük fındık üretimi olan sezonda fiyatları düşürmeyi başarmıştır. Bu bir gerçek ama bu toprak bizim toprağımız, üreten biziz, yöneten de biz olacağız, işte bu da bir gerçek. Sizi son defa uyarıyoruz: Meydanları harman yeri yapmaya hazırlanıyoruz. Karadeniz insanını hafife alanlar, meydanlarda görüşürüz.

BAŞKAN - Sayın Hacıoğulları...

23.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Uşak Belediye Başkanına ilişkin açıklaması

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Sayın Başkan, biz kendimizi, ailemizi ve devletimizi fazilet manzumesi şiirler, türkülerle inşa ederiz. Kim bizi anlamak ister, kim ki Türk devlet yönetimini merak eder, o hâlde türkülerle bakmalı, türküyü dinlemeli. Türküler sadece yüce olanı değil aşağılık olanı da işaret eder.

Son günlerin en bayağı hadisesi, CHP Uşak Belediye Başkanının itirafı oldu. Adam "Başkanlık yarışında kullanılması için Özgür Özel'in evinin bahçe duvarına 200 bin lira bıraktım." demiş. Bu nedir ya! Bizi böyle düşüklükten belki bir Neşet Ertaş türküsü havalandırmak kurtarabilir:

"Bahçe duvarından aştım

Sarmaşık güllere dolaştım

Öptüm sevdim helalleştim.

Yanıyorum, yanıyorum, yanıyorum hele."

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen nereye dolaştın? O bahçe duvarında dolaşmış, sen nereye dolaştın? Terbiyesiz

adam!

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Bu, laf mı şimdi!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Çok mu komik ya, vallahi billahi yani! Bir de gülerek söylüyorsunuz yani!

BAŞKAN - Sayın Uysal Aslan...

24.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sincan Kadın Hapishanesine ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sincan Kadın Hapishanesinde bulunan ve otuz dört yılla en uzun hapishanede tutulan tutsak Nedime Yaklav'ın infazı 29 Nisanda 7'nci kez uzatıldı.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Bu, laf mı şimdi? Bu, düşünsel bir laf mı? Bu, burada edilecek bir laf mı? Bu, burada konuşulacak bir... O bahçe duvarında yattı, sen nereye dolaştın?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Terbiyesiz adam!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Gülünecek bir şey var mı acaba?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Terbiyesiz adam! İftira ile gerçeği sana anlatacağım birazdan, ayrılma! Birazdan anlatacağım sana, ayrılma! Terbiyesiz herif!

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - "Terbiyesiz" mi? Yanına geliyorum şimdi!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İnfazının bir yıl daha uzatıldığı kurulda "eğitmen" sıfatı verilen Hasan Alkış provokasyoncu şekilde "Hiç asker öldürdün mü?" diye soru sordu. Mahpuslara sistematik bir biçimde pişmanlık dayatılan bu kurul hakkında ve bu kişi hakkında 30 kadın tutsak suç duyurusunda bulundu.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Yanına geliyorum!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, gel! Nereye gelersen gel be! Allah Allah!

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Senin yanına geliyorum, "terbiyesiz" kimmiş...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bir süredir kurul kararlarının bile tebliğ edilmediği Sincan Hapishanesi, kadınların özgürlüğünü keyfi ve sistematik bir biçimde gasbetmekte.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Terbiyesiz ben değilim, sizsiniz! Olur mu böyle saçma şey!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bu suç duyurusunun gereği derhâl yapılmalı, sürecin takipçisi olacağız. Kadın mahpusların özgürlüğü, siyasi tutsakların özgürlüğü için keyfi kurul düzenine derhâl son verilmelidir diyoruz.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Olmaz ya! Gel buraya... Buraya gelir misin. Bu nasıl tarif ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ben sana söyleyeceğimi söyledim, o sana yeter, fazlası gerekmez sana, tamam mı, fazlası sana gerekmez!

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Öyle mi? Sözcüklerin ötesinde şeyler var!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kadınların iradesini tutsaklıkla, pişmanlık dayatmasıyla teslim almadınız, alamayacaksınız.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Sözcüklerin ötesinde şeyler var, adap var!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Söylemem gerekeni söyledim sana!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Burası kahvehane mi?

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Burası kahvehane mi!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - E, kahvehane değilse o zaman gülerек niye konuşuyorsun öyle saçma sapan?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Senin söylediğin ne? Senin söylediğin ne? Senin söylediğin ne?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Siz düzeysiz bir adamsınız! Kahve ağzı...

BAŞKAN - Lütfen... Lütfen...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Burası kahvehane değil ve sen yakışmıyorsun buraya tamam mı!

BAŞKAN - Lütfen, polemige gerek yok.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Şöyle yapıyor: "Terbiyesiz" diyor bana. "Terbiyesiz" ne demek ya!

BAŞKAN - Polemige gerek yok.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Polemik değil.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Senin söylediğin ne? Senin söylediğini eksik söylüyorum ben.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen, karşılıklı söz söylemeyi bırakalım. Sayın milletvekillerine yerlerinden söz veriyorum, bunu işleteceğim.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Siz burayı düzeysizleştirdiniz. CHP'nin...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, sen kim, düzey kim be!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Konuşman düzeysiz zaten!

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - "Siz" diyorum, bakın...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen kim, düzey kim be! Her konuşmanda bunu yapıyorsun sen ya! Her konuşmanda bunu yapıyorsun, ilk kez değil ki.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Bir de gülerек konuşuyorsun!

BAŞKAN - Sayın Günaydın, Sayın Hacıoğulları; lütfen, rica ediyorum, lütfen...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Ama görmüyor musunuz düzeysiz... Bu uyuyor mu buraya! Buraya uyuyor mu bu!

BAŞKAN - Karşılıklı polemik yapmayalım lütfen.

Sayın Yıldırım...

25.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, Sancaktepe Belediye Başkanı Alper YeğİN'e ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

CHP'li Sancaktepe Belediye Başkanı Alper Yeğin, ilçenin simgelerinden biri hâline gelen, üzerinde Osmanlı, Selçuklu ve Cumhuriyet motifleri taşıyan, tepesinde ay yıldız bulunan saat kulesini yıktı. Aynı CHP 23 Nisan kutlamalarında mehter marşına arkasını dönmüştü. Şimdi de Sancaktepe'de ay yıldızlı anıtı hiçbir yıkım kararı olmadan yıktırıyor. Yıkım görüntülerine bakıyoruz da sanki Sancaktepe işgale uğramış da haberimiz yokmuş kabîlinden. Hayırdır arkadaş! Amacınız nedir sizin! Osmanlı, Selçuklu ve ay yıldızlı anıtı işgal güçleri gibi yıkmak da ne oluyor! Bu milletin tarihinden ve kimliğinden nedir alıp veremediğiniz! Bu saygısızlık derhâl durdurulmalı, yıkılan anıt daha görkemli bir şekilde yeniden inşa edilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kocamaz...

26.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin'in ve Tarsus'un merkezinde kalan hastane binalarına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - İktidar ne yazık ki Mersin halkının sağlığıyla oynamaya devam ediyor. Yetersiz kalan şehir hastanesine rağmen kapısına kilit vurduğu hastane binalarını yıllarca çürümeye terk eden AKP iktidarı, şimdi de Mersin ve Tarsus'un merkezinde kalan hastane binalarını yandaşlarına peşkeş çekmeye hazırlanıyor. Bu kapsamda Mersin'de ve Tarsus'ta hastalar muayene olmak, tetkik yaptırmak ve ameliyat olabilmek için günler, hatta aylar sonrasına ancak sıra bulabilirken Tarsus eski SSK Hastanesi ve Tarsus Devlet Hastanesi ek binası ile Mersin eski Devlet Hastanesi AKP iktidarı tarafından özelleştirme kapsamına alınmış. Daha önce de buradan defalarca dile getirdik, buradan iktidara bir kez daha seslenmek istiyorum: Siz, sadece yaptıklarınızla övünüyor, sattıklarınızdan asla bahsetmiyorsunuz. Bu hastane binalarının satışından derhâl vazgeçin ve buraları yeniden hizmete açın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karaman...

27.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Hemşireler Günü'ne ve Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde düzenlenen programa ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, gece gündüz demeden sağlığımız için çalışan hemşirelerimizin Hemşireler Günü'nü tebrik ederim.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin ortaya koyduğu "Türkiye Yüzyılı" vizyonu ve "terörsüz Türkiye" hedefi; ülkemizin huzuru, güvenliği ve kardeşliği adına tarihî bir devlet iradesidir. Bu kapsamda Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Başkanı son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın teşrifleriyle Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde "Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye'nin Güvenlik Meseleleri ve Çözüm Önerileri Programı"nda ülkemizin güvenliğini, bölgesel tehditleri ve çözüm yollarını değerlendirdik. Bizler de bu hedefi milletimize anlatmak için Türkiye'nin dört bir yanında büyük bir gayretle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Biliyoruz ki terörsüz Türkiye, güçlü ekonomi, güçlü demokrasi ve güçlü Türkiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Timisi Ersever...

28.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, iş cinayetlerine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - İş cinayetleri artarak devam ediyor; denetim yok, önlem yok, sorumluluk alan hiç yok. İş kazalarında sadece nisan ayında 189 işçi hayatını kaybetti. 2026 yılının ilk dört ayında ise 622 emekçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Hayatını kaybedenlerin yüzde 93'ü sendikasız yani güvencesiz yani korumasız. Nisan ayında yaşamını yitirenlerin 5'i ise çocuk. Tarımda ise sadece bir ayda ölüm sayısı 21'den 41'e çıktı. İnsanlarımız denetimsizlik ve ihmalkârlık yüzünden can veriyor. Bu ağır tablo işi koruyamayan, insan hayatını yok sayan düzen ve anlayışınızın sonucudur.

Teşekkür ederim.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Denizli ilimizden misafirlerimiz var, Genel Kurulu izliyorlar; biz de kendilerine hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Sayın Öztürk...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, İznik Gölü'nün sorunlarına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - İznik Gölü su kaynakları üzerindeki baskı her geçen gün artıyor, gölün sorunları ise masabaşı sempozyumlarıyla çözülmeye çalışılıyor. İznik Gölü'nde son on yılda yaklaşık 230 milyon metreküp su kaybı yaşandı; geçen yıl bu mevsimde 82,7 metre olan doluluk kotu bu yıl 82,5 metreye geriledi; suyun kısıtlanma sınırı ise 82 metre. Üstelik bu yıl hem Bursa hem Türkiye çok iyi yağış aldı. Ulubat Gölü Ramsar koruma alanına kadar taşarken, Keban Barajı'nın kapakları yedi yıl sonra açılırken İznik Gölü neden su tutmadı? Yoksa gölün dibine kuyu mu açtınız? Bin yıllık zeytinliklerin suyu çiftçiye akmazken birilerinin değerini İznik'in suyuyla gayet güzel dönüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bozdağ...

30.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Bugün 12 Mayıs Hemşireler Günü. Türkiye'de hemşire, sağlık emekçisi olmak demek karşılıksız emek demek; uzayan nöbetler, kesintisiz mesailer, ağır, yoğun iş yükü, sürekli liyakatten uzak yönetim anlayışının muhatabı olmak, mobbinge uğramak; sömürüye, fiziksel ve sözlü şiddete maruz kalmak demek. Yetersiz personelin, kötü planlamanın, piyasacı sağlık sisteminin yarattığı sağlıksız toplumun yükünü taşımak; poliklinikte, klinikte tüm soruların ve sorunların ilk muhatabı olmak demek.

İktidarın, hemşirelerin emeğini görünmez kılan, mesleki haklarını yok sayan, yardımcı bir meslek olarak gören, değersizleştiren anlayışını, sağlık politikalarını kabul etmiyoruz. Hemşireler güçlenirse toplum sağlığı güçlenir. Yaşasın hemşirelerin emeği, yaşasın sağlık emekçilerinin örgütlü mücadelesi!

BAŞKAN - Sayın Sakik...

31.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Baas rejimine karşı yaptığı eylemden dolayı 12 Mayıs 1974 yılında idam edilen Leyla Kasım'a ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Leyla Kasım, 1974 yılında faşist Baas rejimine, zulmüne karşı Kürt halkının sesini duyurmak için yaptığı eylemden dolayı 12 Mayıs günü 4 arkadaşıyla birlikte idam edilmiştir. İdam sehpasında: "Ben öleceğim ama ölümüm milyonlarca Kürt'ü uyandıracak." dedi ve "Ey Reqîb" marşını okudu, milyonlarca Kürt'ün "Leyla"sı oldu. "Leyla" kimdir? Büyük Kürt şair Cigerxwîn şöyle seslenir: "..."⁵ Yaşasın Leyla, yaşıyor Leyla! Bütün Kürtler, devrimciler Leyla'ya -selamlar, sevgiler- minnet borçlu.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım ama sisteme giren diğer milletvekili arkadaşlarıma Grup Başkan Vekillerinin sözlerinden sonra tekrar söz vermeye devam edeceğim.

Şimdi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Kaya'yla başlayalım.

Buyurunuz.

32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, 1. Lig'e çıkan, Süper Lig'e yükselen takımlara ve Galatasaray Spor Kulübüne, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne, Engelliler Haftası'na, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da meydana gelen bombalı saldırıya, itibar suikastlarına ve Ekim 2024'te başlayan süreçle ilgili atılması gereken yasal adımlara ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm milletvekillerimize hayırlı bir çalışma haftası diliyorum.

Vatandaşlarımızın çok önemli bir kısmının takip etmekte olduğu futbol liglerinde sezon sonuna doğru gelindi. Ben de bu kapsamda 1. Lig'e çıkan takımlarımız Bursaspor, Muğlaspor, Batman Petrol Spor, Mardin Spor'u tebrik ediyorum; aynı zamanda Süper Lig'e yükselme başarısı gösteren Amedspor ve Erzurumspor'u da tebrik ediyorum ve Süper Lig'de şampiyon olan Galatasaray Spor Kulübümüzü de yine tebrik ediyorum. Önümüzdeki sezonda da centilmence, spor ruhuna ve ahlakına yarışır bir şekilde bir lig geçirmemizi diliyor ve bütün takımlarımıza tekrar başarılar diliyorum.

Yine, 12 Mayıs Hemşireler Günü. Sağlık sektörümüzün önemli bir kesimi, belkemiği olan hemşirelerimizin Hemşireler Günü'nü tebrik ediyorum. Bu vesileyle de hemşirelerimizin özlük hakları ve çalışma koşullarının da bir farkındalık olarak bugün vesilesiyle dile gelmesini diliyorum.

Yine, bu hafta Engelliler Haftası. Bu hafta vesilesiyle de engelli vatandaşlarımızın, dünyadaki bütün engelli insanlarımızın özellikle kamusal alandaki erişilebilirlik konularındaki sorunlarının, yine eşitlikle ilgili sorunlarının ve benzeri tüm sorunlarının hem konuşulduğu hem de çözüm önerilerinin ortaya konulduğu ve çözüm bulunduğu bir hafta olmasını dileyerek onların da Engelliler Haftası'nı tebrik ediyorum.

11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da maalesef bir bombalı saldırıda 53 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 200'den fazla insanımız da yaralanmıştı. Bu vatandaşlarımızı da rahmetle anarken bu ve benzeri karanlık eylemlerin yaşanmaması için devlet olarak gerekli tedbirleri almamız gerektiğini buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; iktidarıyla muhalefetiyle, hep beraber siyasi bir rekabet içerisindeyiz. Siyasi partiler olarak birbirimizin elbette rakibiyiz ama asla düşmanı ve hasmı değiliz, olmamız lazım. Tüm çabalarımız ülkemizin ve milletimizin daha iyi, daha müreffeh bir geleceğe kavuşması içindir. Bu siyasi rekabet içerisinde elbette birbirimize itiraz edeceğiz, ağır eleştiriler yönelteceğiz ve bunlar da siyasetin doğası gereği olması gereken bir şeydir ama iktidarıyla muhalefetiyle, hep birlikte dikkat etmemiz

gereken ve hep birlikte karşı durmamız gereken bir şey var; milletvekillerimizin, siyaset yapan kişilerin ve 86 milyon insanımızın iftira, karalama kampanyalarıyla kişilerin namus ve şerefleri ile itibarlarını hedef alan saldırılara ve yayınlara hep beraber karşı durma gibi bir sorumluluğumuz var. Bu kapsamda, özellikle son günlerde, Cumhuriyet Halk Partili bazı milletvekili arkadaşlarımızın namus, şeref ve haysiyetlerini hedef alan maksatlı yayınların yapıldığını üzülerek görmekteyiz. Bu ve benzeri, insanların namus, şeref ve haysiyetlerini hedef alan yayınların ve itibar suikastlarının hiç kimseye fayda vermeyeceğini, tam tersine başta milletvekilleri olmak üzere bütün milletimize zarar verdiğini ve dolayısıyla bu ve benzeri iftira ve karalama kampanyalarına özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekilleri ve siyaset kurumu olarak hep beraber karşı durmamız lazım. Bu işin iktidarı, muhalefeti yok; herkes bizim arkadaşımız, herkesin bir ailesi, herkesin bir onuru, herkesin bir şerefi, herkesin bir namusu var ve bu onur, şeref, namus hepimizin namusudur, hep beraber sahip çıkmamız lazım. Partisi fark etmeksizin bu tür itibar suikastlarıyla karşı karşıya olan milletvekillerimizin onuruna, şerefine, itibarına hep beraber sahip çıkmak hepimizin sorumluluğudur diye düşünüyorum.

Yine, bu kapsamda yargısal faaliyetler elbette devam edecektir, yargının konusu olan suçun unsurları elbette delil olarak dosyaya girecektir. Gizlilik kararı kalktığı zaman bunlar da kamuoyunda tartışılacaktır ama dosyayla ilgisi olmayan bir kısım bilgi ve belgelerin bazen çarpıtılarak bazen de dosyayla alakası olmayan bilgilerin sızdırılması şeklindeki faaliyetler bir devlet ciddiyetine ve hukuk devletine asla yakışmaz çünkü insanlarımızın namus ve şerefi hep beraber hepimizin sorumluluğu altında olduğu gibi başta yargı faaliyeti yürüten hâkim ve savcıların sorumluluğu altındadır. Yargısal faaliyette ele geçirilen bilgi ve belgeler devletin namusudur. Suçla ilgili olmayan, suç konusu olmayan bilgi ve belgelerin savcılıklar kanalıyla veya o dosyalardan sızdırılması başta Adalet Bakanı olmak üzere herkesin karşı durması gereken ve derhâl disiplin soruşturması başlatılması gereken bir şeydir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Biz suçla mücadele etmeliyiz, suçun unsurlarıyla mücadele etmeliyiz ama suçla mücadele ederken suçla hiçbir alakası olmayan bilgi ve belgeler üzerinden bir itibar suikastı yapmanın da hukuk devletiyle, ahlakla alakası olmadığını buradan bir kez daha net bir şekilde ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, YENİ YOL Grubu olarak yargısal faaliyetlerin kendi mecrası içerisinde tutulması konusundaki hassasiyetimizi bir kez daha ortaya koyuyor, bu saldırıların hedefi olan Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşlarımızın onurunu, şerefini, gururunu hep beraber müdafaa etmemiz gerektiği buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, önemli bir husus, Ekim 2024'te bir süreç başlatıldı, ardından Türkiye Büyük Millet Meclisinde 5 siyasi parti grubu ve 8 siyasi partinin katılımıyla da bir Komisyon oluşturuldu ve bu Komisyon bir rapor yayınladı. Bu raporun yayınlanmasının üzerinden birkaç ay geçti, sürecin başlatılmasının üzerinden neredeyse bir buçuk yıllık bir süreç geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dolayısıyla "Hayırlı işlerde acele edin." prensibi gereği bu süreçte atılması gereken adımların ne olduğunun kamuoyuyla bir şekilde paylaşılması lazım. Burada görev iktidar partisi olan Adalet ve Kalkınma Partisi ile Sayın Cumhurbaşkanımıza düşmektedir çünkü eğer partilerin bu konuda görüşlerini merak ediyorlarsa zaten siyasi partiler olarak biz Komisyona sunmuş olduğumuz raporlarda bu meseleye nasıl yaklaştığımızı ve hangi konularda çözüm önerilerimiz olduğunu ortaya koyduk. Eğer grupların görüşlerini merak ediyorlarsa orada bizim görüşlerimiz yer alıyor, "Parlamentoda o Komisyonun içerisinde yer alan partiler hangi konularda uzlaşabiliyorlar?" diye merak ediyorlarsa Komisyon raporu ortada yani dolayısıyla iktidarın elinde 2 referans var: Biri partilerin sunmuş olduğu raporlar; ikincisi Komisyon raporu. Artık ipe un sermenin bir manası yok. Bu süreçte atılması gereken adımların ne olduğuna dair ilk önce Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilmesi gereken kanunlarla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Komisyon raporunda partilerin üzerinde uzlaştığı konularda atılması gereken yasal adımlarla ilgili bir an önce kanun tekliflerinin iktidar partisi tarafından Meclise getirilmesi lazım. Bu konuda Komisyonda olan gruplar, Milliyetçi Hareket Partisi defaaten çağrıda bulundular ama bu çağrının gereğini yapmak öncelikle iktidar partisinin görevidir. Dolayısıyla, bunu takvimlendirerek hangi yasayı, hangi konuyu, hangi takvim çerçevesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirdiğini artık net bir şekilde ortaya koyması lazım. "Bu süreç Parlamentoda konuşulmalı ve bu konunun sahibi Türkiye Büyük Millet Meclisidir." dememizdeki kastımız şuydu: Sadece bir komisyon kurulsun ve bu iş orada konuşulsunla sınırlı kalmaması lazım. Parlamento kendi gündemine sahip çıkmalı ve bu konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisi konuşmalı. Dolayısıyla, iktidarın yani Hükümetin kendisinden, bu konuda yapılan çalışmaları beklemekten başka bir şeyi olmayan bir Parlamento durumuna asla düşmememiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Son kez toparlayacağım Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dolayısıyla, buradan bir çağrıda bulunmak istiyorum: Elbette bu konuda ortaya konulmuş olan, konulacak olan kanun teklifleriyle ilgili Parlamentoda bulunan bütün siyasi partiler, milletvekilleri kendi kanaatlerini ortaya koyacaklar, yanlış olan tekliflere itiraz edecekler, doğru olanları destekleyecekler ama bu konuda atılması gereken adımları atmak görevi birinci derecede iktidar partisindedir. Artık milletin beklemeye bir tahammülü yok, bu konularda bir adım atacaklarsa atsınlar; yok, bu süreci zamana yayma konusunda bir niyetleri varsa bunu da samimi bir şekilde kamuoyuyla paylaşsınlar. "Hem süreci devam ettiriyoruz hem bundan geriye dönüş yok." deyip hem de tek bir idari ya da yasal adım atmamak demek insanları oyalamaktan başka hiçbir amaca hizmet etmez, bu ülkenin barışına, bu ülkenin huzuruna da hizmet etmez diye düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Cezayir-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Messaoud Guesri'ye ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ülkemize resmî bir ziyarette bulunan Cezayir-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Messaoud Guesri ve beraberindeki heyet Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir; kendilerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu adına hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Evet, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Turhan Çömez.
Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Hemşireler Günü'ne, Türkiye'nin son derece önemli bir meselesini nasıl öğrendiklerine ve Millî Savunma Bakanlığı Tedarik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Hemşireler Günü; fedakârlığın, sabrın ve insan hayatına adanmış büyük bir emeğin günü. Yıllarca hemşirelerimizle, kardeşlerimizle, meslektaşlarımızla birlikte çalıştım. Bir hastayı hayata döndürebilmek için bazen saatlerce, bazen de günlerce, gecelerce birlikte nasıl mücadele ettiğimizi, ne büyük emekler harcadığımızı en iyi bilenlerdenim. Yalnızca hastaların tedavi süreçlerine değil, onların umutlarına, morallerine ve yaşam mücadelelerine de dokunan, gece gündüz demeden görev yapan tüm fedakâr hemşirelerimizin bu anlamlı gününü kutluyor, emekleri, sabırları ve katkıları için yürekten teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bundan yaklaşık iki yıl kadar önce İsviçre'de "Ukrayna Barış Zirvesi" adı altında bir zirve gerçekleştirildi. Bu zirveye devletler çağrıldı, Rusya hariç dünyanın birçok ülkesi çağrıldı ve Türkiye'den de devlet adına davetli giden Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan'dı. Bu toplantıda çok enteresan bir şey oldu. Sayın Fidan'ın karşısına Patrik Bartholomeos oturtuldu ve Patriğin önüne de "ekümenik patrik" yazısı yazıldı yani bir devlet başkanı statüsü verilmişti kendisine. Bu toplantıda böyle bir manzaraya tanık olunca biz eleştirdik ve bunun düzeltilmesi gerektiğini söyledik. Sayın Fidan'a uyarıda bulunduk ve Sayın Fidan bir açıklama yaptı, dedi ki: "Bu konuda İsviçre'den bir izahat istedik." Yaklaşık iki yıl oldu, İsviçre demek ki bu izahatı yapmadı ya da yapıldıysa da bizim haberimiz yok. Patriğe o yıl yani iki yıl önce o toplantıda bir "ekümenik patrik" sıfatıyla koltuk verildi, hâlbuki kendisi Fatih Kaymakamlığına bağlı bir ünitenin başında ve aynı zamanda Türk vatandaşı. Şu devletin düştüğü hâle bakın, Türkiye'den bir vatandaş bizim devletimizi temsil eden bir Dışişleri Bakanının karşısına devlet başkanı olarak oturtuluyor ve bu devlet başkanı statüsüyle resmî belgelere imza atıyor, o toplantılara katılıyor, sonra da biz bunu eleştirdiğimiz zaman Dışişleri Bakanımız diyor ki: "Aslında bizim haberimiz yoktu, bizim bilgimiz dışında olmuş. Biz bu konuda kendilerinden bir izahat istedik." Hâlâ izahat falan yok.

Aradan bir süre geçiyor, Patrik Bartholomeos Selanik'te bir toplantıya katılıyor -Bizans Selanik Merkezinin açılışı, Yunan basınından öğreniyoruz- diyor ki Bartholomeos: "Elli üç yıldır kapalı olan Heybeliada Ruhban Okulu açılacak." Yunan basınından öğreniyoruz Patriğin yaptığı bu açıklamaları ve orada çok önemli bir cümle sarf ediyor, diyor ki: "Talimat Erdoğan'dan geldi." Yine haberimiz yok, yine bilgiyi Yunan basınından öğreniyoruz ve Sayın Erdoğan'ın vermiş olduğu talimatı Bartholomeos Yunanistan'da paylaşıyor.

Aradan bir süre geçiyor, Papa'nın Türkiye'ye ziyareti planlandığında yine bakıyorsunuz, Papa, Patrik Bartholomeos'la toplantılar yapıp bu ziyaretinin planlamasını yapıyor.

Geçen yıl tam da İstanbul'un fetih günü Yunanistan Genelkurmay Başkanı geliyor ve yine burada resmî ziyaretler yaptıktan sonra Patrik'le bir temasta bulunuyor, Patrik kendisine bir harita hediye ediyor. Bu haritaya baktığınız zaman Batı Trakya Yunanistan sınırlarında görünüyor ve Yunanistan Genelkurmay Başkanına bizim bir vatandaşımız böyle bir haritayı takdim ediyor hem de İstanbul'un fetih gününde ve yine bizim yetkililerden bir tek kelime açıklama, bir tek kelime izahat ya da eleştiri yok. Bu arada hâlâ bekliyoruz yapılacak bir açıklama oldu mu, bir izahat geldi mi diye; bir izahat hâlâ gelmemiş.

Geçen yıl kasım ayı, geçen yıl kasım ayında Amerika'nın Ankara Büyükelçisi Tom Barrack çok önemli bir açıklama yapıyor, diyor ki: "Bizim hedefimiz Türkiye'de Eylül 2026'da Heybeliada Ruhban Okulunun yeniden açılması." Bu ifade Amerikan Büyükelçisine ait yani Amerika'nın bizim ülkemizdeki bir memuru, bizim ülkemizin iç meselesi olan bir konuda kendi hedefleriymiş gibi bir açıklama yapıyor. "Bizim hedefimiz Eylül 2026'da Heybeliada Ruhban Okulu açmaktır." diyor. Bu korkunç bir skandal. Yine, bununla ilgili bir tek kelime yorum yok, bir tek kelime eleştiri yok, "Sen kimsin!" demek yok, nota vermek yok ve parmak sallayan bir Büyükelçiye Türkiye'den, Türk makamlarından, yetkililerinden herhangi bir izahat, bir açıklama yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Geçtiğimiz günlerde Yunan basınına bir haber düştü. Yunan basınına düşen haberde Patrik Bartholomeos bir açıklama yapıyor, diyor ki: "Heybeliada Ruhban Okulunun bina komplekslerindeki kapsamlı yenileme çalışmalarını tamamlıyoruz, eylül ayında -yani bu yıl tam da Tom Barrack'ın işaret ettiği tarihi de tekrar ederek- muhteşem bir törenle, görkemli bir törenle Heybeliada Ruhban Okulunu açacağız."

Şimdi, bunları alt alta koyduğumuz zaman Türkiye'nin son derece önemli bir meselesini biz ya yurt dışında çıkan gazetelerden öğreniyoruz ya da Amerikan Büyükelçisinden öğreniyoruz. Kaldı ki bu mesele tamamen Lozan'a aykırı. Bizim Parlamentomuzda, bizim ülkemizde yetkililer tarafından yapılmış hiçbir izahat yok, hiçbir açıklama yok. Allah aşkına, bu ülkeyi siz böyle mi yöneteceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Kaldı ki Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlığı kendi müftülerini bile seçemezken, oradaki okullar tek tek kapatılırken sesiniz çıkmıyor, bir yorum yapmıyorsunuz; Amerikan Büyükelçisi parmak sallar gibi tarih veriyor, "Bizim hedefimiz şu tarihtir." diyor. "O tarihte açılacaktır." diyor, "Hedef koyduk." diyor, Bartholomeos gidiyor Yunanistan'da Yunan gazetelerine beyanat veriyor; sizin bir tek kelime izahatınız yok, açıklamanız yok, yorumunuz yok, değerlendirmeniz yok, kaldı ki Parlamentonun çatısı altında sarf edilmiş bir tek cümleiniz yok. Buradan AK PARTİ'nin Sayın Grup Başkan Vekiline ricada bulunuyorum, bu konuyla ilgili, lütfen, Dışişleri Bakanıyla görüşün, bu Parlamente'ya bilgi verin, bunların tamamını biz dış basından, yabancı misyon şeflerinden değil sizden duymak isteriz, sizden öğrenmek isteriz. Tercihen de gelir Dışişleri Bakanı burada, bu yüce çatı altında Parlamente'ya, milletvekillerine, milletin temsilcilerine bilgi verir.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde bir tayin yapıldı, bir atama yapıldı, çok konuşuldu ama burada, Parlamente'nun çatısı altında bu atamanın konuşulması son derece önemli çünkü bu basit bir atama değil, bu atama haddizatında devlet kurumlarının nasıl yönetildiğinin, devletin ne hâle geldiğinin ya da getirildiğinin bir göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 33 yaşında bir kaymakam Millî Savunma Bakanlığı Tedarik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne tayin oldu. Olabilir mi? Olabilir ama 33 yaşında, hiçbir tecrübesi olmayan, o alanda hiçbir birikimi olmayan, hiçbir altyapısı olmayan birisinin "Ben yaptım, oldu." anlayışıyla o makama getirilmesi son derece büyük bir hatadır, yanıltıcı, devlet kurumlarının çiğnenmesidir, devletin "Ben yaptım, oldu." anlayışıyla yönetilmesidir. Bakıyorsunuz, aynı kişinin daha önceden atmış olduğu "tweet"ler var, mesajlar var "Dayım, canımdır." diyor Erdoğan'a; olabilir, çok seviyor olabilir ama "Dayım, canımdır." diyen birisini siz getirip 33 yaşında devletin en üst makamlarına oturtacaksınız ve kendisine milyarlarca liralık bütçeleri, harcama kalemlerini teslim edeceksiniz ve Sayın Erdoğan'ın yeğeni bu makama oturacak ama "Ben Atatürk'ün askeriyim." diyen teğmenimiz, okulunu 1'incilikle bitirmiş olan teğmenimiz rütbeleri sökülerek okulundan atılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi, kaymakam beyimizin geçmiş dönemdeki başarılarına şöyle bir bakalım: Araştırdım, ilk kaymakamlığa intisap ettiğinde sınava girmiş mi? Evet, girmiş. Aldığı not son derece net, kendisi 81,61 puan almış girdiği sınavdan; 81,61 ve o sınavda, bu liste içerisinde kendisi 57'nci olmuş. Olabilir fakat aynı zamanda, kendisini mülakata almışsınız ve mülakatta 99,333 puan vermişsiniz ve bu puanla kendisini bu listenin 3'üncü sırasına taşımışsınız. Ya, siz değil miydiniz, seçim öncesinde "Mülakatı kaldıracağız." diyen? 47'nci, 57'nci sıradakileri alıyorsunuz, en yüksek puanı veriyorsunuz, ondan sonra da 3'üncü sıraya yerleştirip, götürüp devletin en önemli makamlarına tayin ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, istirahat ediyorum, lütfen.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ederim.

Ha, bu arada aynı listede başkaları da var, yazılıda 100 puanı almış başkası da var; ona da kalkıp 78 puan vermişsiniz, sıranın ta, en altlarına yerleştirmişsiniz. Bu, kul hakkı yemektir. Bu, insan hakkı yemektir. Bu, bilgiye; bu, emeğe saygısızlıktır; bunun altını çizerek söylüyorum.

Şimdi, başka bir konu daha var: Sayın Kaymakam Tedarik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne atandı; 33 yaşında, kendisi 1993 doğumlu. Kendisinin doğumundan iki yıl önce -bir daha söylüyorum- harp okulunu bitirmiş yani 1991 yılında harp okulunu bitirmiş bir tuğgeneral var; o tuğgeneral, beyefendinin, kaymakamın -kendisine şimdi apoletler takıldı ya, general yapıldı, tümgeneral- altında çalışacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, son bir cümle daha istirahat ediyorum, bitireceğim, bağışlayın.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Yani, daha kendisi dünyaya gelmemişken harp okulunu bitirmiş; bütün kademelerini, takımını, bölüğünü, taburunu, alayını, tugayını tek tek bitirmiş, çalış çalış, tırmana tırmana, mücadele ede ede, bu ülkeye hizmet ede ede buralara gelmiş birisinin harp okulunu bitirdiği tarihte daha kaymakamımız dünyada yok ama kendisini götürüp buraya tayin ediyorsunuz. Sonra da CV'sine bakıyoruz, efendim, İngilizce öğrenmiş. Nasıl öğrenmiş? Devlet cebine parasını koymuş, Sheffield Üniversitesine göndermiş, orada dil tahsil yapmış. Dil tahsili yapmış olmak böyle bir makama getirilmek için yeterli bir sebep midir, gerekçe midir ya da Sayın Erdoğan'ın yeğeni olmak gerekçe midir? Bunu kabul etmiyoruz. Bu, devlet kurumlarının ayaklar altına alınmasıdır, devletin hiçe sayılmasıdır, devlet sisteminin çürütülmesidir. Ha, bunun bir başka mahzuru daha var; bakın, şu anda Türkiye'de tam 5,5 milyon ev genci var, bu 5,5 milyon ev genci umudunu kaybetmiş, hayallerini kaybetmiş, gelecekle ilgili kaygıları zirve yapmış, artık gelecekte hiçbir beklentisi olmayan gençler; şimdi bu atamaya bakıp diyecekler ki: "Ben niye çalışayım, çalışsam ne olacak ki, 100 puan olsam ne olacak ki, beni getirecekleri yer belli. Dayım olmadığı sürece, AKP'ye yaslanmadığım sürece bir yere gelme şansım yok."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Devleti böyle yönetmeye hakkınız yok, devleti doğru düzgün yönetin. Zaten yakında çekip gideceksiniz. Biz geldiğimiz zaman da olması gerektiği gibi yöneteceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Engelliler Haftası'na, Anneler Günü'ne, Hemşireler Günü'ne, basında giderek yaygınlaşan mesnetsiz iddialara ve yalan haberlere ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden aziz Türk milleti; Engelliler Haftası içerisindeyiz. Bugün burada zorluklardan, karamsarlıklardan değil umuttan, inançtan bahsetmek ve omuz omuza verdiğimizde aşamayacağımız hiçbir engelin olmadığını yeniden hatırlatmak istiyorum.

Hepimiz her an birer engelli adayız, evet, ancak bizler bu cümleyi içimize bir korku salmak için değil aksine, empatiyi, kardeşliği ve bir arada yaşama kültürünü büyütmek için kurmalıyız. Ne mutlu bize ki bu Gazi Meclisin çatısı altında, o aşılmaz denilen engelleri inancıyla paramparça eden, bugün milletimizin gür sesi olarak bizimle aynı sıraları paylaşan kıymetli vekil arkadaşlarımız var. Onların buradaki dik duruşu ülkemizin aydınlık yüzünün, tükenmez umudunun en güzel ispatıdır. Artık, bu haftaları kürsülerden kurulan iki üç süslü cümleyle, sadece lafta kalan temennilerle geçiştirme devri kapanmıştır, kapanmalıdır da. Bizim gayemiz, o tekerlekli sandalyenin önündeki kaldırımı düzeltmek, görme engelli kardeşimizin yolunu aydınlatmak ve onların bu hayatın tam merkezinde yüzleri gülerken, başları dik bir şekilde yer almalarını sağlamaktır. Onların hayatlarını kolaylaştırmak bizim bu sıralardaki görevimizdir. Şuna yürekten ifade ediyorum: Milliyetçi Hareket tam da bu umudu yeşertmek "Benim devletim yanımda, kimsesiz değilim." hissini her bir vatandaşımızın kalbine ilmek ilmek işlemek için vardır.

Kıymetli milletvekilleri, hayatı güzelleştiren, dünyayı yaşanır kılan en büyük mucize sevgidir ve o sevginin yeryüzündeki en saf hâli annelerimizdir. Biliyorsunuz, geçtiğimiz pazar Anneler Günü'ydü. Ben bu anlamlı günü güzel memleketimde, Nevşehir'in o samimi havasında geçirdim. Hemşehrilerimle, o yüreği güzel insanlarla kucaklaştım ve tabii ki kendi canım annemin dizinin dibinde oturup duasını aldım. İnsan oradayken şunu çok daha derinden hissediyor: Anne demek, hayatın en fırtınalı anlarında sığınacağımız sıcacık bir liman, arkamızı döndüğümüzde orada olduğunu bildiğimiz yıkılmaz, sarsılmaz heybetli bir dağ demekmiş. Bugün burada "Vatan sağ olsun." diyerek o asil duruşlarıyla hepimize umut ve güç veren baş tacı şehit annelerimizi hürmetle selamlıyorum. Elbette, engelli yavrularının ellerinden sımsıkı tutan, onların hayata gülümseyerek bakması için kendi ömrünü bir asırlık çınar gibi siper eden o kahraman annelerimiz; sevginin önünde hiçbir engelin duramayacağını biz onlardan öğreniyoruz. Milliyetçi Hareket bu emsalsiz fedakarlığın, bu sarsılmaz sevginin her daim en büyük savunucusudur. Bütün annelerimizin gününü bir kez daha minnetle kutluyor, ellerinden öpüyorum.

Sayın milletvekilleri, umut demişken, şifa dağıtan ellerimizi de unutmamalıyız. Gecenin bir yarısı hastane koridorlarında bir hastaya anne şefkatiyle uzanan, kendi dertlerini unutup fedakârca milletimizin yarasına merhem olan melek kalpli hemşirelerimiz. Sağlık ordumuzun gülen yüzü hemşirelerimizin de gününü yürekten tebrik ediyorum. Hemşirelerimizin çalışma koşullarının iyileştirilmesi, görev tanımının belirsizliği, şiddet ve güvenlik sorunları gibi problemlerini biliyor ve çözüm odaklı siyaset anlayışımızla yakından ilgileniyoruz.

Sayın milletvekilleri, basında giderek yaygınlaşan mesnetsiz iddialar ve yalan haberler inandığımız temiz siyaset anlayışıyla taban tabana zıttır. Hedefi ister biz olalım ister bir başkası, iftiralar üzerinden yapay gündemler yaratanları, bu çirkin karalama kampanyalarından beslenenleri ve onlara arka çıkan tüm odakları en güçlü şekilde kınıyoruz. Dürüstlüğün ve hakikatin egemen olduğu bir siyaset iklimini savunmaktan asla taviz vermeyeceğiz.

Son söz olarak, milletimizin her bir ferdinin yüzünün güldüğü, engellerin sevgiyle aşıldığı umut dolu bir geleceğe hep birlikte yürümek kararlılığıyla yüce Meclisi ve bizleri ekranları başında izleyen aziz Türk milletini sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

BAŞKAN - Tam beş dakika Sayın Kılıç, çok teşekkür ederim.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Engelliler Haftası'na, Şerzan Kurt davasına, Barış Annelerinin geçen hafta yaptıkları ziyaretlere ve 15 Ekim 2024 tarihinde yaptıkları eyleme, Şırnak Valisine, Sincan Kadın Cezaevi İdare ve Gözlem Kuruluna, İstanbul'daki casusluk davasına, işçileştirilen çocuklara, gruplarını ziyaret eden Peri Vadisi Çevre Koruma Platformu ve ekonomi programına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Engelliler Haftası dolayısıyla tüm Meclisi bu konuda duyarlı olmaya davet ediyoruz. Bugün araştırma önergemizde de bu konuyu ele alıyoruz ve bu konuda desteklerinizi bekliyoruz. Bu vesileyle de tüm engelli yurttaşlarımızın eşit haklarda eşit yurttaşlar olarak ve tüm engellere karşı yaşam haklarının var edildiği bir toplumda yaşamaları umuduyla onları selamlıyorum.

Evet, bugün, bundan tam on altı yıl önce, 12 Mayıs 2010'da Muğla'da üniversite öğrencisi Şerzan Kurt'un öldürülmesinin yıl dönümü. Tam on altı yıl önce bir polis memuru tarafından katledildi. Dava Eskişehir'e gitti. On iki yıl süren yargılamalardan sonra sadece beş yıl ceza verildi ve şu anda aile adalet arayışını sürdürüyor, Şerzan Kurt adalet bekliyor. Bu adaletsizliklere bir an önce son verilmesi için bir kez daha buradan çağrı yapıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi geçen hafta Barış Anneleri Meclise geldiler, partilerin genel merkezlerini ziyaret ettiler, barış konusundaki tutumlarını tülbentleriyle bir kez daha ifade ederek bu beyaz tülbentler üzerinden bir kez daha barış çağrısını yinelediler. Sonrasında da Adalet Bakanlığını ziyaret ettiler ve Sayın Öcalan'la görüşmek için bir dilekçe sundular. Maalesef dilekçeye olumlu bir yanıt söz konusu olmadı. Gerçi hiçbir dilekçeye olumlu bir yanıt söz konusu olmuyor ve Sayın Öcalan üzerindeki bu -aslında- kısmi tecrit devam ediyor. Oysa demokratik bir müzakere istiyorsak, hukukun normalleşmesini istiyorsak her şeyden önce sadece ve sadece görüşmek isteyenlerin bile görüşmesinin sağlanmasının önemli bir adım olacağını, tabii, Sayın Öcalan'ın kabulüyle bunun gerçekleşmesinin önemli bir adım olacağını burada defalarca dile getirdik ama maalesef hâlâ bu konuda adım atılmış değil. Oysa demokratik müzakerenin olmazsa olmaz koşullarından biri sağlıklı iletişim kanallarının açık olmasıdır.

Şimdi, Barış Anneleri demişken, annelerin 15 Ekim 2024 tarihinde bir eylemi var. 1 Ekim 2024 tarihinde Sayın Bahçeli'nin bize uzatmış olduğu ele karşılık vermek adına Türkiye'nin birçok yerinde bu tür eylemler oldu. Şırnak Silopi'de de Barış Anneleri bir araya geldiler ve "Savaşa hayır, barış hemen şimdi." dediler, bundan dolayı anneler yargılanıyor. Şimdi, bu kabul edilebilir bir şey değil. Barış isteyen insanları, anneleri yargılayarak aslında bu sürece karşı tavrınızı ortaya koyuyorsunuz. Bu tavrı ortaya koyanlar hakkında gerekli soruşturmayı açmayarak aslında iktidar bu tavrındaki insanları, bu tavrındaki bürokrasiyi desteklemiş oluyor. Bu sadece bir defalığına karşılaştığımız münferit bir olay değil, bunun gibi birçok olayla karşı karşıyayız.

Bir örnek daha vereceğim bu konuda, Şırnak'tan vereceğim: Şırnak Valisi âdeta iktidara savaş açmış, iktidarın sürece dair yaklaşımlarına karşı oradan bir farklı siyaset yürütüyor; Vali mi yoksa Şırnak'ta beylerbeyi mi, bilmiyoruz açıkçası. Ne yapmış en son? Geçen hafta dile getirdik, Diyanet İşleri Başkanlığının Diyadin'deki ana dilinde ibadet hakkına yönelik müftü eliyle saldırısı bir tarafta, bu hafta da Şırnak Valisi insanlar taziyeye gitti diye, cenazeye katıldı diye 1 SES üyesi, 3 de EĞİTİM-SEN üyesi kamu emekçisi hakkında soruşturma açıyor, Adnan Şenbayram, Mesut Aslan, Nizam Kaplan ve Abdülkadir Örüker hakkında. Neden? Cenazeye gitmişler. Neden? İşte, insanlar cenazeye katılmış, sonrasında da taziyeye gitmişler. Neden? Barış talep etmişler. Ya, böyle bir anlayış kabul edilebilir mi? Siz hangi dine mensupsunuz? Dolayısıyla, artık lütfen samimi olun, ciddi olun. İçişleri Bakanlığına buradan çağrı yapıyorum: Bu tür valiler hakkında, Şırnak Valisi hakkında, Muş Valisi hakkında acilen idari soruşturma başlatılmalıdır. Bu, toplumsal barışı dinamitlemekten başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; valiler bunu yapıyor da cezaevi müdürleri farklı mı? Sincan Kadın Cezaevinde de İdare ve Gözlem Kurulu rekora koşuyor. Evet, ne yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Mesela, orada Nedime Yaklav denen bir siyasi mahpus var. Bu siyasi mahpus Türkiye'de cezaevinde en çok kalan kadın mahpus özelliğine kavuştu. Neden biliyor musunuz? Çünkü Sincan Kadın Hapishanesindeki İdare ve Gözlem Kurulu Nedime'nin şartlı tahliyesini iyi hâl yok diye 7 kez erteledi, tam 7 kez. Her seferinde sordukları sorular aynı ve verdikleri karar aynı. Personelin çalışmalarında kolaylık sağlamıyormuş. Ne yapacak personelin çalışmalarına kolaylık sağlayacak? Böyle bir neden olabilir mi? Dolayısıyla... Sayımlara kolaylaştırıcılık sağlamıyormuş, haklarını kullanmada iyi niyet göstermiyormuş. Yani bahanelerin absürtlüğü artık ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tabii, absürtlük deyince, bu ülkede yargı söz konusu olduğunda absürtlükten kurtulamıyoruz. İstanbul'da bir casusluk davası var: Bir büyükşehir belediye başkanı, bir reklam şirketi sahibi, bir de gazeteci. Bu nasıl bir casusluktur? Bütün dünya şu anda herhâlde bize gülüyor, başta da casuslar olmak üzere. İşte, yargının içine sürüklendiği yer burasıdır. Bu absürtlükler devam ettiği sürece... Aslında yargı eliyle siyaseti dizayn etme çabasının bir tezahüründen, bir yansımasından başka bir durum söz konusu değil.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, geçen hafta çok üzücü bir olaya tanıklık ettik. Muhammet Daniş, 13 yaşında bir çocuk, bir iş kazası sonucu hayatını kaybetti. İşçileştirilen çocuklar konusuna burada sürekli olarak dikkat çekiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - MESEM'ler eliyle kurulmuş olan bu düzenin çocukları aslında işçileştirdiğini, çocukları okuldan uzaklaştırdığını ve ucuz iş gücü olarak aslında sermayenin hizmetine koştuğunu defalarca dile getirdik. Bunun yanı sıra, iş cinayetlerinde çocuklar katledilmeye devam ediyor. Tam 506 bin çocuk şu anda okulda olması gerekirken MESEM nedeniyle iş yerlerinde çalışıyor ve hem okuldan hem geleceğinden yoksun olmaya devam ediyor. Bir an önce bu MESEM uygulamasına son verilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bugün grubumuzu ziyaret eden birçok ziyaretçi, kurum, kuruluş vardı, bunlardan biri de Peri Vadisi Çevre Koruma Platformuydu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Karlıova'dan kalkıp gelen muhtarlardan oluşuyordu. Birçok partiyi ziyaret ettiler. Dolayısıyla, Karlıova'da, Varto'da olduğu gibi, JES projesine karşı bir mücadele veriyorlar, bir direniş sergiliyorlar. Meralarını, tarım alanlarını, doğalarını korumak için verilen bir mücadeledir. Gelmişken Sayın Cevdet Yılmaz'ı da ziyaret etmek istemişler -çünkü biliyorsunuz, kendileri Bingöl Milletvekiliydi- fakat kendileriyle görüşmemiş. Herhâlde meşguldü. Tabii, sadece maden şirketleriyle, sermaye şirketleriyle görüşmek olmaz Sayın Cevdet Yılmaz. Bayramda Bingöl'e gideceğinizi duyduk. Gittiğinizde lütfen Karlıova'ya gidin, bu muhtarlarla buluşun ve orada halkı dinleyin. Dolayısıyla, halk doğasını savunuyor, geleceğini savunuyor, buna sırtınızı dönme hakkınız yok.

Son olarak; bildiğiniz gibi, önce Hazine ve Maliye Bakanını değiştirdiler, sonuç alamadılar, program çökmeye devam etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sonra, Merkez Bankası Başkanını değiştirdiler, olmadı. Şimdi de TÜİK Başkanını değiştirdiler, yine olmayacak. Dolayısıyla bu programı değiştirmedığınız sürece bu program çökmeye devam edecek, çöken bu programın bütün maliyetini siz emekçilerin üzerine yıkmaya devam ettiğiniz sürece de bu ülkede yoksulluk derinleşecek.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun.

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, iktisadi açıdan Türkiye'ye, ikili hukuk sistemine ve bununla ilgili örneklerle, "Gazeteciyim." diye dolananlara ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, Türkiye çok zor zamanlardan geçiyor; iktisadi açıdan memlekette 30 milyon insan açlık sınırının altında, gençler kendilerinde gelecek göremiyorlar, emekliler ömürlerinin son zamanlarını âdetâ yoksulluk içerisinde geçirmek zorunda kalıyorlar. Elbette bunlar siyasetin ana konusu, siyaset bunlara çözüm üretmek için olmalı ama biz bunun yerine büyük bir ikili hukuk sistemi içerisinde iftira kampanyalarına muhatap olarak bir kumpas dönemini yaşıyoruz. Açıkça söylüyorum, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde herkesin gözlerinin içine baka baka söylüyorum: Bugünler yazılacak ve bugünler Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihine utanç günleri olarak geçecek, utanç günleri! (CHP sıralarından alkışlar)

Ne demek istediğimi doldurayım: Bakın, bu memleketin Adalet Bakanının haksız mal varlığı edinmesi üzerine Genel Başkan bir konuşma yapıyor, ertesi gün Adalet Bakanı eli titreyerek, 3 seçilmiş gazeteciye diyor ki: "Kendisinin Muhittin Böcek'ten aday olmak için para istediği iddiası var, zaten bunu Muhittin Böcek açıklayacak, zamanı var." Hangi tarihte bunu söylüyor? 18 Martta. Ey, Adalet Bakanı, sen Muhittin Böcek'in ne açıklayacağını nereden biliyorsun? "Bunun zamanı var." diyerek kastettiğin nedir ve böylesine bir tutumu, hukuk dışı tutumu sergilemekten hiç yüzün kızarmıyor mu be kardeşim!

Peki, ne yapıyor, Muhittin Böcek bunun üzerine ne yapıyor? 2 Nisan günü yani on iki, on üç gün sonra "Kamuoyunun bilgisine" diye bir mektup yazıyor kendi el yazısıyla, diyor ki orada: "Bu satırları tutsak edindiğim dört duvar arasında, dokuz aydır sessizce yürüttüğüm onurlu mücadelemın sesini duyurmak için yazıyorum. Sağlığım sadece hukuki değil aynı zamanda hayati bir meseleye dönüştü. 10 defa hastaneye kaldırıldım, 12 olan ilaçlarımın 22'ye çıkmasıyla ayakta durmaya çalışıyorum." diyor. Bu, cezaevinden gelen bir feryattır. "Genel Başkanım Sayın Özgür Özel ile Adalet Bakanımız Sayın Akın Gürlek arasındaki söylemler siyasidir ancak Sayın Bakan 'Muhittin Böcek'le ilgili iddia var.' dedi, buna çok üzıldüm." diyor ve sonra da şunu söylüyor: "6 kez adaylık süreci yaşadım, adaylık için bir kuruş para verdimse şerefsizim, bunu iddia edenler de şerefsizdir." Sonra da diyor ki: "Görevim gereği 40 ile gittim. Devletimin polisi 3 korumam ve çok tecrübeli şoförlerim, çalışma arkadaşlarım, başdanışmanım, hepsi kıymetlilerim, apar topar İstanbul'a götürüldüler, sadece bir iftira ile tutuklandılar, içim yandı, onların da çocukları var, annesi-babası var."

Peki, ne oluyor? Hani Adalet Bakanı "Zamanı var." demişti ya, o zaman nasıl geliyor? Söylediği gibi, şoförünü, danışmanını tutukluyorlar, oğlunu, gelinini tutukluyorlar, kendisinin mal varlığına el koyuyorlar, mahrem görüntüler servis ediliyor ve kendisi ilk derece mahkemesi bitmesine rağmen serbest bırakılmıyor, hükmen tutuklu olarak tutukluluğa devam ediliyor ve arkasından oğlunun ifadesi geliyor. Hani burada Adalet Bakanı "Manisa'da bir benzinlikte baz istasyonu kayıtları var." falan diyordu ya, o baz istasyonu kayıtlarının olmadığı anlaşılıyor. Özgür Özel'in orada olmadığı baz kayıtlarıyla ortaya çıkıyor, sonra işi Ferdi Zeyrek'e döndürüyorlar. Bakıyorlar ki Ferdi Zeyrek'le beraber de 7 kişilik bir proje ekibiyle beraber çalışma yapmışlar, üstelik de 20 milyon dolar kamyonlara sığmıyor, kamyonetlere sığmıyor. "Ne yapalım?" "Bunu değiştirelim." "Nasıl değiştirelim?" "Bu sefer Genel Merkeze gelsin, 1 milyon euro getirsin." Uçağa onu kimin getirdiğini söylemesin, parayı kime teslim ettiğini "Bilmiyorum." desin, "1,70 boyundaydı." desin. "İftirayı atalım, böylece siyaseti dizayn edelim."

Bakın arkadaşlar, çok açık başka bir şey söyleyeceğim size: MASAK raporuyla belgelenmiş banka hareketi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Murat Kurum'un kendisine reklam ve danışmanlık yapan şirketine Murat Gülibrahimoğlu 41 milyon 600 bin lira para yardımı yapıyor; belgeli, belgeli. Ne yaptınız buna karşı? Buna karşı harekete geçen bir savcılık var mı? Memlekette ikili hukuk var, öyle mi? Orada belgeli bir para transferi var, kimsenin kılı kıpırdamıyor, burada bir adamın attığı iftira var, bu iftira üzerinden siyaseti dizayn etmeye çalışıyorsunuz.

Bir başka iftiracı -atılmış partiden- Özkan Yalım... Parti araç almış, partiye araç alıyor, parasını ödemiş; parti aracın aksesuarlarını değiştirmiş, parasını ödemiş. Demiştir ki: "İç dizaynını ben yapacağım." Parasını kendisinin verdiğini sanıyor parti. Şimdi, diyor ki: "O parayı ben vermedim, belediyeden ödettirmiştim." Parti de diyor ki: "Eğer o para belediyeden ödendiyse bu saptansın, elbette ortada bir kamu zararı vardır, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi döner, o parayı öder."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz kamu zararı ortaya çıkmasına elbette izin vermeyiz, bir partinin aracının dizaynını elbette bir belediye yapamaz. Bunu söylüyor.

Peki, başka bir şey söyleyeyim size. Şurada listeler var, hangi araç, aracın markası ne, AKP'nin hangi genel merkez yöneticisine, hangi il başkanlığına teslim edilmiş, teslim eden kim, teslim edenin tutanağı, tarihi, kaç gün süreyle orada kaldığı; bütün bunlar belgeli. 59 araç AKP'nin Genel Merkezine, il başkanlıklarına, ilçe başkanlıklarına teslim edilmiş, 42 araç da Binali Yıldırım'a İstanbul Büyükşehir adaylığı sırasında teslim edilmiş. Ben bununla ilgili suç duyurusu yaptım, suç duyurusunda dedim ki: Bu basit ve soyut bir iddia değildir, açıkça bu araçların hangi tarihte kime tevdi edildiği, teslim edildiği bellidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - TCK 257'de düzenlenen görevi kötüye kullanma suçu sabittir, bu nedenle bu araçları kural dışı kullandıran İBB yetkilileri -2013-2019 arasında- bunlar için suç duyurusunda bulunuyoruz diyoruz. Bir kere daha söylüyorum: 59 araç AKP'lilere, 42 araç kampanyada Binali Yıldırım'a. Savcılık ne diyor bize biliyor musunuz? "Olay idari işlemdir, suç unsuru bulunamamıştır, soruşturma yapılmasına yer yoktur." diyor. Niye birinizin sesi çıkmıyor kardeşim? Yüz küsur aracı kural dışı kullanma iddiası var, bunun OGS geçişleri var, memur kullanımları var, bir sürü parası var, birinizin gıkı çıkmıyor ama CHP durması gereken yerde dimdik duruyor.

Bakın, bir başka husus: Belediye başkanlarımızı tehditle, şantajla partinize geçiriyorsunuz. Aydın Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, birdenbire AKP'li olmak aklına geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 14 Ağustosta CHP'den AKP'ye geçti; sonra, 25 Şubat 2026'da, hakkında sekiz yıldır süren 33 sanıklı ihaleye fesat karıştırma davasında nasıl olduysa beraat ediverdi. Sonra, 19 Şubatta, bu kez 50 sanıklı bir başka ihaleye fesat karıştırma davasında savcı beraat talep etti, 11 Haziranda duruşması var, takip edelim, 11 Haziranda orada da beraat edecek. Şimdi yüzde 50 CHP almış, yüzde 36 AKP almış, arada 100 bin farkla Aydın'ı kazanmışız; siz şimdi Özlem Çerçioğlu'nu tehdit ederek, hakkında süren davalardan beraat ettirerek onu AKP'li yapıyorsunuz, Aydın'ın böylece gönlünü kazanacaksınız, öyle mi? Vatandaş takip ediyor ne yaptığınızı.

Bugün Burcu Köksal oturmuş orada, diyor ki: "Ben AKP'ye katılıyorum, içim çok rahat, çok huzurluyum."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Burcu Köksal'ın tam da benim oturduğum yerden sizlere ilişkin söylediklerini tekrar etmeye benim terbiyem yetmez. Şimdi beraber çalışacaksınız; biz attık, o sizin olsun, biz attık! Ama bir şey var, Bülent Ecevit bir şey demiş biliyor musunuz? "Namuslu bir hikâyen varsa seni hiç kimse satın alamaz." demiş; Bülent Ecevit'i saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Son sözüm de şudur: Bir iğrenç gazetecilik geleneği doğdu; çakarlı arabalarda dolanırlar, korumaları var, sadece kendilerinin değil, çocuklarının da çakarlı araçları ve korumaları var. Ben korumayla dolaşmıyorum, ben çakarlı aracımın çakarını açmıyorum ama "Gazeteciyim." diye dolanan satılık tetikçiler çakarlı araçlarla memlekete hava atıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ve onlar diyorlar ki: "Cumhuriyet Halk Partisinde şu, şu, şu kadın milletvekilleri, şu, şu erkek milletvekilleri, bilmem ne otelde bilmem ne yapıyorlar." Arkadaşlar, bu alçaklıktır! (CHP sıralarından alkışlar)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Ahlaksızlıktır, ahlaksızlıktır!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ahlaksızlıktır!

Bunu kim söylüyorsa ahlaksızlık ve alçaklık sadece ona ilişkin bir şey değildir çünkü o gazeteci kılıklı tetikçi her akşam bir başka kişi hakkında iftira atmaya devam ediyor. Sen benim "Cep telefonları pahalıdır." diye kurduğum siteyi "Millî güvenliğe aykırıdır." diye kapattırıyorsun ama o satılık, alçak iftiracıları susturmuyorsun, gözaltına almıyorsun, onların siteleri, "web" siteleri, YouTube'ları açık olmaya devam ediyor. O hâlde mesele onlara ilişkin bir ahlaksızlık değil, onları kullananlara ilişkin ahlaksızlıktır. Tarih bunları yazıyor; onurlu mücadelemiz ahlaksızlıkları yenecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu.

Buyurun.

37.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na, Hemşireler Günü'ne, SAHA EXPO 2026'ya ve Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 10-16 Mayıs Engelliler Haftası münasebetiyle engelleri azimle aşan tüm kardeşlerimizi ve onlara kol kanat geren kıymetli ailelerini yüce Meclisimizden en kalbî duygularla selamlıyorum.

Gerçek engelin hayatın akışında karşılaşılan fiziki bariyerlerden ziyade zihinlerde örülen duvarlar ve körelmiş empati duyguları olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Sosyal devlet anlayışımızın en temel gereği olarak her bir ferdimizin eğitimden istihdama, sanattan spora kadar hayatın her alanında "Ben de varım." diyebilmesi asıl hedefimizdir. Bu süreçte devletimizin ve milletimizin el birliğiyle attığı her adım, her bir bireyin insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşam sürme hakkının teslimidir. Kardeşlerimizin sergilediği yüksek sebat ve yaşama tutunma iradesi bizlere her türlü zorluğun inanç ve sevgiyle aşılabileceğini bir kez daha kanıtlamıştır. Bu anlamlı haftada tüm engelli vatandaşlarımıza ve fedakâr ailelerine sağlık, huzur ve esenlik dolu yarınlar diliyor, sevgi ve kardeşlik temelinde engelsiz bir dünya temennisiyle kardeşlerimizi sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insan hayatını korumayı her türlü değerın üzerinde tutan, şefkati bilgiyle, sabrı ise derin bir özveriyle harmanlayan sağlık ordularımızın kahramanları hemşirelerimizle Hemşireler Günü'nü en kalbî duygularıyla tebrik ediyorum. Hemşirelik sadece akademik bir birikim olmanın ötesinde özü itibarıyla insana hizmet etme aşkı barındıran, fedakârlığı somutlaştıran kutsal bir sorumluluktur. Şifalı elleriyle hastalarımıza derman olan, en zor anlarda bir nefes, bir umut ışığı gibi yanımızda duran hemşirelerimiz sağlık sistemimizin sarsılmaz temel taşlarıdır. Onlar toplumumuzun manevi huzuru ve güveni için gece gündüz demeden büyük bir metanetle görev yapmaktadırlar. Bizler bu onurlu mesleği icra eden kardeşlerimizin çalışma standartlarını yükseltmek ve onlara daha huzurlu bir çalışma ortamı sunmak adına kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz. Görevi başında şehadete eren ve ebediyete irtihal eden tüm sağlık çalışanlarını da rahmetle anıyor, hemşirelerimize şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin teknolojik bağımsızlık mücadelesinin en güçlü tezahürü olan SAHA EXPO 2026'nın haklı gururunu hep birlikte yaşıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle gerçekleşen bu dev organizasyon Millî Teknoloji Hamlesi vizyonumuzun ulaştığı o muazzam seviyeyi tüm dünyaya bir kez daha kararlılıkla ispat etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız savunma sanayisindeki dışa bağımlılığı kırmının doğrudan bir millî beka ve tam egemenlik meselesi olduğunu vurgulamıştır. Fuarda sergilenen yerli insansız hava araçlarımız ve gelişmiş deniz sistemlerimizle Türk mühendisliğinin

sınır tanımayan kabiliyetini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Türkiye artık başkalarının teknolojisini geriden takip ettiği süreçleri geride bırakmış, yenilikçi çözümleriyle dünya genelinde izlenen stratejik bir güç merkezine dönüşmüştür. SAHA EXPO yerli üretim gücümüzü küresel iş birlikleriyle taçlandırarak ihracat hedeflerimize büyük bir ivme kazandırmıştır. Bu vizyonun arkasındaki sarsılmaz irade ülkemizi yarınlara hazırlayan en temel dayanağıdır. İnaniyoruz ki Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliğinde, Türkiye Yüzyılı vizyonumuz doğrultusunda omuz omuza vererek ülkemizi çok daha ileriye taşıyacak, gelecekte birlikte çok daha büyük, güzel işler başaracağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlarken şu hususu da ilave etmek istiyorum: Malumunuz, Anneler Günü'nü idrak ettik ve karşılıksız sevginin, sonsuz sabrın ve eşsiz şefkatin yeryüzündeki tecellisi olan tüm annelerimizin Anneler Günü'nü bu yüce çatı altında en kalbî duygularıyla kutluyorum. Hayat yolculuğumuzun ilk öğretmeni ve en güvenli sığınağı olan annelerimiz toplumsal yapımızın manevi temel taşı, birliğimizin ve dirliğimizin en güçlü teminatlarıdır. Bu anlamlı gün vesilesiyle evlatlarını vatan toprağına emanet eden metanet timsali aziz şehitlerimizin annelerine en derin şükranlarımı sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Onların fedakârlığı milletimizin sinesinde her daim en müstesna yerde kalacaktır. Ebediyete irtihal etmiş olan tüm annelerimizi ise saygı, rahmet ve minnetle yâd ediyorum. İnancımız gereği ayaklarının altına cennet serilen annelerimizin rızasını kazanmak sadece bir görev değil, ömrümüzü anlamlandıran en kutsal sorumluluğumuzdur. Onların duaları hayat yolundaki en güçlü zırhımız ve en büyük bereket kaynağıdır.

Bu düşüncelerle, başta kahraman şehit annelerimiz olmak üzere, yüreği merhametle çarpan tüm annelerimizin gününü bir kez daha tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Çömez tekrar sisteme girmiş.

Buyurun.

38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 89'uncu Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; iki hafta kadar önce burada Cumhuriyet Halk Partisinin nöbetçi Grup Başkan Vekili çok önemli bir sorunu gündeme getirdi. Aileleriyle beraber çıkmış oldukları tatilin görüntülerinin o tatilde bulunan birinin cep telefonu kayıtları münasebetiyle kayda alındığını -ki bunu herkes yapabilir- sonra bu kişinin gözaltına alındığını ve gözaltında bu görüntülerin oradaki resmî personel tarafından elde edilip kamuoyuna ifşa edildiğini vurguladı ve anlattı. Burada hepimiz, bütün Grup Başkan Vekilleri -iktidar da dâhil olmak üzere- bu hukuksuzluğu, bu ahlaksızlığı, devlet kurumlarını, devletin gücünü eline geçirenlerin siyaseti dizayn etmek adına bu pespaye davranışını eleştirdik. Bugün bir başka gerçekle karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Yine, CHP'nin Sayın Grup Başkan Vekili ifade ettiler, Parlamento çatısı altında bulunan saygıdeğer milletvekilleriyle ilgili son derece fütursuz, son derece seviyesiz, hiçbir şekilde hiçbirimizin -iktidar, muhalefet- kabul edemeyeceği şekilde ahlaksızca ve pespaye bir şekilde yayınlar yapıldığını ifade ettiler. Kamuoyuna yansıyan yayınları ve haberleri biliyoruz. Bakın, devlet kurumlarının saygınlığını korumak, adalet mekanizmasının tesis edilmesini temin etmek hepimizin vazifesidir ve bu yüce çatıyı, Parlamentoyu, millet iradesinin tecelligâhı olan bu yüce çatıyı ve bu çatı altında görev yapan her bir milletvekilinin, millet adına vazife yapan her bir milletvekilinin saygınlığını ve onurunu korumak hepimizin vazifesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Buradan iktidara sesleniyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim efendim, bitireceğim, son bir cümle daha.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu, bir siyasi parti meselesi değildir; bu, bir iktidar-muhalefet meselesi de değildir; bu, bir ahlaksızlıktır; bu, pespayeliktir. Buradan istirham ediyorum; geçen sefer olduğu gibi, buna vaziyet alın, buna tavır alın, Parlamentonun saygınlığını, burada görev alan bütün üyelerin onurunu ve saygınlığını korumak için hep beraber gayret edelim. Aksi hâlde, millet kendi iradesinin tecelli ettiği bu çatının altında görev yapan milletvekillerine fütursuzca ve ahlaksızca saldırılara baktığında buraya olan itimadını ve itibarını kaybedecektir. Bir hukukçu olarak, inanıyorum ki siz de aynı duyguları taşıyorsunuz Sayın Yenışehirlilioğlu; bu konudaki hassasiyetinizi istirham ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Temelli, siz de girmişsiniz sisteme.

Buyurun.

39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, siyaseti hedefine koyarak siyaseti değersizleştirmek isteyenlere ve kadınlara yönelik kullanılan dile ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten kabul edilmesi mümkün olmayan bir meseleyle karşı karşıyayız. Evet, Sayın Ali Mahir Başarır burada durumu anlattığında tepkilerimizi gösterdik ama gereken adım atılmadığı için bugün bu rezaleti yaşıyoruz. Burada hepimiz bu meseleyle karşı tavrimızı çok net ortaya koymak zorundayız ve gerekli adımların atılması için de üzerimize düşen sorumluluğu almak zorundayız çünkü bu durmayacak; bu, siyaseti hedefine koyarak aslında siyaseti değersizleştirmek isteyen bir aklın ürünü. Sosyal medyayı, medyayı kullanarak bu, örgütlü bir saldırdır. Neden? Çünkü siyaset ne kadar değersizleşirse, siyaset ne kadar bu yere sürüklenirse işte o zaman bu zihniyet o kadar hegemonyasını da hâkimiyetini de kuruyor ve nasıl hayata geçtiğini görüyoruz. Yargı sürecindeki krizden bahsettiğimizde aslında bunlara da değiniyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Dolayısıyla mesele sadece davaların siyasileşmesi değil, aslında davaların giderek kumpaslaşması. Onunla da sınırlı kalmayıp artık toplumun sinir uçlarıyla oynayan, ahlaken kabul edilmesi mümkün olmayacak bir yere doğru sürüklendiğini görüyoruz. Şimdi, tavır alma zamanıdır. Bir de sürekli olarak kadınlara yönelik bu dil, bu yaklaşım, bu şiddet kabul edilemez. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla burada bütün kadın vekilleri, hangi partiden olursa olsun, öncelikli olarak da DEM PARTİ olarak göreve davet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Yenişehirlioğlu...

40.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, siyaset kurumunun son derece özenle korumaları gereken bir alan olduğuna ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkanım, siyaset kurumu son derece değerli ve özenle korumamız gereken bir alan fakat muhalefet ya da iktidar ayrımı gözetmeksizin siyaset kurumunu aşağılara çekmeye çalışan ve bu noktada troller vasıtasıyla ciddi manada saldırılar gerçekleştiren bir vakayla da karşı karşıyayız. Hatta bazen şüyu vukuundan beter hadiselerle karşılaşılıyor, bunlar buradan dile getirmekten bile hicap duyduğumuz hadiseler. Oysaki biz Meclisteki saygın milletvekillerinin birbirine destek olması, birbirinin saygınlığını koruması, masumiyet karinesine saygı göstermesi ve yargıya intikal eden hususların da yargının hayırlısıyla sonuçlanacağına dair bir güven içinde olmamız gerekir. Bu tip söylemlerin yanlış olduğunu, doğru olmadığını, yakışık almadığını ve çok çirkin olduğunu ben de tanımlamak istiyorum ama el birliğiyle siyaset kurumunun seviyesini aşağı çekmeye çalışanlara ve bu siyasi kurumu halk nezdinde de itibarsız göstermeye çalışanlara karşı bir birliktelik arz edeceğimizi ortaya koyuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, kadın milletvekilleri başta olmak üzere milletvekillerine kurulan kumpası, yapılan iftirayı kabul etmeyeceklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ben de bugün Divanı yöneten Meclis Başkan Vekili olarak özellikle kadın milletvekilleri başta olmak üzere hiçbir milletvekili arkadaşımıza kurulan kumpası, yapılan iftirayı kabul etmediğimizi belirtmek istiyorum. (AK PARTİ, CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Böylesi durumlarda, özellikle Meclis Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'un bu konuya dair hem söz söylemesinin hem milletvekillerimize sahip çıkmasının önemli olduğunu düşünüyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Ve bu konuyla ilgili, hiçbir siyasi parti ayrımı yapmaksızın, kime yapılırsa yapılsın bunun karşısında duracağımızı da özellikle belirtmek istiyorum. Yapılan saldırıları, iftiraları asla kabul etmeyeceğiz, ben de bunun özellikle altını çizmek istiyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine az az da olsa söz vereceğim çünkü çok sayıda sisteme giren arkadaşımız var. Grup önerilerine geçmeden önce birkaç milletvekilimize söz vereceğim, sonra devam edeceğim.

Sayın Tanal, buyurun, sizinle başlayalım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da PTT şubelerinin kapanması nedeniyle emeklilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şanlıurfa ilimizin merkez ve ilçelerinde, emekliler maaşları için PTT şubelerinin kapanması nedeniyle Halk Bankasına yönlendirilmiş durumda ve orada da büyük kuyruklar oluşuyor. Şanlıurfa'nın hem merkez hem ilçelerindeki tüm vatandaşlarımız uzun süre kuyruklarda bekleme nedeniyle mağdur durumdadır. Ya bu şube sayılarının çoğaltılmasını veya mobil araçların şehrin değişik yerlerine yerleştirilerek vatandaşların bu mağduriyetlerinin giderilmesini veya personel sayısının artırılmasını talep ediyoruz. Şanlıurfa merkez ve ilçelerindeki halkımızın bu mağduriyetinin bir an önce giderilmesini yetkililerden talep ediyoruz.

Teşekkür ederim, saygılarımla sunarım.

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

42.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Maçka ilçesine bağlı Ocaklı Mahallesi'nde yaşananlara ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Türkiye'de iktidarın vatandaşa sürprizleri bitmiyor, savaşta değilken bile savaş atmosferini yaşatmayı başarıyorlar. Trabzon'un Maçka ilçesine bağlı Ocaklı Mahallesi'nde yaşananlar bunun son örneği. Evlerin hemen altında faaliyet gösteren taş ocakları vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehlikeye atıyor, sürekli patlayan dinamitler insanları huzursuz ediyor, endişeye sürüklüyor. 2023 yılında bölgede büyük bir heyelan yaşandı. Bu heyelan aslında bizlere ciddi bir tehlikeyi işaret etti. Buna rağmen bu ocaklar nasıl hâlâ yerleşim yerlerine doğru ilerleyebiliyor anlamak mümkün değil. Mahalle sakinlerimiz "Toz, duman ve gürültüden nefes alamıyoruz." diyerek isyan etmektedirler. İlgili bakanlıkları göreve davet ediyorum. Ocaklı Mahallesi'nde yaşanacak olan olası bir facianın sorumluluğu göz yumanlarda olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Gerekli tedbirleri alın, vatandaşlarımız evlerinde rahat olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ünver...

43.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı'na ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Yedi yüz kırk dokuz yıl önce 13 Mayıs 1277'de Karamanoğlu Mehmet Bey "Şimden girü hiç kimesne kapuda ve divanda ve mecalis ve seyranda Türki dilinden gayri dil söylemeyeler!" bugünkü söyleyişle "Bugünden sonra hiç kimse sarayda, divanda, Mecliste ve seyranda Türkçeden başka dil kullanmaya!" diyerek Türkçemizi resmî dil ilan etmişti. 1961'den bu yana her 13 Mayıs Karaman'da Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Etkinlikleri olarak kutlanmaktadır. Bu vesileyle, başta Ulu Önderimiz Atatürk olmak üzere, Karamanoğlu Mehmet Bey'i, Yunus Emre'yi ve Türkçemize hizmet eden tüm hizmetkârları saygı ve rahmetle anarken, Türk Dil Bayramı'mızı kutluyor, Karamanlı Yunus Emre'nin bir dörtlüğüyle sözlerimi tamamlamak istiyorum:

"Gelin tanış olalım

İşi kolay kılalım

Sevelim sevelelim

Dünya kimseye kalmaz."

BAŞKAN - Sayın Varlı...

44.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Leyla Kasım'a ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kürt kadın mücadelesinin sembol isimlerinden biri olan Leyla Kasım ve arkadaşları, elli iki yıl önce Irak'taki Baas rejiminin baskı, inkâr ve asimilasyon politikalarına karşı boyun eğmedi, ağır işkencelere rağmen Kürt halkının kimliğini ve özgürlüğünü savunmaktan asla vazgeçmedi. Kürt kadın mücadelesinin ruhunu diri tutan Leyla Kasım'ın mirası ve politik duruşu eşit ve özgür yaşam iradesinin ısrarıdır. Ne yazık ki bugün de benzer baskılar İran'da sürmekte, İran rejimi tarafından Kürt kadınları ve gençleri idam edilmekte ve halkların demokratik talepleri baskıyla susturulmak istenmektedir. Darağacında bile halkın özgürlüğünü savunan Leyla Kasım'ı ve özgürlük uğruna yaşamını yitiren tüm mücadele arkadaşlarını saygıyla selamlıyorum.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Genç MÜSİAD Mersin Şubesine ve beraberindekilere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Genç MÜSİAD Mersin Şube ve beraberindekiler Genel Kurulumuzu izleyici locasından takip etmektedirler; biz de kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Sayın Konal... Yok.

Sayın Çalışkan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da gerçekleştirilen bombalı saldırılara ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da gerçekleştirilen 2 bombalı saldırıda 53 vatandaşımız hayatını kaybetti, 200'ü aşkını yaralandı. Şehitlerimize tekrar rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyor, gazilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Bu, sıradan bir terör olayı değil, bir savaş mağduriyetiydi. Suriye iç savaşı esnasında Hükûmetin politikaları nedeniyle masum vatandaşlarımız bedel ödedi. Bu açıdan, menfur saldırı Hükûmetin anayasal sorumluluğu olan sınır güvenliği, istihbarat paylaşımı ve vatandaşlarını koruma sorumluluğunu tam olarak yerine getirememesinden kaynaklanıyor. Bu açıdan, bu saldırıda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza şehit statüsü, yaralananlara gazi statüsü verilme talebimizi yineliyoruz. 28 Mayıs 2025 tarihinde verdiğimiz kanun teklifi derhâl yasalaşmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akalın...

46.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 65 yaş üstü vatandaşların ulaşım hakkının yüküne ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, 65 yaş üstü vatandaşlarımızın ulaşım hakkı 4736 sayılı Kanun'la güvence altına alınmış sosyal bir haktır ancak sahadaki uygulama ne yazık ki bu hakkın yükünü taşımacılık yapan esnafımızın omuzlarına bırakmaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı aracılığıyla yapılan destek ödemeleri mevcut maliyetleri karşılamaktan uzaktır. Artan akaryakıt, bakım ve personel giderleri karşısında esnafımız ciddi bir baskı altındadır. Sosyal devlet anlayışı bir kesimi korurken diğerini mağdur etmek değildir. Biz diyoruz ki: 65 yaş üstü vatandaşlarımızın ücretsiz ulaşım hakkı tartışma konusu yapılamaz ancak bu hizmetin maliyeti de taşımacı esnafımıza yüklenmemelidir. Yapılması gereken açıktır. Gerçek maliyetler şeffaf şekilde hesaplanmalı, destek ödemeleri eksiksiz ve zamanında yapılmalıdır. Hem vatandaşımızı hem esnafımızı koruyan adil denge kurulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sağlam...

47.- Karaman Milletvekili Osman Sağlam'ın, Karaman Kızılelma Türkçe Ödülleri Töreni'ne ilişkin açıklaması

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim; Karamanoğlu Mehmet Bey'in Türkçeyi resmî dil ilan eden fermanının yıl dönümünde Türk Dil Kurumumuzla birlikte düzenlediğimiz Karaman Kızılelma Türkçe Ödülleri Töreni, Kültür ve Turizm Bakanımızın teşrifleriyle gerçekleştirilmiştir. Yedi yüz kırk dokuz yıl önce Karamanoğlu Mehmet Bey'in ortaya koyduğu irade yalnızca bir devlet kararı değil, bir milletin diline, kimliğine ve hafızasına sahip çıkma iradesiydi. Karaman'dan yükselen o çağrı bugün hâlâ yaşamaktadır. Özellikle dijital çağın hızlı ve savrulmaya açık dil ikliminde Türkçemizi korumak ve gelecek nesillere güçlü şekilde taşımak hepimizin ortak sorumluluğudur. Bu yıl Karaman Kızılelma Türkçe Ödüllerine layık görülen TRT Avaz, Yunus Emre Enstitüsü ve TÜRKSOY'u gönülden tebrik ediyorum.

Ayrıca, Yunus'un diliyle:

"Gelin tanış olalım

İşi kolay kılalım

Sevelim, sevilelim

Dünya kimseye kalmaz."

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Sarıtaş...

48.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Mezopotamya Kadın Gazeteciler Derneği ile Dicle Fırat Gazeteciler Derneği nisan ayı raporlarına ilişkin açıklaması

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Mezopotamya Kadın Gazeteciler Derneği ile Dicle Fırat Gazeteciler Derneği nisan ayı raporları Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğünün ağır baskı altında olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Bugün 31 gazeteci tutukludur. Örgüt üyeliği, propaganda, hakaret ve devleti aşağılama suçlamaları gazetecileri susturmanın rutin aracına dönüştürülmüştür. Yargı, basın özgürlüğünü koruyan değil, cezalandıran bir mekanizma gibi işletilmektedir. Üstelik Anayasa Mahkemesinin ihlal kararlarına rağmen aynı dosyaların yeniden açılması, hukuk güvencesinin ortadan kaldırıldığını göstermektedir.

Dijital alanda da sansür derinleşmektedir. Mezopotamya Ajansı, JINNEWS ve Yeni Yaşam gibi özgür basın kurumlarının sosyal medya hesapları askıya alınmış, haberlere erişim engelleri getirilmiştir. BTK eliyle sürdürülen bu uygulamalar halkın haber alma hakkını hedef almaktadır. Basın özgürlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğünün temelidir. Gazetecilik suç değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Gerçeği yazarları değil, gerçeği susturmaya çalışanları yargılamak lazım.

BAŞKAN - Sayın Kordu...

49.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 17 Nisanda açıklanan Adalet Bakanlığı görevde yükselme sınavı sonuçlarına ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) - Sayın Başkan, Adalet Bakanlığının görevde yükselme sınavı sonuçları 17 Nisanda açıklanmıştı. Yazılı sınavda yüksek puan alan kamu çalışanları mülakatta elenirken daha düşük puanlı yandaş sendika üyeleri

kadrolara yerleştirilmiştir. Dersim Adliyesinde açılan 8 yazı işleri müdürlüğü kadrosundan 6'sı yandaş sendika üyesi adaylara verilmiştir. Daha vahimi, sınav sonuçları resmî olarak açıklanmadan bir gün önce yandaş sendika il temsilcisi üyelerini gezerek tebrik etmiş, kazananların WhatsApp grubunda önceden paylaşıldığı iddia edilmiştir. Ankara'da Türkiye 1'incisi olan aday elenmiş, Antep'te 90 ve üzeri puan alan 11 kişi mülakatta başarısız sayılmıştır. Ülke genelinde onlarca benzer örnek yaşanmaktadır.

İktidar, 2023 seçimleri öncesi "Mülakatı kaldıracağız." vaadinde bulunmuştu. Aradan geçen üç yılda hâlâ aynı adaletsizlik devam ediyor. Mülakat sistemi liyakati değil yandaşlığı ödüllendiren bir torpil mekanizmasına dönüştürülmüştür. Adalet Bakanlığı kendi personel seçiminde adil davranmıyorsa nasıl adaleti sağlayacak? Mülakat derhâl kaldırılmalı, görevde yükselmeler yalnızca yazılı sınav başarısına göre ele alınmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

50.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Toprak Mahsulleri Ofisinin kiraladığı depolara ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum.

Toprak Mahsulleri Ofisinin kiraladığı depolar Türkiye genelinde ciddi bir güvenlik zafiyeti yaşamaktadır. Son üç yıl içerisinde bu depolardan Konya'da 7.500 ton buğday, Mardin'de 137 bin ton buğday, Gaziantep'te 6.600 ton buğday kayıp tespit edilmiştir. Bu miktardaki ürünlerin ortadan kaybolması münferit birer hadise olarak değerlendirilemez. Bunlar ciddi bir ihmalin veya organize bir hırsızlığın işaretidir. Bu ürünlerde 86 milyon vatandaşın emeği ve alın teri vardır. Kamunun malını, emeğini korumak iktidarın en baştaki mesuliyetidir. Görünen o ki bu en temel vazife dahi yapılmıyor.

İktidara sesleniyorum: Gerekli yasal süreci şeffaflıkla yürütün, bu kayıpları en kısa sürede açığa çıkarın.

BAŞKAN - Sayın Karaman...

51.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, hızlı ve plansız kentleşmeye ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye'de hızlı ve plansız kentleşme şehirlerimizi ciddi çevre sorunlarıyla karşı karşıya bırakmıştır. Artan betonlaşma, trafik yoğunluğu, hava kirliliği, su kaynaklarının azalması, atık yönetimindeki yetersizlikler ve yeşil alan kaybı artık yalnızca teknik meseleler değildir; doğrudan insan sağlığını, şehir güvenliğini ve gelecek nesillerin hakkını ilgilendiren temel sorunlardır. Kuraklık, sel, taşkın ve aşırı hava olayları şehir yaşamını giderek daha kırılgan hâle getirmektedir. Millî görüş anlayışımıza göre çevre bize emanettir. Bizim için şehircilik rantı değil, insanı; israfı değil, bereketi; betonu değil, hayatı merkeze almalıdır. Su kaynaklarımız korunmalı, yağmur suyu değerlendirilmeli, geri dönüşüm yaygınlaştırılmalı, toplu taşıma güçlendirilmeli, yürünebilir şehirler ve yeşil alanlar artırılmalıdır. Daha yaşanabilir, dirençli ve adil şehirler için çevre merkezli, ahlaklı ve uzun vadeli bir şehircilik seferberliği ortak akılla ve derhâl başlatılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Güneş...

52.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Dargeçit davasına ilişkin açıklaması

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkan, tüm faili meçhul cinayetlerde olduğu gibi Dargeçit JİTEM davası da zaman aşımından dolayı düşürüldü. Tarih, onur nişanlarının katillere takılmasına çok kez şahitlik etmiştir. Bu topraklarda da katliamların sembolik şiddet hâline dönüşerek her gün yeniden üretildiğini görüyoruz. Dargeçit JİTEM davasında zaman aşımı kararıyla katillerin korunması ve bir faile tazminat verilmesi, utanmadan sıkılmadan bir faile tazminat ödenmesi suçun bugün de savunulduğunu gösteriyor. Biz bu senaryoyu Musa Anter'den, Madımak'tan, Kızıltepe JİTEM dosyasından tanıyoruz, biliyoruz ve bir kez daha belirtmek istiyoruz: İnsanlığa karşı işlenen suçlarda zaman aşımı olmaz ve bu karar bizim nezdimizde yok hükmündedir. Katiller ödüllendirilerek barış inşa edilemez. Adalet tesis edilmeden ise demokrasi yerleşik kılınamaz. Söz veriyoruz, halkımıza yaşatılan acılardaki tüm sis perdesi aralanana kadar ve hakikat ortaya çıkana kadar mücadele edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Demir...

53.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, Varto'da kurulan çadırlara ilişkin açıklaması

DOĞAN DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, memleketim Varto başta olmak üzere, Karlıova, Hınıs, Tekman ve Yedisu bölgelerinde jeotermale karşı uzun zamandan beridir oradaki vatandaşlarımız direniyorlar. En son Varto'da kurulan çadırlardan dolayı Sayın Valimiz iki gün önce talimat veriyor "Bu çadırları ayın 21'ine kadar kaldırın, kaldırmazsanız biz gereğini yaparız." diye. Şimdi size soruyorum, özellikle iktidar partisinden yetkili arkadaşlara: İnsanların kendi topraklarını korumak... Tarımı, hayvancılığı, arıcılığı yok etmek için dirençlerini neden kaldırıyorsunuz ya da neden yok ediyorsunuz? Hani siz iptal edecektiniz? Hani bizim yaptığımız görüşmelerde "Siz bunları bırakın, biz bu kararı iptal edeceğiz." dediniz ama etmiyorsunuz. Buradan çağırımdır: Biz orada direneceğiz. Ben de bu hafta sonu orada olacağım, halkımızla beraber sonuna kadar mücadele edeceğiz. Çadırlarımızı da kaldırmayacağız, ne gerekiyorsa onu yapacağız ve bir an önce bu bölgedeki bu jeotermal projesini iptal etmeleri yetkililerden talebidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

54.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık fiyatına ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Karadeniz'de üreticinin umudu tüketilmek, fındık dalda bırakılmak isteniyor. Fındık fiyatı 200 lira bandına sıkışmış durumda. Bahar geldi; şimdi gübre zamanı, ilaç zamanı, bakım zamanı ancak fındık üreticisi artan maliyetler ve düşen fiyatlar karşısında bahçesine girmeye bile çekiniyor, gübre atsam mı, atmasam mı hesabı yapmak zorunda. Bir yandan düşük fiyat politikası, diğer yanda Karadeniz'in dört bir yanına verilen maden ruhsatları. Buradan açıkça soruyorum: Karadeniz'de fındık tarımını bitirmek, üreticiyi toprağından koparmak mı istiyorsunuz? Fındık bu ülkenin millî servetidir, Karadeniz'in yaşam biçimidir. Biz ne üreticimizi yalnız bırakacağız ne de topraklarımızı sahipsiz bırakacağız.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, devlet koruması altında yetişen ve 18 yaşından sonra sistemi terk eden gençlerin barınma, istihdam ve sosyal uyum alanlarındaki gerçek durumunu bütüncül verileriyle ortaya koymak, mevcut mevzuatın uygulamadaki boşluklarını saptamak, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin personel kapasitesi ile etkinliğini değerlendirmek, yeni düzenlemelerin dezavantajlı gençler üzerindeki dışlayıcı etkilerini ölçmek ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir politika analizi yapmak amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Grup Başkanı

Öneri:

Mersin Milletvekili ve Grup Başkanı Mehmet Emin Ekmen tarafından, devlet koruması altında yetişen ve 18 yaşından sonra sistemi terk eden gençlerin barınma, istihdam ve sosyal uyum alanlarındaki gerçek durumunu bütüncül verileriyle ortaya koymak, mevcut mevzuatın uygulamadaki boşluklarını saptamak, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin personel kapasitesi ile etkinliğini değerlendirmek, yeni düzenlemelerin dezavantajlı gençler üzerindeki dışlayıcı etkilerini ölçmek ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir politika analizi yapmak amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/5/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; YENİ YOL Grubu ve partim DEVA Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Sayın vekiller, devlet koruması altında büyüyen ancak 18 yaşını doldurduğu gün bu korumanın kapısından dışarı bırakılan gençler adına konuşuyorum. Aileleri olmayan ya da ailelerinden ayrı kalan bu refakatsiz gençler aile yoksulluğuyla başa çıkmaya çalışırken bir de devletin elini üzerinden çekmesiyle yüz yüze kalmaktadır. Barınma güvencesi birden ortadan kalkmakta, devlet destek mekanizması sosyal ağı çökmekte, sürdürülebilir bir gelir kapısı sınırlı kalmaktadır. Buhari'den nakledilen bir hadisişerifte "Peygamber Efendimiz (SAV) 'Kim mesuliyeti altındaki kız veya erkek yetim çocuğuna iyi davranırsa o ve ben cennette şöyle beraber bulunacağız.' diyerek iki parmağını yan yana getirmişlerdir." diye ifade edilir. Türkiye İstatistik Kurumunun Ağustos 2025'te yayımladığı 2024 yılı verilerine göre güvenlik birimlerine getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 612.651'e ulaşmış, suça sürüklenen çocuk sayısı bir önceki yıla göre yüzde 13,3 artarak 202.785'e çıkmıştır. Bu çocuklardan aslında devlet koruması altında olanların payı ise hâlâ sistematik bir biçimde verisel olarak izlenememektedir. Politikayı üzerine inşa edemediğimiz, sorunu doğru tespit edemediğimiz veri gözden kaçırdığımız çocuk demektir. Nisan 2026'da kabul edilen düzenlemeyi takdirle karşıladık. Başvuru süresinin uzatılması, özel prim, özel sektör prim desteği ve merkezî sınava geçiş elbette yerinde adımlar ancak aynı düzenleme kendi içinde çelişkiler de barındırıyor. İstihdam hakkı için öngörülen beş yıllık kurumda bakım süresi şartı sisteme geç dâhil olan gençleri bu haktan fiilen mahrum bırakmaktadır.

14 yaşından itibaren doksan günden fazla izinsiz ayrılanlara hak kaybı getirilmesi şartı da travma kaynaklı kaçma davranışını gencin aleyhine çeviren bir hüküm olarak karşımıza çıkıyor.

30 yaş üst sınırıysa şu anlama geliyor: Kanun, başvuru için 18 yaşından itibaren beş yıllık süre öngörüyor. Yani her şey yolunda giderse 18 artı 5, 23 yaş fakat bu süre içinde sınıfta kalma, sağlık sorunu yaşama veya ekonomik güçlükler nedeniyle başvurusunu yapamayan gençler 30 yaşını geçtiği an bu haktan sonsuza kadar mahrum kalıyorlar. Hayata tutunmaya çalışırken başvuru penceresini kaçırmak hak kaybı değil sistemin onu bıraktığının bir göstergesidir ne yazık ki.

Sahada çalışan sivil toplum kuruluşları, bu sorunları raporlarıyla belgelemiş, teklif hazırlanırken görüşlerinin alınmadığı kamuoyuyla da paylaşılmıştır.

Öte yandan, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimleri 81 ilde kurulmuştur. Bunu da olumlu buluyoruz ancak bu birimlerin personel kapasitesi yetersizdir, görev ve yetki tanımları netleşmemiştir, bireyselleştirilmiş geçiş planları sistematik olarak uygulanamamaktadır. Üniversiteye devam edemeyen, kamu kurumunda görev alamayan, istihdam dışı kalan, mesleki eğitimden kopan gençler, en dezavantajlı profildekiler, en az desteklenen ve yine en dezavantajlı hâllerıyla risk ve tehditlere en açık grup olmaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'nın 61'inci maddesi devlete korunmaya muhtaç çocukları topluma kazandırma yükümlülüğü vermektedir, bu yükümlülük 18 yaşında sona ermez; biz bu çocuklarımızdan vazgeçemeyiz. Sosyal devlet ilkesi, pozitif ayrımcılık güvencesi ve Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 20'nci maddesi bunu açıkça ortaya koymaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı da devletin bakım yükümlülüğünü üstlendiği bireylere karşı artırılmış pozitif sorumluluk taşıdığını teyit etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ELİF ESEN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Dolayısıyla bu çocuklar istatistik verilerinde yokmuş gibi davranılamaz, üstelik bu bir tercih meselesi olamaz; anayasal ve uluslararası bir yükümlülük meselesidir bu.

Bu önergeyle talep ettiğimiz şey şudur: Bu gençlere sahip çıkalım, kurumdan ayrılıp kendi kanatlarıyla uçmaya başladıklarında yine devletin koruyan, destekleyen gücünü onlardan esirgemeyelim; geçiş dönemi politikalarıyla güçlendirelim, mevcut politikaların etkinliğini bütüncül verilerle ölçelim, sistemi bu en dezavantajlı gençler için işler hâle getirelim. Sivil toplumla koordinasyonla da Türkiye'ye özgü bir geçiş modeli belirleyelim, politika modeli geliştirelim. Başka ülkelerin iyi uygulamalarından öğrenerek kendi gerçekliğimize uygun, kalıcı çözümler üretilim.

Bu araştırma komisyonunun kurulması hususunda tüm grupları bu önergeye destek vermeye davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devlet koruması altında büyüyen çocuklarımız hayatlarının en hassas dönemlerini kamu himayesinde geçirmektedirler. Bu süreçte bu çocuklarımızın fiziki ve ruhsal sağlıkları ve gelecekleri hepimizin sorumluluğundadır. Bununla beraber, bu süreçte verilen destek çocuklarımızın geleceğe hazırlanabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır çünkü 18 yaşından sonra başlayan hayat çoğu genç için çok daha ağır sorumluluk anlamına gelmektedir. Koruma sisteminden ayrılan birçok genç barınma, iş bulma ve sosyal hayata uyum konusunda ciddi güçlüklerle karşılaşmaktadır. Özellikle mesleki eğitim süreçlerinin yetersiz kalması, gençlerimizin çalışma hayatına hazırlıksız başlamasına neden olmaktadır. Bugün birçok gencimiz koruma sisteminden ayrıldığı anda maalesef hayatla tek başına mücadele etmek zorunda kalıyor. İş hayatına dair deneyim eksikliği, ekonomik yetersizlikler ve sosyal destek mekanizmalarının sınırlı kalması gençlerimizin geleceğe dair kaygılarını da artırıyor.

Bu nedenle, koruma altındaki çocuklarımız için uyum süreçlerini daha güçlü hâle getirmek zorundayız. Mesleki eğitim programları erken yaşta planlanmalı, sanayi, üretim, teknoloji ve hizmet sektörleriyle daha güçlü iş birlikleri kurulmalıdır. Çocuklarımız yurttan ayrıldıkları gün yalnızca bir kurumu geride bırakmamalı, aynı zamanda bir meslek edinmiş, çalışma disiplini kazanmış ve geleceğe güvenle bakabilen bireyler olarak hayata başlamalıdır. Aynı zamanda, psikolojik destek, kariyer rehberliği ve sosyal uyum programları da bu sürecin ayrılmaz bir parçası hâline getirilmelidir çünkü güçlü bir gelecek yalnızca ekonomik imkânlarla değil, aidiyet duygusu, özgüven ve toplumsal destekle kurulabilir. Koruma sistemi çocuklarımızın hem bugününü hem de yarınlarını güvence altına almalıdır çünkü bu ülkenin her çocuğu üretime katılmayı, kendi ayakları üzerinde durabilmeyi ve umutla yaşayabileceği bir geleceğe sahip olmayı hak etmektedir.

Bu vesileyle, önergeyi destekliyor ve başta Türk gençliği olmak üzere yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Beritan Güneş Altın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün sosyal devlet ilkesinin en temel yükümlülüklerinden biri olan çocuk koruma politikasının çocukları nasıl terk ettiğini ve çocuk politikalarının nasıl araçsallaştırdığını ve bunun nasıl bir mekanizmaya dönüştüğünü detaylı bir biçimde konuşmak isterdik fakat süremiz sınırlı ne yazık ki, o sebeple Sosyal Hizmetler Kanunu ve devlet koruması altındaki çocuklardan sıklıkla bahsedeceğiz.

Net şekilde ifade etmek istiyoruz: Bizce çocuk koruma politikaları bir bütündür, dönemsel ve tematik şekilde ele alınamaz, parçalanamaz. O sebeple, devlet koruması altında olan çocuklara karşı devletin sorumluluğu o çocuğun önüne bir kap yemek koymakla, uyuyacağı bir yatak vermekle, başını sokacağı bir çatıyla sınırlandırılmaz, sınırlandırılması mümkün değildir; aksine, bu

uzun bir yoldur ve bu yolun başı, 18 yaşına geldiği gün "Hadi, artık başının çaresine bak." diyerek onu sokağa, yoksulluğa, işsizliğe, geleceksizliğe ve belirsizliğin kucağına itmekle olmaz.

Şimdi, AKP sıralarından vekiller her gün çıkıp burada aile övgüsü yapıyorlar. Onlar ailelerinde 18 yaşına gelmiş çocukları 18 yaşına geldikleri için "Hoşça kal, artık sen 18 yaşına geldin, git başının çaresine bak." diyorlar mı? Kendi çocuğumuza 18 yaşında yapmadığımız muameleyi neden koruma altındaki 18 yaşındaki bir çocuğa yapıyoruz? Bunun kendisinin kabul edilemez olduğunu ifade etmek istiyoruz. Bu, ödevden kaçmaktır, bu çocukları, gençleri ne yazık ki risklere açmaktır, onların başına gelebilecek ve dezavantajlarını daha da derinleştirecek ihtimallerin içerisine atmaktır. Zamanında destekleyici çalışmaları yapmamak, her şey olup bittikten sonra daha fazla hapisle, daha fazla yasakla, daha fazla baskıyla ve haklarını kısıtlayarak çözüm aramak ise maalesef ki bir çözüm değildir. Yani şu soruyu sormak gerekir: Gerçekten, gözünüzü dike dike koruma altındaki çocukların haklarına mı diktiniz yani?

Getirilen kanun teklifiyle, devlet koruması altına alınmışsa eğer bir çocuk, beş yıl kalma zorunluluğu getiriliyor. Ya, bir çocuk 16 yaşında devlet koruması altına alındıysa ne olacak? İki yıldan beş yıla bir anda çıkarmak, 2,5 artırmak hangi çocuk koruma perspektifiyle inşa edilmiştir, örülmüştür? Bu kimi koruyor? Bu kimin için getirilmiş? Hangi çocuğun hakkı burada daha da kökleniyor ya da bu haktan faydalanma oranı artıyor? Yok. Burada bir kısıtlamaya gidiliyor ve ne yazık ki kısıtlama bununla da sınırlı kalmıyor. Aslında bir çocuk bir gün dahi devlet koruması altında kalmışsa ona özgü hakların tanımlanması gerekirken bunun sınırını beş yıla çıkarmak ne yazık ki sosyal devlet anlayışının darbelenmesi demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Bir de travma yaşamış çocuklar olarak da ifade etmemiz belki gerekebilir, doksan gün boyunca devamsızlık yapan ve sonrasında bu devamsızlığı gerekçe gösterilerek memur yapılmayan çocuklar var. Yani, bir soru sormak gerekir: Gidecek bir evi olmayan bir çocuğun kurumdan kaçmasının sebebi ne olabilir acaba? Hangi sebep çocuğu buraya itiyor olabilir? Bu sebeplerin araştırılması gerekirken "Sen doksan gün gelmedin ama o doksan gün ne yaptın? Dışarıda hangi çeteyle, hangi yapıyla, hangi suç odağıyla bu süreci kurguladın ya da doksan gün içerisinde seni, evi olmayan bir çocuğu o kurumdan alıkoyan neydi?" sorusunu sormayan akıl ne yazık ki çocuğun memurluğuna, çocuğun geleceğine göz dikmiş durumda. Bunun da kabul edilemeyeceğini ifade etmek istiyoruz.

Son olarak da 30 yaş sınırının bütün gençleri kesen ama bir o kadar da cinsiyetçi, genç kadınları kesen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - ...toplumsal cinsiyet eşitsizliği düşünüldüğünde de en genç kadınları etkileyecek bir sorun olduğunu...

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen, genç bir milletvekili olarak sözünüzü tamamlayın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Devamla) - Çok teşekkür ediyorum, çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Elbette bu 30 yaş sınırı hem genç kadınları hem genç erkekleri ortak kesen bir problemken genç kadınların yaşam inşa etmesi ve toplum içerisinde yaşadıkları toplumsal cinsiyet eşitsizliği de eklendiğinde, 30 yaş sınırının özellikle genç kadınları daha çok etkileyeceğini ve devletin koruma altındaki çocukların haklarına göz dikmemesi gerektiğini ifade ederek, altını çizerek hepinizi selamlıyorum.

Başkana teşekkür ediyorum, çok sağ olun. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

5.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Çorlu'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Çorlu'dan gelen misafirlerimiz Genel Kurulu izlemekteler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, devlet koruması altında yetişen ve 18 yaşından sonra sistemi terk eden gençlerin barınma, istihdam ve sosyal uyum alanlarındaki gerçek durumunu bütüncül verileriyle ortaya koymak, mevcut mevzuatın uygulamadaki boşluklarını saptamak, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin personel kapasitesi ile etkinliğini değerlendirmek, yeni düzenlemelerin dezavantajlı gençler üzerindeki dışlayıcı etkilerini ölçmek ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir politika analizi yapmak amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Suat Özçağdaş.

Buyurun. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun devlet koruması altındaki çocukların sorunlarının araştırılması yönündeki önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mızın 61'inci maddesi "Devlet korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır. Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur." diyor. Millet çocuklarını bağrına basar; devlet, bununla ilgili örgütlenmeyi yapar, kurumlarını oluşturur.

Tarih 11 Ocak 1921'dir; Birinci İnönü Zaferi kazanılmıştır. İsmet Paşa'nın "Zaferi sağlamak için bir orduya, orduyu kurmak için de bir zafere ihtiyacımız vardı; Birinci İnönü bu iki ucu bağlamıştır." dediği, ardından, 1 Nisan 1921'de Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz." dediği İkinci İnönü Zaferi vardır fakat bu zaferler birçok şehide yol açmıştır, gaziye yol açmıştır ve 30 Haziran 1921'de Türkiye Himaye-i Etfal Cemiyeti kurulmuştur. Yani devlet, savaş zamanında, millet, savaş zamanında şehitlerinin, gazilerinin çocuklarına sahip çıkmıştır. Gazi Mustafa Kemal 11 Temmuz 1921'de bu kurumun koruyuculuğunu kemaliiftiharla kabul ettiğini dile getirmiştir. Aradan geçen bunca yıldan sonra maalesef ülkemizde çocuklarımız evde, okulda, sokakta yeterince korunamamaktadır. Anne-baba ve ailelerinin büyük desteğine rağmen, ilgisine rağmen, sevgisine rağmen buna sahip olan çocuklar bile gelecekte umutsuz, mutsuz ve kaygı içindedirler ve bu durum devlet koruması altındaki çocuklarımız için daha büyük bir sorundur, daha önemli bir konudur ve bu konuda Meclis olarak yapmamız gereken çalışmalar olduğuna inanıyoruz.

Bu önerge kapsamında devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşını doldurdıklarında kamusal bakım sisteminden ayrılmaları önemli bir sorun teşkil etmektedir. Gençlerin yeni hayatında güvenliğini sağlamak, koruyucu ve destekleyici mekanizmalar açısından ciddi yapısal eksiklikler vardır. Düzenli gelir, güvenli barınma, sürdürülebilir sosyal destek, eğitimde kalma oranları gibi açılardan bu çocuklarımızın desteğe ihtiyaçları vardır. Kamusal istihdam hakları ve sosyal destek mekanizmaları önemlidir ancak bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin yetersizliği de dâhil olmak üzere yılda 3 kez atama yapılmış olmasına rağmen bu çocuklarımızın sorunları devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) - 1988 ile 2021 arasında istatistikler 55 binden fazla gencimizin devlet alanında istihdam edildiğini göstermektedir ama verilerle ilgili çok sorun vardır.

Beş yıllık bakım süresi şartı çocuklarımızın önündeki en büyük engeldir. Bu çocuklar 13-14 yaşlarından sonra devlet koruması altına alındıklarında devlette kamu görevlisi olamamaktadırlar. Aynı şekilde, doksan günden fazla izinsizlik yapmış çocuklar bu haktan yararlanamamaktadırlar oysa tam tersi olması gerekir, bir çocuk doksan gün bir kurumdan ayrı duruyorsa bir sorunla karşı karşıya demektir.

Dolayısıyla, Türkiye'de suça sürüklenmenin çok yüksek olduğunu biliyoruz, son bir yılda yüzde 9,5 arttığını biliyoruz ve çocuklarımızın, özellikle devlet koruması altındaki çocuklarımızın bir kısmının hem suça sürüklendiklerini hem de özellikle kız çocuklarımızın suçtan etkilendiklerini biliyoruz. O yüzden, Meclisimizin tüm boyutlarıyla bu konuyu araştırmasının son derece önemli olduğuna, bu çocukların bizim emanetimiz olduğuna inanıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

6.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Adıyaman'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Adıyaman ilimizden gelen misafirlerimiz locada bizleri izliyorlar; hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ediyoruz sizlere de. (Alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, devlet koruması altında yetişen ve 18 yaşından sonra sistemi terk eden gençlerin barınma, istihdam ve sosyal uyum alanlarındaki gerçek durumunu bütüncül verileriyle ortaya koymak, mevcut mevzuatın uygulamadaki boşluklarını saptamak, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin personel kapasitesi ile etkinliğini değerlendirmek, yeni düzenlemelerin dezavantajlı gençler üzerindeki dışlayıcı etkilerini ölçmek ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir politika analizi yapmak amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Şengül Karslı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Siyaset, milletin derdiyle deretlenmektir. Bu açıdan, bir yaraya merhem arama çabasını daima kıymetli bulurum ancak devlet koruması altındaki çocuklarımızın siyasetin günlük rekabetine kurban edilmesini kabul edemem çünkü buna kurban edilemeyecek kadar kıymetli bir emanettir. Biz bu emanetin sorumluluğunu icraatlarımızla taşıyoruz; kanunlarla, kurallarla, devletin şefkatini kurumsallaştırarak taşıyoruz.

Önergeyi hazırlayan arkadaşlar kendi iddialarını zayıflatırsa bile devlet icraatlarımıza mecburen yer vermek durumunda kalmışlar. Kamu kurumlarında istihdam edilen gençlerimiz ki bugün itibarıyla 66 bine yaklaşan sayı tam belirtilmemiş olsa da önerge

metninde yer alıyor. 81 ilimizin tamamında bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerini kurduğumuz gerçeği de yine önerge metninde yer bulmuştur.

Şimdi buradan soruyorum: 81 ilde teşkilatlanmış, on binlerce gencini kamuda istihdam etmiş, onlara kol kanat germiş bir devlet mekanizmasına "Gençleri dışlıyor." demek, hangi vicdan terazisinde tartılabilir? Daha birkaç hafta evvel kabul edilen 7578 sayılı Kanun da insafsızca eleştiriliyor. Biz o kanunla ne yaptık? Birçok başlığın yanında, kamu istihdamında başvuru süresini beş yıla çıkardık, atama sıklığını artırdık ve özel sektör istihdamı için prim desteği getirdik ve tüm bunları sivil toplum kuruluşlarının değerlendirmelerini de alarak yaptık. Hâl böyleyken, arkadaşlarımız bu iyileştirmeleri takdir etmek yerine sistemin ciddiyetini sağlayan kuralları birer çelişki olarak sunma gayreti içerisindeler.

İstihdam hakkı için aranan beş yıllık bakım süresi şartı veya 14 yaşından itibaren doksan günden fazla izinsiz ayrılma durumunu da eleştiri konusu yaptılar. Ancak bu kurallar, sistemi, travma kurbanı gençlerin aleyhine çevirmek için tasarlanmamıştır; tam aksine, kurumun ciddiyetini, disiplinini ve diğer mağdur çocukların hakkını korumak için konulmuştur.

Gelelim önergede beni en çok rahatsız eden, milletimizin vicdanını en çok yaralayacak hususa, bazı veriler üzerinden yapılan son derece tehlikeli ve zorlama bağlantıya; suça sürüklenen çocuklar konusu, devlet korumasından ayrılan gençlerin durumuyla ilişkilendirilmeye çalışılıyor. Bu çocukların ne kadarının devlet koruması altında olduğunun sistematik olarak izlenemediği bir yandan söylenirken, diğer yandan, sanki suça karışanların büyük bir kısmı bu gençlerimizmiş gibi ağır bir algı operasyonu yürütülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Devlet korumasında büyümüş, alın teriyle, onuruyla hayata tutunmaya çalışan o pırıl pırıl gençlerimizi potansiyel suçlu gibi göstermeye, onları sürekli suça sürüklenme riskiyle anmaya hiçbir siyasi hesabın hakkı yoktur.

Değerli arkadaşlar, devletin gölgesi daima o gençlerimizin de üzerindedir. Bu gölgenin 18 yaşından sonra da bıçak gibi kesilmediğini, o gençlerin ellerini asla bırakmadığımızı hepimiz çok iyi biliyoruz.

Hâlihazırda 81 ilde sahada aktif olarak işleyen sistemi bürokratik bir tartışmaya boğmanın gençlerimize katacağı tek bir zerre fayda olmadığını ifade ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

7.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İstanbul'dan gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İstanbul'dan gelen misafirlerimiz locada bizleri izliyorlar, takip ediyorlar; hoş geldiniz, teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Başkanım, ne çok misafirimiz var bugün.

BAŞKAN - Çok fazla misafir geliyor.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sizden dolayı.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Siyaset olmayınca müzeye döndük.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, devlet koruması altında yetişen ve 18 yaşından sonra sistemi terk eden gençlerin barınma, istihdam ve sosyal uyum alanlarındaki gerçek durumunu bütüncül verileriyle ortaya koymak, mevcut mevzuatın uygulamadaki boşluklarını saptamak, bakım sonrası izleme ve rehberlik birimlerinin personel kapasitesi ile etkinliğini değerlendirmek, yeni düzenlemelerin dezavantajlı gençler üzerindeki dışlayıcı etkilerini ölçmek ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle karşılaştırmalı bir politika analizi yapmak amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Sayın Öztürkmen...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, vize meselesine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Son on yılda yaklaşık 1,5 milyon vize başvurumuz reddedilmiş. Reddedilen başvurular için vatandaşımızın cebinden çıkan paranın yaklaşık 350 milyar TL olduğu tahmin ediliyor. Vatandaşımızın cebinden çıkan devasa kaynaklar her gün vize işleri yürüten aracı firmaların kasasına giriyor. Sadece paramız mı? Tüm kişisel verilerimiz de yabancı şirketlere akıyor. Vize meselesi böylece bir millî güvenlik meselesine dönüşmüş durumda. Vize reddinde zirvede olmamız acı vericidir çünkü bu, ülkemizin itibarıyla ilgilidir. AKP iktidarında maalesef itibarımız yerlere serilmiştir. Vize başvurularımızın yaklaşık yüzde 25'ini reddeden Belçika Kraliçesi iki gün önce İstanbul'a geldi, seyahatinde THY'nin tarifeli uçağını kullandı, "İtibardan tasarruf edilmez." demedi; bizimkilere ders olur inşallah. Özel uçaklarla gezilere gitmek itibar getirmiyor. İtibar, pasaportların kıymetiyle ölçülüyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ceylan... Yok.

Sayın Konal... Yok.

Sayın Aygun...

56.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Mustafa Paşahan'ın talep ettiklerine ve Ağrı'ya ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Dünyada enflasyonu düşüremeyen birkaç ülkeden biriyiz. Her şeyin fiyatı artıyor ve en önemlisi Türkiye'nin üretim sektöründe lokomotif olan tekstil sektörü çöküyor. Hazır giyimde üç yılda ihracat 4,4 milyar dolar geriledi, maliyet ise yüzde 567 arttı. İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Mustafa Paşahan son üç yılda hazır giyim sektörünün ihracatta 4,4 milyar dolar kayıp yaşadığını söylüyor; ücret, SGK primi ve kur desteği olmak üzere yeni teşvik desteği bekliyor. İstihdamda kaybın 385 bin olduğunu açıklayan Paşahan, konfeksiyonda yatırımcılara 6'ncı bölge teşvik verilmesini istiyor. Teşvik belgeli yatırımlarda asgari ücretin yüzde 50 fazlasına kadar ücret verilen personelin SGK primlerinin tam teşvik kapsamına alınmasını talep ediyor. Bu sesi duyun diyorum ama iktidar yatırımcıyı duymuyor, işi gücü Cumhuriyet Halk Partisine operasyonda; CHP'li belediye başkanlarını ya tutukluyor ya da boyun eğenleri partisine katıyor. Yazık, ülke kaybediyor!

Sayın Başkan, Ağrı'dan yeni geldim, Ağrı'da insanlar doktor bekliyorlar. Ağrı'da üniversite var ama akademik kadro yok.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

57.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğlaspor'a ilişkin açıklaması

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Muğla adına büyük bir gururu bu kürsüden paylaşmak istiyorum. Şampiyonluk kupasını kaldırarak 1. Lig'e yükselen Muğlaspor'umuzu, futbolcularını, teknik heyetini, kulüp emekçilerini, yönetimini ve tribünleri dolduran büyük Muğlaspor taraftarını yürekten kutluyorum. Bu başarı tüm zorluklara rağmen mücadele eden takımların, dayanışmanın ve ortak aidiyet duygusunun başarısıdır. Bu vesileyle bir kez daha ifade etmek isterim ki yerel kulüplere daha fazla kaynak ayrılmalı, altyapılar güçlendirilmeli, amatör branşlar desteklenmeli ve gençlerin spor tesislerine erişimi artırılmalıdır. Spor, yalnızca bir müsabaka değil, gençlerimiz için umut, kentlerimiz için dayanışma alanıdır. Muğlaspor'umuzun bu başarısının tüm Muğla'ya ve ülkemiz sporuna hayırlı olmasını diliyor, emeği geçen herkesi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Arı...

58.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Büyükşehir Belediyesinin Silivri'de tutuklu bulunan personeline ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Cem Oğuz, Yasin Yellice, Buket Korkutelmalıoğlu, Aydın Günaydın, Özer Uygun; bu arkadaşlarımız Antalya Büyükşehir Belediyesinin personeleridir. Bu arkadaşlarımız yaklaşık iki aydır haksız bir şekilde Silivri'de tutuklu bulunmakta.

Buradan cumhuriyet savcılarına ve hâkimlere seslenmek istiyorum: Bu arkadaşlarımızın tutuklu kalmalarının gerekçesi nedir? Haklarında iddia edilen olayın olmadığı ve bu konuda bugüne kadar herhangi bir meselenin olmadığı çok açıkken hâlâ niye tutuklu? Bu arkadaşların tutukluluğunun gözden geçirilmesini buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Sönmez...

59.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, Isparta gül üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

HASAN BASRİ SÖNMEZ (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Isparta'mız sadece ülkemizin değil dünyanın en büyük, en önemli gül merkezlerinden biridir. Gül üreticimiz alın teriyle, emeğiyle ülke ekonomisine milyonlarca dolarlık ihracat katkısı sunarken aynı zamanda da binlerce aileye geçim kaynağı olmaktadır. Ancak bugün üreticilerimizin yaşadığı sorunları Meclis çatısı altında tekrar dile getirmek istiyorum. 2026 yılı için Gülbirlik taban fiyatı 80 TL olarak açıklamıştır. Önemli olmakla birlikte artan maliyetler karşısında da yeterli değildir. Mazot, gübre, işçilik, üretim giderlerinde ciddi artışlar dikkate alındığında üreticimizin emeğinin tam karşılığını alabilmesi için fiyatların Gülbirlik tarafından tekrar yeniden değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Diğer önemli bir husus ise son dönemlerde piyasada hızla artan sentetik gül ürünlerinin, sentetik ürünler ile doğal ürünlerin karıştırılarak piyasaya sunulması hem Isparta gülünün marka değerine zarar vermekte hem de gerçekte üreticilerimizin emeğini yok saymaktadır. Bu konuda denetimlerin artırılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.47

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, sağlık alanında artan özelleştirme uygulamalarının kamu yararı açısından doğurduğu sonuçların araştırılması, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin tespiti ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 11/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili, Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, sağlık alanında artan özelleştirme uygulamalarının kamu yararı açısından doğurduğu sonuçların araştırılması, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin tespiti ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 11/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/5/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada milletimizin en temel hakkı olan sağlık hizmetine erişim ve kamu sağlık tesislerinin özelleştirilmesi konusuna ilişkin söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Hemşireler Günü'nü ve Engelliler Haftası'nı yürekten kutluyorum.

Son dönemde ülke genelinde 32 ilde 71 taşınmazın özelleştirme kapsamına alındığı görülmektedir. Bu taşınmazların önemli bir kısmının şehir merkezlerinde yüksek değerli kupon araziler üzerinde yer alması dikkat çekmektedir; içlerinde aktif olarak kullanılan sağlık tesislerinin de bulunması kamuoyunda ciddi bir endişe oluşturmaktadır. Şanlıurfa'da satışa çıkarılması planlanan yaklaşık 3.600 metrekaresel sağlık alanının değerinin yaklaşık 150 milyon lira civarında olduğu tahmin edilmektedir. Burada temel soru şudur: Satılacak mıdır yoksa imar değişikliği yapılarak farklı kullanım alanlarına mı dönüştürülecektir? Kamuya ait sağlık alanları yalnızca bina ve fiziki yapıdan ibaret değildir. Özellikle şehir merkezlerinde yer alan bu tesislerin kapatılması vatandaşların sağlık hizmetine erişimini doğrudan menfi yönde etkileyecektir. Nitekim son yıllarda eski hastanelerin kapatılmasıyla birlikte birçok vatandaşın sağlık hizmetine ulaşımı zorlaşmıştır. Yerlerine yapılan şehir hastaneleri modern yapılar olsa da özellikle ulaşım ve mesafe açısından yeni sorunlar ortaya çıkarmıştır. Bir yandan arsa yokluğu nedeniyle aile sağlığı merkezleri için parkların bile yer olarak değerlendirilmesi için yeni yasa çıkarılırken diğer yandan yıllardır hizmet veren sağlık alanlarının özelleştirme kapsamına alınması ciddi bir çelişki oluşturmaktadır. Sağlık, doğrudan insan hayatını ilgilendiren temel bir kamu hizmetidir. Bu hizmetin planlanmasında öncelik kâr değil erişim, eşitlik ve kamu yararı olmalıdır. Özellikle yaşlılar, kronik hastalar, engelliler ve dar gelirli vatandaşlar için şehir merkezindeki sağlık kurumları hayati öneme sahiptir. Bu kurumların kapatılması ya da el değiştirmesi sağlık hizmetine erişimi daha da zor hâle getirecektir. Memleketim Şanlıurfa'dan bir örnek vermek isterim: Eski devlet ve çocuk hastanesinin kapatılmasının ardından 800 yataklı yeni bir hastane açılmıştır. Emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz ancak mesele yalnızca hastane kapasitesi değildir. Eski hastanelerin bulunduğu bölgede yaşayan vatandaşlar, özellikle kadınlar ve yaşlılar yeni hastanenin uzaklığı nedeniyle ulaşımında ciddi sorunlar yaşamaktadırlar. Bu hastalar toplu taşımanın yetersiz olduğu saatlerde hastaneye gitmek

için taksi kullanmak zorunda kalmaktadırlar. Yalnızca gidiş için yaklaşık 600 lira gibi bir maliyet ortaya çıkmaktadır. Gece saatlerinde tedavisi biten vatandaşlar ise dönüş için 2'nci bir 600 lirayı vermemek adına toplu taşıma başlayınca kadar hastane bahçesinde sabahlamak zorunda kalmaktadırlar. Buradan sormak gerekir: Bu, 71 sağlık alanı hangi ihtiyaç nedeniyle özelleştirme kapsamına alınmıştır? Elde edilen gelirle şehir hastanelerinin açığı mı kapatılacak yoksa bütçe açığı mı giderilecektir? Vatandaş bunu merak etmektedir. Eğer amaç bütçe açığını kapatmaksa sağlık alanlarının bu amaçla kullanılması kabul edilemez. Kamu mülkiyetindeki sağlık tesisleri milletin ortak değerleridir. Sağlık hizmetlerinin planlanmasında temel ölçüt, vatandaşların sağlık ihtiyaçlarını eksiksiz karşılaması ve hizmete erişimin kolayca sağlanmasıdır. Bu nedenle, Sağlık Bakanlığına yöneltilen sorular nettir ve cevabı da net olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu tesislerin özelleştirme kapsamına alınması gerekçesi nedir? Bu kapsamda hangi kamu yararı mevcuttur ve vatandaşın sağlık hizmetine erişimi nasıl güvence altına alınacaktır?

Sonuç olarak, kapatılan ve özelleştirilmek istenen sağlık tesisleri ile arazilerinin vatandaşlarımız üzerindeki etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla verdiğimiz Meclis araştırma önergemize desteklerinizi bekler, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANI TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuştuğumuz önerge günümüzün en önemli ve en acil sorunlarından birine değiniyor. Ben de bir hekim olarak birçok konuşmamda özellikle de bütçe dönemlerinde Sayın Bakan buradayken bu hususlara değindim. Sonunda söyleyeceğimi baştan söyleyeyim: Ben devlet destekli özel sağlık hizmetinin kademeli olarak sonlandırılması gerektiğini düşünüyorum. Özel hastane uygulamaları özellikle son on beş yılda hem maddi anlamda devleti ciddi zarara sokmuş hem de sağlık hizmeti sunumunda ciddi bir krize kapı aralamıştır. Gereksiz malzeme kullanımları, gereksiz ameliyatlara gibi özel hastanelerde yapılan yanlış operasyonları hatta çocuk ölüm vakalarını hep beraber burada tartıştık. Kamuda yaşanan sağlık hizmet sunumu maalesef bir sorun hâlini aldı. Eminim her milletvekilimizin telefonu günde en az bir kere hastane randevusu veya hastanelerde yaşanan sorunlardan kaynaklı aranmaktadır. En temel insan haklarından biri olan sağlık alanında vatandaşımız milletvekilini arama gereği duyuyorsa burada bir kriz var demektir. Peki, ne yapılabilir? Bütçe döneminde Sayın Bakana da uzun uzadıya izah ettik: Öncelikle şehir hastanelerinin işletilmesi derhâl kamuya devredilmeli ve 86 milyon hakkını birilerinin ceplerine havale eden bu anlayışa son verilmelidir. Hastalar müşteri değildir. Hem doktorlarımızın hem de vatandaşlarımızın özel hastanelere olan rağbetinin altındaki sebepler ciddiyetle tetkik edilmeli ve çözüme kavuşturulmalıdır. Parası olanın kaliteli sağlık hizmeti aldığı, olmayanın hastanelerde perişan olduğu bir vaziyeti, bir durumu asla kabul edemeyiz. Doktorlarımızın çalışma şartları ve ücretleri iyileştirilmeli, hukuksal sorunları çözülmelidir.

Özel sağlık kuruluşlarının denetlenmediği gün gibi ortada. O hâlde özel sağlık kuruluşlarının SGK'yle bağlantısı kesilmelidir. Bu şartlarda hizmet sunumuna devam edemeyen sağlık kuruluşlarını, devlet, personeli muhafaza ederek devrilmeli ve buralarda hizmet devam ettirilmelidir.

Ayrıca, birinci basamak sağlık hizmetinin doğru işletilmemesi sağlık sistemimizin kanayan yarasıdır. Ben bu konuda önergeler ve kanun teklifi de verdim. İlk düşmenin yanlış iliklenmesi tüm sistemin yanlış işlemesine sebep oluyor.

Değerli milletvekilleri, sağlık en temel insan hakkıdır, sağlık ticari bir meta değildir. Devletin her vatandaşına ücretsiz sağlık hizmeti sunması vatandaşların anayasal hakkıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEMALETTİN KANI TORUN (Devamla) - Maalesef, özel hastanelere kayış da hizmetin kalitesiz oluşu da denetimlerin yapılmaması da iktidarın sahip olduğu yanlış zihniyetin bir sonucudur. Atamaları liyakat üzerinden değil de torpil ve adam kayırma üzerinden yaptığınız için makamlar iş değil yukarıya sinyal peşinde koşanlarla dolu. Ülkemizin, sorunları arayan, tetkik eden, çözüm için çalışan bürokratlara ihtiyacı vardır yoksa bu sorunlar her gün büyüyerek devam edecektir.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Tunceli Milletvekili Sayın Ayten Kordu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA AYTEN KORDU (Tunceli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü. Sağlık emekçilerinin en büyük çoğunluğunun olduğu bir alan aslında hemşirelik alanı. Pandemi sürecinde gördük, 6 Şubat depremlerinde gördük; çok büyük bir fedakârlıkla çalıştılar sağlık emekçileri, özellikle hemşireler. Onun için, bu ağır çalışma koşullarında düşük ücretlere rağmen, şiddete, personel eksikliğine rağmen yaşamı savunmaya devam eden tüm hemşirelerin ve sağlık emekçilerinin gününü kutluyorum. Buradan hepsini ayrıca selamlıyor ve onların koşullarının mutlaka değiştirilmesi, sorunlarının çözümü için bu Parlamentonun sorumluluğu üstlenmesi çağrısını buradan tekrar yapmak istiyorum.

Değerli vekiller, sağlık, Anayasa'da ve uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınmış, devredilemez temel bir insan hakkıdır ancak ne yazık ki son yıllarda uygulanan politikalarla sağlık hizmetleri kamusal bir hak olmaktan çıkarılmış, şirket mantığıyla

işletilen ticari bir alana dönüştürülmüştür. Şehir hastaneleri modeliyle sağlık alanı âdetâ bir rant ve kâr alanı hâline getirilmiştir. Kamu-özel iş birliği adı altında yürütülen bu model halkın vergilerini şirketlere aktarmakta, yurttaşları ise müşteri olarak görmektedir. Parası olanın yararlandığı, parası olmayanın hastane hastane gezdiği bir ülkeden bahsediyoruz. Değerli milletvekilleri, bu mantıkla ele alınan hastaneler bir ticarethane değildir çünkü bu mantığın mantığıyla işletilmesini getirmekte. Yine, sağlık hizmetleri piyasanın insafına asla terk edilmemelidir. Bugün yoksullar, emekliler, engelliler ve kırsalda yaşayan yurttaşlar sağlık hizmetine ulaşmakta çok ciddi sorunlar yaşamaktalar. Engelli yurttaşlarımız ise erişilebilirlik, sağlık hizmetlerinin yetersizliği, rehabilitasyon hizmetlerindeki eksikler ve ekonomik yük nedeniyle çok daha ağır koşullarla karşı karşıya bırakılmaktadır. Sağlık hizmeti herkes için eşit, erişilebilir ve ücretsiz olmak zorundadır.

Seçim bölgem olan Dersim'den bazı örnekler vermek istiyorum: Geçen aylarda Sağlık Bakanı oraya bir teftişe gelmişti, orada görüşmeler de yaptı, biz de kendisine Dersim'de ve ilçelerinde yaşanan sağlık sorunlarıyla ilgili kapsamlı bir rapor sunduk. Yurttaşlar teknik ve uzmanlık hizmetleri konusunda çok ciddi sıkıntı yaşıyorlar. Dersim'de bulunan devlet hastanesinin yetersizliğinden kaynaklı olarak birçok insan Elâzığ'a, Malatya'ya ve Diyarbakır'a gitmek zorunda bırakılıyor. Branş hekimleri eksik, yetersiz bir sağlık altyapısı ve hizmet kapasitesinin eksikliği nedeniyle en temel sağlık hizmetine yurttaşlar maalesef ulaşamamakta ve kilometrelerce yol gitmek zorunda kalmaktalar. Ağır hastalar var, yaşlılar var, engelli yurttaşlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYTEN KORDU (Devamla) - Dolayısıyla, bu durum ciddi bir mağduriyet yaratmaktadır.

Başka bir önemli mesele ana dilinde eğitim hakkıdır. Bir anne çocuğunun hastalığını kendi ana dilinde anlatamadığında, doktor onu anlayamadığında doğru teşhis ve tedavi nasıl mümkün olacaktır? Dolayısıyla, sağlık güven ilişkisiyle birlikte yürümelidir, ana dilinde sağlık hizmeti de temel bir insan hakkı olarak mutlaka çözüme kavuşturulmalıdır.

Sonuç olarak, sağlık sistemi şirketlerin değil toplumun ihtiyaçlarına göre mutlaka örgütlendirilmelidir. Sağlık hizmetleri kamusal, ücretsiz, bilimsel, erişilebilir ve ana dilinde bir hizmet olarak mutlaka sunulmalıdır. Halkın yaşam hakkı piyasanın kâr hırsına teslim edilmemelidir diyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan Pala.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, Adalet ve Kalkınma Partisinin Sağlıkta Dönüşüm Programı sağlık alanını tamamen özel sektörün hegemonyasına bıraktı. Hatırlarsanız AKP'nin ilk Sağlık Bakanı şöyle bir şey söylüyordu: "Bundan sonra Sağlık Bakanlığı kürek çeken değil dümen tutan bir Bakanlık olacak, böylece sağlık hizmeti alanındaki etkinliğini azaltacak." Yıllar içerisinde ne oldu? Özel hastane sayısı 2 katına, özel hastanelerdeki yatak sayısı 3 katına çıkmış oldu. Rakamları vereyim: 2002 yılında özel hastane sayısı Türkiye'de 271'di, en son, 2024 rakamı 552. Bu arada, bu, Türkiye'de eşit dağılmıyor biliyorsunuz. İstanbul'dan yola çıkacak olursak özel hastaneler İstanbul'da çok ciddi bir şekilde birikmiş görünüyor. Sağlık Bakanlığının son rakamları şöyle: İstanbul'da Sağlık Bakanlığının hastane sayısı 53. Peki, özel hastane sayısı kaç? 162 yani bir başka deyişle İstanbul özel sektörün egemenliğine terk edilmiş durumda. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiğinde özel hastanelerin yataklarının Türkiye'deki yataklar içindeki oranı yüzde 7,5. Peki, 2024'te ne kadar? 3 katına çıkmış, yüzde 20'yi aşmış; İstanbul'da ise yüzde 36.

Şimdi, özel sektöre bu kadar ciddi bir alan açıldıktan sonra Türkiye nelerle karşılaştı? Süre kısıtlılığı nedeniyle yalnızca bebek ölümlerine değineceğim. Bakın, 2021 yılı, Sağlık Bakanlığının kendi raporu; raporda Sağlık Bakanlığı diyor ki: "Türkiye'de bebek ölümlerinin en büyük çoğunluğu özel hastanelerde gerçekleşiyor." Dolayısıyla her bir toplantıda "Sistemi özel sektöre devretmek, sağlıkta ticaret ölüm demektir." diye söyleyen meslektaşlarımızı çok haklı çıkarıyor. Biliyorsunuz, kamuoyunda "yenidoğan çetesi" diye bilinen olgudan sonra Mecliste bir araştırma komisyonu kuruldu. Ben o Komisyonun üyesiydim, burada değerli meslektaşlarım da o Komisyonun üyesiydi. Komisyon uzun uzun toplantılar yaptı, saha çalışmaları yaptı, sonuç olarak bazı tespit ve önerilerde bulundu. Bu önerilerin 50'nci sırasında yer alan öneri, özel sektöre çok fazla alan açılmasının yanlışlığını ortaya koyacak şekilde kamu hizmet kapasitesinin güçlendirilmesi önerisiydi. Dolayısıyla, bu önerinin altında iktidar milletvekillerinin imzası var. Bunu şunun için söylüyorum: Böyle olduğu hâlde Sayın Sağlık Bakanı geçenlerde patronların toplantısında "Bugün Türkiye'de özel sağlık sektörünün bütün sektör içerisindeki oranı yüzde 18, biz bunu yüzde 30'a çıkaracağız." diye anlaşılmaz bir hedefi söylemiş oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

KAYIHAN PALA (Devamla) - Değerli milletvekilleri, sağlıkta özelleştirmenin hiçbir yerde kamu yararı oluşturmadığı, toplum yararına herhangi bir olumlu çıktıyı meydana getirmediği bilindiği hâlde Sayın Sağlık Bakanının özel sektörün Türkiye'deki alanını daha da artırma girişimi gerçekten kabul edilemez. Burada, sağlık sermayesine, patronlara daha fazla kazanç getirecek girişimler hastaları daha fazla ölüme terk etmek anlamına gelecek.

Öte yandan, Sağlık Bakanlığı bütçesinin şehir hastaneleri tarafından rehin alınmış olması çok ciddi bir sorunu gündeme getiriyor. Daha önceki konuşmacılar da dile getirdiler, Sağlık Bakanlığı yatırım yapabilmek için mevcut hastaneleri satıyor; kanıtlarıyla geçen gün burada konuştuk.

Son sözümüz şöyle olsun: Özelleştirme hiçbir yarar getirmedeği hâlde bu tutumda ısrar edilmesi, bu ülkede hem sağlıkta hizmete erişimi engelleyecek hem de eşitsizlikleri artıracaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Erol Keleş.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KELEŞ (Elâzığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu tarafından verilen araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, şefkatiyle ve özverisiyle sağlık ordumuzun fedakâr neferleri hemşirelerimizin de Hemşireler Günü'nü kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde ortaya konulan "Sağlıklı Türkiye Yüzyılı" vizyonumuz sağlığa dair hedeflerimizin yeniden şekillenmesine yol açmıştır. Bugün Türkiye'de 1.500'ü aşkın hastane ve 1,5 milyona yakın sağlık çalışanıyla milletimize eşit ve erişilebilir bir sağlık hizmeti sunulmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın "en büyük hayalim" diyerek ifade ettiği şehir hastanelerimiz, gelişmiş tıbbi cihazlarla donatılmış tam kapasiteli ameliyathanelere sahip, özellikli üniteleri, yoğun bakımları, acil servisleri ve teknolojik altyapılarıyla her türlü sağlık hizmetinin bir arada sunulduğu sağlık kampüsleridir. Şehir hastanelerimize gelen vatandaşlarımızın teşhis ve tedavi süreçlerini tek bir kampüs içerisinde eksiksiz bir şekilde tamamlayabilmesi özellikle zaman, maliyet ve hizmet kalitesi açısından büyük bir avantaj sağlamaktadır. Yaşadığımız depremler ve pandemi sürecinde şehir hastanelerimizin önemini hep birlikte gördük ve yaşadık.

Kamu-özel iş birliğiyle yapılan şehir hastanelerimiz bir finansman ve yapım modelidir. Şehir hastanelerinin sahibi ve yöneticisi Sağlık Bakanlığıdır; hastanelerin yönetimi, sevk ve idaresi, tıbbi süreçlerin tamamı Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Özel sektörün sürece katkısı yalnızca hastanelerin inşası, teknolojik altyapının kurulması ve bazı destek hizmetlerinin sunulmasıyla ilgilidir.

Değerli milletvekilleri, önergede dile getirilen "Hastaneler satılıyor, sağlık sistemi özelleştiriliyor." yönündeki iddialar gerçeği yansıtmamaktadır. Altını çizerek söylüyorum, aktif olarak hizmet veren hiçbir kamu hastanesinin satışının ya da özelleştirilmesinin söz konusu olmadığı. Sağlık Bakanlığımız tarafından açık bir şekilde ifade edilmiştir. Son günlerde bazı medya kuruluşlarında, Resmi Gazete'de yayımlanan taşınmaz listesi üzerinden kamuoyunda yanlış bir algı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Listede yer alan ve aktif sağlık hizmeti sunulan kurumlara ait taşınmazlar kesinlikle korunacaktır. Yürütülen çalışmaların temel amacı, kamu kaynaklarının daha verimli kullanılması ve ihtiyaç duyulan bölgelerde yeni ve modern sağlık yatırımlarının planlanmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

EROL KELEŞ (Devamla) - Bazı kesimlerin ifade ettiği gibi, atıl durumdaki taşınmazların değerlendirilmesini "sağlıkta özelleştirme" şeklinde sunmak doğru ve hakkaniyetli bir yaklaşım değildir. Kaldı ki yirmi üç yılda 27 şehir hastanesi, 21 eğitim ve araştırma hastanesi, 760 devlet hastanesi, 449 ek bina, 128 ağız ve diş sağlığı merkezi, yaklaşık 151 bin kapasiteli nitelikli yatak sayısını milletimizin hizmetine sunan bu anlayışın aktif olarak hizmet veren sağlık tesislerini satışa çıkarması ya da sağlık hizmetlerini zayıflatacak bir adım atması asla düşünülemez; bu yönde ortaya atılan iddialar gerçeikle bağdaşmamaktadır.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Arpacı, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli'nin Buldan ilçesi Başçeşme mevkinde başlatılan feldspat madeni çalışmasına ilişkin açıklaması

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Denizli'nin Buldan ilçesi Başçeşme mevkinde başlatılan feldspat madeni çalışmasının ÇED raporu olmadan sürdürüldüğü ifade edilmektedir. Üstelik, bu bölge Cumhurbaşkanlığı kararıyla "kesin korunacak hassas alan" ilan edilmiştir.

Başçeşme, Buldan'ın can damarıdır; ilçenin içme ve kullanım suyunun yaklaşık yüzde 40'ı bu bölgeden karşılanmakta, tarımsal üretim de bu su kaynaklarıyla yapılmaktadır. Bir taraftan rant uğruna yürütülen plansız madencilik faaliyetleri, diğer taraftan da suyuna, toprağına ve geleceğine sahip çıkmaya çalışan yurttaşlarımız vardır.

Doğayı, tarımı ve insan sağlığını tehdit eden bu faaliyetler derhâl durdurulmalı, süreç şeffaf bir biçimde incelenmeli, bölge halkının çağrıları dikkate alınmalıdır Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalep ve arkadaşları tarafından, engelli yurttaşların temel haklarına erişiminin sağlanması amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/05/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Mayıs 2026 tarihinde Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp ve arkadaşları tarafından (17873 grup numaralı) engelli yurttaşların temel haklarına erişiminin sağlanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Bitlis Milletvekili Sayın Semra Çağlar Gökalp.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlerin de bildiği gibi 10-16 Mayıs, Birleşmiş Milletler tarafından Engelliler Haftası olarak ilan edilmiştir. Ancak, geline aşamada engelliler meselesi bu ülkede artık farkındalık haftaları olarak değil yüzleşilmesi gereken bir mesele olarak önümüzde duruyor çünkü engelli yurttaşlar, bu ülkede hak sahibi özneler olmaları gerekirken hâlâ yardım bekleyen, görünmez kılınan, kamusal yaşamın dışına itilen nesneler olarak görülmektedir. Bugün eğitimden sağlığa, istihdamdan ulaşım kadar her alanda sistematik bir dışlanma politikası var. İktidar yıllardır engellilik meselesini bir hak meselesi olarak gördüğünü iddia etse de sahadaki gerçeklik bu meseleyi bir sadaka, merhamet ve bir sosyal yardım meselesi olarak ele aldığını ortaya koyuyor. Oysa engellilik, bireyin eksikliği değil erişilebilir olmayan kentlerin, ayrımcı kurumların ve dışlayıcı politikaların sonucudur. DEM PARTİ olarak engelliliğe tam da bu perspektiften bakıyoruz. Biz engelliliği tıbbi bir sorun olarak değil toplumsal ve siyasal bir eşitsizlik olarak görüyoruz. Neden mi? Çünkü engelli bireyi eve hapseden şey, tekerlekli sandalyesi değil rampasız kaldırımlardır. Görme engelli öğrenciyi eğitimden koparan şey, engeli değil gerekli fiziksel ortamı ve materyali sağlamayan devlettir. İşitme engelli yurttaşı susturan şey, duymaması değil işaret dilini tanımayan kamusal düzendir.

Bakın, bugün size deprem bölgesi Adıyaman'da bir öğrencinin yaşadığı mağduriyeti anlatacağım. Sadece bu örnek bile uygulamaya gelince bu ülkenin engellilik politikasının nasıl çöktüğünü anlatmaya yeter sanırım. Adıyaman'da yaşayan, WAGR sendromuyla doğan ileri düzeyde görme engelli öğrenci Doğa Ronya Gezer'in ailesi defalarca Ronya'ya uygun özel eğitim sınıfı açılması için başvuru yapıyor ancak talepleri reddediliyor. Gerekçe ne? Göstermelik bir kaynaştırmayı dayatan yönetmelik. Bu mağduriyetin giderilmesi için verdiğimiz önergeye Millî Eğitim Bakanı tarafından verilen cevapta eşit fırsatlar, destek eğitim odaları "Braille" materyalleri sağlandığı iddia ediliyor. Oysaki haberi yok, Doğa Ronya 37 kişilik sınıfta tek bir erişilebilir materyal olmadan, sadece 2 ders destek eğitimiyile erişilebilir sınav olmadan okumaya çalışıyor.

Engelli öğrenciler ve aileleri zaten binbir zorlukla başa çıkarken bir de bu iktidarın çıkardığı engellerle mücadele ediyorlar. Bu durum, çocukları fiilen eğitim dışına atmak demektir. Engelli çocukların eğitim hakkı, zannettiğiniz gibi yalnızca okullara kayıtlı olması değildir. Eğitim hakkı; erişilebilir materyal demektir, ana dilinde ve ihtiyaca uygun eğitim demektir, ücretsiz ulaşım demektir, destek personeli demektir, bağımsız yaşamı mümkün kılan kamusal desteklemektir. Ama siz ne yapıyorsunuz? "Kaynaştırma" diyerek çocukları desteksiz biçimde kalabalık sınıflara terk ediyorsunuz. "Erişilebilirlik" diyorsunuz ama okulların hepsi merdivenlerden ibaret. "Eşitlik" diyorsunuz ama engelli çocuklar hâlâ eğitimden kopuk. Ve en acısı da şu: Bu ülkede engelli bireyler haklarını talep ettiklerinde yük olarak görülüyorlar. DEM PARTİ olarak bu yaklaşımı reddediyoruz.

Değerli milletvekilleri, 3 Mayıs'ta Amed'de engelliler onurlu yürüyüşünü gerçekleştirdik. Engelliler, aileleri, STK'lar ve partimizin bileşenleriyle bir ilke imza attılar. Her sene aynı tarihte onur yürüyüşümüzü gerçekleştireceğiz. Bu yürüyüşe öncülük eden başta Engelliler Komisyonumuza ve katılımcılara buradan da teşekkür ediyoruz.

Aynı zamanda, tarihî bir başarıya imza atarak Süper Lige yükselen Amedspor Engelsiz Basketbol Takımı'nı buradan da kutluyor, selamlarımızı iletiyoruz.

Engelli bireylerin bağımsız yaşam hakkını, kamusal yaşama tam katılımını ve erişilebilir bir yaşam hakkını savunmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, Mecliste geçen sene engelli yurttaşların sorunları için bir araştırma komisyonu kuruldu. Komisyon çalışmalarını tamamladı, şimdi raporlaştırma aşamasında. Biz bu Komisyonun ihtisas komisyonuna çevrilmesi gerektiğini öneriyoruz, mevcut hâliyle kalmaması gerektiğini de ifade ediyoruz buradan; altında, eğitim, sağlık, istihdam, erişilebilirlik, emeklilik gibi alt komisyonlar açılmalı. Geçici ve palyatif yöntemlerle bu sorunlara çözüm bulabilmemiz imkânsız çünkü Türkiye nüfusunun yüzde 10'unu oluşturan engelliler bugüne kadar en görünmez grup olarak çözüm bekliyor Meclisten.

Tüm partilere de ayrıca buradan çağrımızdır: Engelliliği yardım politikalarıyla değil hak temelli politikalarla ele alalım. Engelli bireyleri görünmez kılan merkezîyetçi ve ayrımcı uygulamalara hep birlikte son verelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Eğitimden ulaşım kadar bütün kamusal alanları erişilebilir hâle getirelim ve en önemlisi, engelli yurttaşların yaşamının bir lütuf değil anayasal hak olduğunu unutmayalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Medeni Yılmaz.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEDENİ YILMAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; DEM Grubunun engelli öğrencilerin okul öncesinden yükseköğretime kadar tüm eğitim kademelerinde eğitim hakkına erişimdeki sorunlarının araştırılması konusuyla ilgili vermiş olduğu önerge üzerine YENİ YOL Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mızın 42'nci maddesindeki ifadelerle; kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmayacağı, eğitim ve öğretimin devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı...

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen kendi aranızda konuşmayın.

MEDENİ YILMAZ (Devamla) - ...devletin durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Anayasa'mızda konunun önemi bu kadar açık iken günümüzde hâlâ eğitime ulaşmada engelli evlatlarımız sorunlar yaşıyorsa bu hepimizin eksikliği ve ayıbıdır. Bu konu, siyasi tartışmaların ötesinde, doğrudan insan onurunu ilgilendiren bir meseledir ancak sahadaki gerçekler binlerce engelli öğrencimizin bu haktan eşit şartlarda yararlanamadığını göstermektedir. Daha okul öncesi dönemde başlayan erişim sorunu, uygun fiziki şartların olmaması, uzman personel eksikliği, destek eğitim hizmetlerinin yetersizliği ve ailelerin yalnız bırakılması nedeniyle derinleşmektedir. Bugün Türkiye'nin birçok yerinde engelli bir çocuğun okula ulaşması bile başlı başına bir mücadeledir. Rampası olmayan okul binaları, erişilebilir olmayan tuvaletler, yetersiz servis imkânları, görme ve işitme engelli öğrenciler için eksik materyaller, kaynaştırma eğitimindeki plansızlık ve öğretmenlerin desteklenmemesi ciddi sorunlardır. Özellikle kaynaştırma eğitimi konusunda hem öğretmenlerimiz hem ailelerimiz büyük bir yükün altında bırakılmıştır. Öğretmene gerekli eğitim verilmeden sınıflar kalabalık hâlde bırakılarak "Kaynaştırma yaptık." demek çözüm değildir. Bu durum, hem engelli öğrenciyi hem de öğretmeni zor durumda bırakmaktadır. Son günlerde ülkemizde tartışılan akran zorbalığından bu evlatlarımız da zarar görmektedir, hem eğitime ulaşmada zorluklar yaşayacak hem de ulaştığında da zorbalık görecektir; bu hiçbirimizin tasvip edemeyeceği bir durumdur arkadaşlar.

Yükseköğrenim aşamasında da tablo değişmemektedir. Üniversiteye girmeyi başaran engelli gençlerimiz erişilebilir kampüs, barınma, ulaşım ve akademik destek eksiklikleri sebebiyle büyük zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEDENİ YILMAZ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Oysa mesele, sadece üniversiteye girmek değil eğitim hayatını onurlu ve eşit şartlarda sürdürebilmektir. Bizler biliyoruz ki eğitimden dışlanan her engelli birey aslında toplumdan da uzaklaştırılmış olur. Oysa doğru politikalarla desteklenen her engelli öğrenci üretime, bilime, sanata ve toplumsal hayata güçlü katkılar sunabilir. Ülkemiz için de her bireyin katkısı bizim için kıymetli ve gereklidir, bu nedenle hiçbir evladımızı görmezden gelemeyiz.

Bu açıklamalar ışığında, verilen araştırma önergesini son derece değerli buluyor; sorunların bütün yönleriyle tespit edilmesini, çözüm odaklı politikaların geliştirilmesini ve eğitimde gerçek fırsat eşitliğinin sağlanmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; 10-16 Mayıs Engelliler Haftası münasebetiyle tüm engelli bireylerimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

İYİ Parti ailesi olarak engelli bireylerimizin yaşadıkları tüm sorunları biliyor ve yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, raporlama aşamasına gelen Engelliler Komisyonunda da bu sorunları tek tek dile getirdik.

Değerli milletvekilleri, okul çağındaki çok sayıda engelli çocuğumuz ne yazık ki yaşanan sorunlar yüzünden bir süre sonra eğitimden kopmaktadır. Otizmlili çocuklarımız başta olmak üzere engelli çocuklarımız eğitimde çok yüksek oranda dışlanma ve ayrımcılık sorunu yaşamaktadır. Cadde, sokak ve binalarda standartlara uygun şekilde yapılmayan engelli rampaları ve kaldırımlar engelliler için büyük engel teşkil etmektedir. Okul çağındaki çocuklarımız engel durumlarına göre ülkemizde başta ulaşım, barınma, erişilebilirlik ve nitelikli eğitim konusunda sorun yaşamaktadır. Ayrıca, ders materyali olmak üzere kullandıkları araç ve gereçler normal bir öğrencininkinden çok daha yüksek fiyatlara satılmaktadır. Bu yüzden, Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belli bir engele sahip öğrencilere sağlanan burs miktarları yetersiz kalmaktadır. Zaten birçok engelli ve ailesi geçen yıl yayımlanan yeni yönetmelikle devlet yardımından yoksun bırakılmış, bu kapsamda çok sayıda ailenin bakım maaşları kesilmiştir.

Bugün okullarda, başta alanında uzman öğretmenler olmak üzere, kaynaştırma sınıflarında araç, gereç ve materyal sorunu yaşanmaktadır. İşitme engelliler okullarında ve kaynaştırma sınıflarında görev yapan öğretmenler arasında işitme engelliler eğitimi konusunda yeterli donanımına sahip ve Türk işaret dilini etkin kullanabilen öğretmen sayısı son derece yetersiz durumdadır. Ülkemizde okul çağındaki engelli çocukların belirli özel alanlarda izole olması gerektiği konusundaki inanç ve politikalar engelli öğrencilerin geleceğini olumsuz yönde etkilemektedir. Türk işaret dilini bilen uzman öğretmen olmadan uygulanan kaynaştırma eğitimi, işitme engelli bireylerin sosyal gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye genelinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı görme engelli öğrencilere yönelik ihtisaslaşmış görme engelliler okullarının sayısı da oldukça azdır. Ayrıca, bu okullar genellikle büyükşehirlerde toplanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Yine, öğrenci sayısının az olması nedeniyle okul açılmayan pek çok il ve ilçede görme engelli öğrencilerin Braille okuryazarlığı, yardımcı teknoloji eğitimi ve okuyucular, bağımsız hareket yani beyaz baston eğitimi gibi hayati öneme sahip uzmanlık eğitimleri maalesef sağlanamamaktadır.

Ayrıca, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile özel sektöre ait bakım merkezlerinde sık sık ihmal ve şiddet vakaları yaşanmaktadır. Bu durum aileleri bakım merkezleri konusunda büyük bir güvensizliğe itmektedir diyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı ve tabii ki Uşaklı hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum.

"Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu cumhuriyette eğitim, bir ayrıcalık değil herkes için eşit bir hak olmak zorundadır. Ama bugün geldiğimiz noktada engelli çocuklarımız için eğitim sistemi, destek olan değil aileleri, öğretmenleri, çocukları tüketen bir sisteme dönüşmüş durumdadır.

Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu ciddi bir çalışma yaptık ve güzel raporlar çıkacak, umuyoruz. Buradan ben birkaç tane güzel örnek vermek istiyorum: Zülal Tannur, 21 yaşında otizm tanısı konan görme engelli bir çocuğumuz. Türkiye'nin en iyi üniversitesine görme engellilere uygun bir kampüsü var diye gitmiş ancak uygun olmadığını görünce ekonomik nedenlerle de okulu bırakmak zorunda kalmış. Bizim sahip çıkmadığımız Zülal'e Amerika sahip çıkmış ve bugün Silikon Vadisi'nde çok ciddi programlar yapan, gururumuzu kabartan bir insan hâline gelmiştir. Doktor Burak Uyanık, bakın, Türkiye'de doktorasını yapan tek işitme engelli kişi. Bu çocuklarımıza engel olmazsak yükselebileceklerini görüyoruz.

Peki, biz diğer çocuklar için ne yapıyoruz? Bakın, bir aile çocuğunu kaynaştırma eğitimine dâhil etmek için okul okul geziyor. Avrupa Birliğinde ilkokuldan sonra okulu bırakan engelli oranı yüzde 25 iken bizde yüzde 60 arkadaşlar. 30-34 yaş arası engellilerin yükseköğretimini tamamlama oranı Avrupa'da yüzde 20 iken bizde yüzde 6. Ciddi bir açık olmasına rağmen 400 bin özel eğitim öğretmeni atama bekliyor ama bunlara kulak tıkanıyor. İşitme engelliler okullarının çoğunu gezdik; dil terapistleri mevcut değil, işitme dili Türk işaret dilini net bir şekilde bilen çok öğretmen yok. Otizm ve Down sendromlu gibi özel gereksinim gerektiren çocuklarda özel bireyselleştirilmiş eğitim programları mevcut değil.

Sayın milletvekilleri, eğitimde çok ciddi sıkıntılar var ama engellilerin ciddi ekonomik sıkıntıları da var. Biz şunları söylüyoruz, diyoruz ki: Kotayı yüzde 3'ten 6'ya bir an önce çıkarın; boş duran 10 bine yakın engelli kotasını lütfen dolduralım. Engelli maaşlarını, aile gelirine göre değil bireyin kendi gelirine göre verelim diyoruz. Siz aile gelirini hesapladığınızda birçok kişi bundan mağdur oluyor. Bakın, yüzde 40 ile 69 arası engellilerin aldığı maaş 5.103 lirayken yüzde 70 ve üzerinde ve ağır engellilerin aldığı maaş 7.655 lira. Zamla birlikte gelen rakamlar bunlar. Bunlar sizin vicdanınıza sığıyor mu? 2008 öncesinde sigortalı engellilerin vergi indirim belgeleriyle ilgili ciddi mağduriyetleri var; giderilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ALİ KARAOBA (Devamla) - Ortez, protezleri güncel fiyat üzerinden ödemek zorundayız. 60 bin liralık akülü tekerlekli sandalyeye devlet 3.500 lira ödüyor. Bakın, beyaz baston dediğiniz 4.500 liralık bastona 117 TL ödüyor. Siz arabalarda beş yılda bir olan süreyi on yıla çıkartarak insanları mağdur ediyorsunuz.

Çok uzatmaya gerek yok. Engelliler diyorlar ki: "Gölge etmeyin, başka ihsan istemeyiz sizden." Anaokulundan üniversiteye kadar denetlenen, bilimsel gerçekleri merkeze koyan bir çalışmayı hep birlikte yapmak zorundayız.

Son olarak da Gazi Mecliste buradan sesleniyorum: Biz çalışanlara nasıl bayram ikramiyesi veriyorsak tüm engellilere de Kurban Bayramı'nda, Ramazan Bayramı'nda birer ikramiye verelim. (CHP sıralarından alkışlar) Bunlar da bu ülkenin vatandaşı ve ciddi bir şekilde zorluk yaşıyorlar. Engelliler, bu ülkenin kamburu değil asli unsurudur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Fatma Öncü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, biz, eğitimde 2 mottoyla yola çıkmışız: "Gelebiliyorsan gel, bütün imkânlarım sınırsız." "Gelemiyorsan ben sana geliyorum hem evde hem hastanede." En iyi olduğumuz yerden geldi bugün.

750 bin öğrenciye kaynaştırmalı eğitim veriyoruz. Peki, arkadaşlar kaynaştırmalı eğitimin uygulaması nasıl oluyor? Bence buna ihtiyaç var, açıklayayım: Diyelim ki sizin engelli bir çocuğunuz var, engelli çocuğunuzun eğitim almasını istiyorsunuz, öncelikle şu anda bütün illerimizde olan ÇÖZGER raporu verecek heyetin karşısına çıkartıyorsunuz, heyet bir rapor veriyor. Verilen bu rapor doğrultusunda çocuğun engel durumu belirlenir, alacağı eğitim modeli de buna göre belirlenmiş olur ve çocuğu ona göre yönlendiririz ya kaynaştırmalı olur ya da özel eğitim alır. Şu anda bizim toplamda 302 tane "RAM" dediğimiz özel eğitim değerlendirmesini yapacak kuruluşlarımız var. Yani artık nüfusu 10 binin üstünde tüm ilçelerimizde bile bu hizmeti verebiliyoruz.

Şimdi, bırakın onu, sadece evde eğitimi 12 bin kişiye veriyoruz; çocuk evde, okula gelemiyor; 12 bin öğrencimize evde eğitim veriyoruz. 571 çocuğumuza da okula erişemediği için 33 tane hastane sınıfımızda eğitim veriyoruz.

Şimdi, bütün bunlar bir tarafa, diyelim ki çocuğumuz kaynaştırmalı eğitime dâhil oldu. Bir kere sınıflarımıza 2 çocuktan fazla kaynaştırmalı çocuk almıyoruz. Değerli arkadaşlar, ben okul eğitimine başvuru yaptığımda -bunu defaaten söylüyorum, nereden nereye geldiğimizi ben yaşayan birisi olduğum için söylüyorum- "Biz seni bu okula alamayız." diye okulun kapısından gönderilmişim. Oysaki bugün 750 bin çocuktan bahsediyorum, bu çocukların servis ücretleri alınmıyor, ücretsiz; bu çocuklara yemek veriyoruz, bu çocukların ekipmanlarının tamamı ücretsiz.

Şimdi, gelelim spesifik olaya, Adıyaman'daki konuya gelelim. Teşekkür ediyoruz, Adıyaman'daki konu... Biz zaten depremde bölgeye ekstra 25 bin öğretmen atadık. Deprem bölgesindeki çocuklarımızı bir kere... Bu spesifik olaydaki çocuğumuz görme engelli bir çocuk, görme engelli çocuklarımız kaynaştırmalı eğitimden yararlanabilir, onun için özel bir eğitime ihtiyaç yok. Kaynaştırmalı eğitimden nasıl yararlanabilir? Bu çocuklar 5'inci sınıfa kadar özel eğitim alıyorlar, 5'inci sınıftan sonra toplumsal olarak adapte olsun diye sağlıklı çocuklarla aynı sınıfta eğitim almasını sağlıyoruz. Dolayısıyla, bu çocuğumuzla ilgili de Adıyaman İl Müdürlüğü hem çocuğumuzun okul koşullarını ona yönelik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - 1'inci katta eğitimini almasını sağlamak için sınıfını 1'inci kata taşıyor hem gölge öğretmen veriyor hem de gölge öğretmenin yanı sıra bütün günlük ihtiyaçlarını karşılamak için destek personeli statüsünde yardımcı da veriyor lavaboya gidip gelmesi konusunda.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Bütün okullarda bile mi Fatma Hanım?

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Ekipmanlarının tamamının ücretsiz veriyor, Türkçe ve matematik eğitimini ayrıca veriyor. Bütün Braille alfabesiyle notların hepsini Millî Eğitim kendisi hazırlayıp çocuğun ailesine teslim ediyor.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Öyle bir dünya yok Fatma Hanım.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Dolayısıyla, biz, başladığımız günden beri arkadaşlar, engelliler...

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Öyle bir dünya yok Fatma Hanım, yanlış bilgi vermeyin.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Bugün, gündüz de daha önce de söz almıştım.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Sahada gerçekler farklı Fatma Hanım.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Belki de birçoğunuzun hayal bile edemeyeceği dünyanın en iyi ülkelerinden biriyiz ama bunu kime borçluyuz biliyor musunuz? Akıl, vicdan, insan onuruna saygı duyan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a borçluyuz, minnettarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Sahada gerçekler farklı, sahada gerçekler başka Fatma Hanım!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O olmazsa olmayacak bu memleket(!)

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Olmaz! Olmaz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu ne kardeşim ya! Allah akıl fikir versin ya!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Niye olmaz ya?

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Siz çok başka bir fotoğraf çekiyorsunuz, öyle bir dünya yok!

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Dünya lideri, saygı duyun Hocam, saygı duyun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ulan, biraz dik durun ya! Biraz onurlu durun be!

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Sizde yok diye üzülmeysin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hayatınızı bir kişiye bağlamışsınız ya!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Belki daha iyi olur, daha iyi olur; yirmi dört yıl artık yeter.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - O yüzden mi komisyon kuruldu Fatma Hanım?

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Yapacak bir şey yok, bir tane; o da bizde!

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Siz ne işe yarıyorsunuz o zaman?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yani 200 milletvekilinin hiçbir önemi yok, öyle mi?

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasından önce yoklama yapılmasına yönelik bir önerge gelmiştir.

Şimdi önergeyi okutup imza sahiplerini tespit edeceğim.

Önergeyi okutuyorum:

12/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına

Parti önergesi oylamasından önce toplantı yeter sayısı aranması talebimizi arz ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkan Vekili

BAŞKAN - Bülent Kaya? Burada.

Selçuk Özdağ? Burada.

Mehmet Karaman? Burada.

Şerafettin Kılıç? Burada.

Necmettin Çalışkan? Burada.

Sema Silkin Ün? Burada.

Mesut Doğan? Burada.

Medeni Yılmaz? Burada.

İdris Şahin? Burada.

Gökhan Günaydın? Burada.

Mehmet Atmaca? Burada.

Rıdvan Uz? Burada.

Hüsmen Kırkpınar? Burada.

Ahmet Eşref Fakıbaba? Burada.

Ayyüce Türkes Taş? Burada.

Yüksel Arslan? Burada.

Şenol Sunat? Burada.

Ersin Beyaz? Burada.

Metin Ergun? Burada.

Yavuz Aydın? Burada.

Burhanettin Kocamaz? Burada.

Turhan Çömez? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapılacaktır.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime 30 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:18.55

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp ve arkadaşları tarafından, engelli yurttaşların temel haklarına erişiminin sağlanması amacıyla 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Çan...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce aldığımız habere göre seçim bölgesi Samsun'un Havza ilçesinde öğleden sonra başlayan kuvvetli yağmur nedeniyle, Tersakan Deresi ile Hacıosman Deresi'nin taşması sonucu şehir içinde doğal hayatı oldukça net bir şekilde etkileyen bir sel felaketi mevcut. Aldığımız bilgilere göre bir can kaybımız yok ancak çok ciddi maddi hasar var; araçlar ve evler sular altında. En net bilgiler şu an için can kaybının olmadığı ama mahsur kalan vatandaşlarımız var. Bir an önce onların kurtarılması... Yaralıları şifalar diliyorum, seçim bölgesi Havza'ya da geçmiş olsun diyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Biz de geçmiş olsun dileklerinizi iletiyoruz.

Sayın Usta...

Buyurunuz.

62.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgesi Samsun'un Havza ilçesinde, aynı zamanda benim de doğduğum ilçede akşam saatlerinde çok ciddi bir sel felaketi oldu, şehrin her tarafını âdeta su bastı. Çok şükür şu ana kadar rapor edilen herhangi bir can kaybı yok ancak çok ciddi bir mal kaybı var yani araçlar sele kapıldı, iş yerleri selde çok büyük zarar gördü, evler zarar gördü. Bu da şunu gösteriyor aslında: Yıllardır ihmal edilen bu sel kapanı projesinin bir an evvel yapılması lazım. İkincisi de bu bizim ırmağın üzeri kapalı, yıllardır söylenmesine rağmen bu ırmağın üzeri açılmadı ve sel, bu afet, bu felaket bundan dolayı aslında oluştu, bunu da görmemiz gerekiyor.

Ayrıca, tabii, buradan Hükûmete de çağrımız: Bir an evvel hemen Havza'nın afet bölgesi ilan edilerek en azından bu mal kayıplarının giderilmesidir.

Tekrar hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Ergun...

63.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğlaspor'a ve Bodrumspor'a ilişkin açıklaması

METİN ERGUN (Muğla) - Büyük bir gururla ifade etmek isterim ki şehrimizin gururu Muğlaspor'umuz gösterdiği üstün mücadele sonucunda Türkiye Futbol Federasyonu 2. Lig'den 1. Lig'e yükselmiştir. Bu başarı sahaya yansıyan mücadele ruhunun ve inanmışlığın eseridir. Yeşil beyazlı formayı gururla taşıyan futbolcularımızı, teknik heyetimizi, yöneticilerimizi ve tribünleri dolduran cefakâr taraftarlarımızı bir kez daha yürekten tebrik ediyorum. Muğlaspor'umuzun 1. Lig'de de başarılı bir mücadele ortaya koyacağına, gelecekte Süper Lig hedefini gerçekleştireceğine ve şehrimize en iyi şekilde temsil edeceğine inanıyorum.

Ayrıca, birinci maçını 1-0 kazanan ve 15 Mayıs Cuma günü Çorum'da ikinci maçını oynayacak olan Bodrumspor'umuza da başarılar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Çömez sisteme girmişler.

Buyurunuz.

64.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, az önce İYİ Parti Grubumuz adına verilen öneride konuşan AK PARTİ hatibi bir cümle sarf etti. Onunla ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum müsaadenizle.

Kullandığı cümle aynen şöyle: "Altını çizerek söylüyorum: Aktif olarak hizmet veren hiçbir kamu hastanesinin satışının ya da özelleştirilmesinin söz konusu olmadığı Sağlık Bakanlığımız tarafından açık bir şekilde ifade edilmiştir." Bu, kesinlikle yanlış bir ifade. Niye yanlış olduğunu söyleyeyim ben size. Bakın, burası Balıkesir'in Kepsut ilçesinin merkezi. Bu merkezde bir hastane var, Kepsut Hastanesi. Bu hastanenin yapımı için yıllar önce büyük emek harcamıştım ben. Hastane şu anda hâlâ aktif ve faal. Şu anda orada hastalar muayene ediliyor ve gördüğünüz gibi servisler aktif bir şekilde çalışıyor. Ne yazık ki Kepsut'un merkezindeki bu alan bir kupon arazi gibi görüldüğü için birileri talip buna.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim.

Bir kupon arazi gibi görüldüğü için burası satışa çıktı, şu gördüğünüz. Etrafında önemli devlet kuruluşları var, şehrin tam merkezi ve bu kupon araziye birileri göz koyduğu için şu anda buradaki aktif, her türlü tıbbi müdahalenin yapıldığı 25 yataklı hastane satışa çıktı. Tabiatıyla, bu söylenen, burada konuşulan bilgi doğru bir bilgi değil. Bu konuda kamuoyunu ve Parlamento'yu doğru bir şekilde bilgilendirmek için söz aldım.

Yanı sıra, yine, bölgenin bir başka problemi; mesela, Savaştepe'de hastanemiz yok bizim ve ne yazık ki üniversiteye bağlı bir eğitim yüksekokulu şu anda hastane olarak kullanılıyor. Mütaddit defalar söylememize rağmen şu anda hastanesi olmayan Savaştepe ilçemizde de maalesef üniversiteye bağlı bir yüksekokul hastane olarak kullanılıyor, ameliyathanesi vesairesi yok.

Tabiatıyla, bir kere daha altını çizerek söylüyorum: Altını çizdiğiniz bu bilgi doğru bir bilgi değil; burada bir rant vardır, şehrin en kıymetli arazisi çalışan hastaneyle beraber satışa çıkmıştır. Kamuoyunun takdirlerine, Meclisin takdirlerine arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Temelli, buyurun.

65.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önerimiz üzerine söz alan Adalet ve Kalkınma Partisi hatibi önergemizin gerçekleri yansıtmadığı üzerinden hareket ederek "Şimdi size gerçekleri anlatacağım." dedi fakat anlattığı şeyler gerçek değil. Öyle sanıyorum ki yapmış oldukları pilot çalışmayı genel bir çalışma olarak sundu çünkü komisyonumuz birçok okula gidiyor, birçok veliyle görüşüyor, engelli ebeveynleriyle görüşüyor, dolayısıyla anlatılan hikâye gerçeği yansıtmıyor.

Bir kere, her şeyden önce, bu öğrencilerin psikolojisi çok önemli. Okullarda, biliyorsunuz zaten, bir psikolojik danışma merkezleri yok, bu konuda pedagojik eğitimle donanımlı hocalarımız, öğretmenlerimiz yok; bu eksiklik ortada duruyor ve bu çocukların psikolojisi önemli. Sırf her sınıfa 2 engelli çocuğu koyup "Kaynaştırma yapıyoruz." diyerek kaynaştırma olmaz, onları o sınıfa atmak olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Zaten böyle olduğu için de bu çocukların nitelikli eğitime ulaşması mümkün değil. Nitelikli bir eğitime, ulaşılabilir bir eğitime kavuşmalarını sağlayacak, aslında, çözümler üretmeliyiz.

Bir de en önemli mesele şu: Şimdi, bir sürü rakam sıraladılar fakat 2002 yılından beri Türkiye İstatistik Kurumu Türkiye'de engellilere yönelik herhangi bir istatistiki araştırma yapmış değil. Neye dayanarak bu rakamları veriyorsunuz çünkü sizin elinizde -2026 yılındayız- yirmi dört yıldır yenilenmiş bir veri seti yok. Dolayısıyla, birkaç tane gözlem yapıp pilot uygulamaları gelip burada anlatmak gerçeği yansıtmaz. Engelliler Haftası'ndayız, engelli vatandaşlarımız ve çocuklarımızın çok ciddi sorunları var. Bu sorunlara ciddi eğilmek gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Gürer...

66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, afetlerden zarar gören çiftçilere ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ani hava değişiklikleriyle ortaya çıkan sorunların biri de çiftçimizin, üreticimizin mahsulünün zarar görmesi. Bu bağlamda, TARSİM sigortasını ne yazık ki çiftçilerimiz çok benimsemiyor, TARSİM çiftçinin ortağı gibi davranıyor. Bunun yanında ÇKS'si olmayan çiftçiler var, onlara da destek verilmiyor. Afetlerden zarar gören tüm çiftçilerin borçları ötelenmeli, faizleri silinmeli, ek kredi desteği verilmeli ve ayrıca uğradıkları zarar, ziyan mutlak surette karşılanmalı. Çiftçi üretmezse gıdada sorun yaşarız. Geçen yıl dondu, bu yıl yağmurlarda ortaya çıkan selin özellikle oluşturduğu olumsuzluklar var. Bunun için de mutlak surette iktidarın bu konuya eğilmesi şart diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Keleş...

67.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Turan Bey'in biraz önce söylediği ifadelere karşılık olarak, cevap olarak söz aldım.

Şimdi, burada, özellikle, tekrar, üzerine basarak, yine, altını çizerek söylüyorum: Aktif olarak kullanılan hastanelerin satışı söz konusu değil ve bunu Sağlık Bakanımız da direkt ifade etti. Burada, ifadede şu var: Aktif olarak bulunan hastanenin bulunduğu arsada eğer atıl durumda olan bir yer var ise, ifraz edilebilecek bir yer var ise onun ifrazı söz konusu yoksa aktif bir hastanenin satışı ya da özelleştirmeye çıkması gibi bir durum söz konusu değil. Bunun da altını tekrar çizerek söylemek istedim.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

Sayın Çömez, tekrar söz istediniz.

Buyurun.

68.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Dilerseniz ben sizi Balıkesir Kepsut'a davet edeyim. Bakın, listede Balıkesir Kepsut 55 ada 1 parsel, vesaire... Detayları burada açıkça ifade edilmiş. Satışa çıktı burası, satılıyor. Peki, burası neresi? Şehrin merkezi. "Hastane aktif değil." diyorsunuz; hastane aktif, şu anda hastanede hasta bakılıyor. Buyurun, yeni alınmış fotoğraflar, hastanenin içerisi bu. Yani Kepsut halkının hizmet aldığı şehir merkezindeki hastane. Tabiatıyla, elbette iyi niyetle söylediğinizi biliyorum ama burası bir rantta kurban edilecek, bu araziye göz koyanlar var. İfade ettiğim gibi, şehir merkezinde bir kupon arazi, tabiatıyla, burası satışa çıkmış. Ben bu satıştan vazgeçilmesi için gereğinin yapılmasını istihdam ediyorum çünkü yanlış bir adımdır ve aktif, faal bir hastanenin satışa çıkması tamamen yanlıştır. Burası on sekiz yıllık hastane ve şu anda satışta.

BAŞKAN - Sayın Keleş, tekrar sisteme girdiniz, böyle karşılıklı olmaz ama lütfen. Yani böyle bir usul yok.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Gerek yok efendim, konu anlaşılmıştır.

BAŞKAN - Evet, konu anlaşıldı bence de.

Sayın Türkoğlu...

Buyurun.

69.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, engelli vatandaşların ÖTV muafiyetiyle aldıkları aracın kullanımına yönetmelikle getirilen kısıtlamaya ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, engelli vatandaşlarımızın ÖTV muafiyetiyle aldığı aracının kullanımına kanuna aykırı bir yönetmelikle yeni bir kısıtlama getirilmesi kabul edilemez. Deniliyor ki: "Aracı esas olarak

engelli bireyin kendisi kullanacaktır; çocuğu, torunu veya komşusu kullanamayacaktır." Bir yönetmelik, kanunun vermediği bir yasağı getiremez. Bir bürokratik düzenleme, anayasal hakları daraltamaz. Düşünün, bir kanun, engellinin yaşamını kolaylaştırıyor ama siz kanunda olmayan bir yasağı yönetmelikle getiriyorsunuz. Ağır engelli bir vatandaş hastaneye nasıl gidecek? Refakatçisi aracı kullandığında, her çevirmede "Acaba ceza mı yiyeceğim?" korkusu mu taşıyacak? Hukuku da vicdanı da zedeleyen bu düzenlemeyi lütfen geri çekin.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, kumpas davalarıyla siyasetin dizayn edilmesi hakkında 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, kumpas davalarıyla siyasetin dizayn edilmesi hakkında 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1888 sıra no.lu) genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/5/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre. Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İstanbul'da 1963'te çekilen çok meşhur bir casus filmi var "Rusya'dan Sevgilerle" diye, bir James Bond filmi. Yıllar sonra yeni bir casus filmiyle İstanbul'da tekrar karşı karşıyayız. İki gündür Silivri'de oynanan bir film var ama bu film casus filmi olmanın ötesinde, bir yandan da bir absürt komedi filmi arkadaşlar yani bir casusluk suçlaması var orta yerde ama bu casusluk suçlaması yoluyla aslında siyasetin dizayn edilmesi girişimi var.

Değerli arkadaşlarım, casusluk suçlaması öyle gelişigüzel kullanılabilir bir kavram değil. Dikkatinizi çekmek istiyorum: Bir defa casusluk devlet güvenliğine karşı en ağır suçlamalardan biri ve bizim Ceza Kanunu'muza göre siyasi casusluk Türkiye'nin güvenliği için, iç ve dış siyasal yararları gereği gizli kalması gereken bilgilerin yabancı bir devlet yararına temin edilmesi işi; casusluk bu.

Şimdi, peki, bu anlattığımız ve bugün Hüseyin Gün etrafında tartışılan olayda, dava konusunda, İstanbul'da iki gündür konuştuğumuz davada böyle bir suçtan söz edebilmek için orta yerde devlet sırrı niteliğinde bir bilgi var mı? Bunun yanında, gizli kalması gereken bir bilgi var mı? Peki, bu bahsedilen, gizli kalması gereken bilgi yabancı bir devlet namına temin edilmiş mi? Yine, bu kapsamda, failin siyasal ya da askerî casusluk maksadıyla yani bir özel kastla hareket ettiğini ortaya koyan somut bir delil var mı?

Değerli arkadaşlarım, bunların hiçbirisi yok ve karşılaştığımız bu örnekte, ayrıca Hüseyin Gün sözde İmamoğlu suç örgütünün 6 tepe yöneticisinden birisi olmakla suçlanıyor.

Sayın milletvekilleri, iddianameyi dikkatle okudum, sorgu metinlerini okudum, büyük büyük laflar var, önemli kavramlar kullanılıyor ama orta yerde -dikkatinizi çekmek istiyorum- aslında sadece bir suç var. O iddianameye baktığınızda net olarak gördüğünüz bir suç var, o suç da yargıyı siyasi amaçlara alet etme suçu ve iddianameyi yazarlar tarafından işleniyor.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, daha dün bu yargılamalar sırasında Hüseyin Gün'e yöneltilen suçlamalar kapsamında kendisi şunları açıkladı, dedi ki: "Ben casusluk suçlamasını kabul etmiyorum. İBB verilerine erişmedim. Türkiye'nin güvenliğini riske atacak herhangi bir veri temin etmedim. Devlet aleyhine casusluk yapmadım." Ama daha fazlası var, lütfen buraya dikkatinizi çekmek istiyorum: "15 Temmuz sonrasında Avrupa'daki FETÖ yapılanmasına ilişkin bazı çalışmaları dönemin Başbakanlık Müsteşarı Fuat Oktay'ın bilgisi ve yetkilendirmesiyle yürüttüm." dedi. Bu kapsamda Sayın Fuat Oktay'ın -kendisi burada mı bilmiyorum- imzasını taşıyan bir yazıyı, bir yetkilendirme yazısını, dönemin Başbakanlık Müsteşarının imzasını taşıyan bir yetkilendirme yazısını mahkeme heyetiyle paylaştı ve mahkemeye sunduğu bu belgede Türk Hükûmeti adına tam yetkinin kendisine verildiğini söyledi.

Değerli arkadaşlar, buradan sormak istiyorum: Eğer bu kişi geçmişte Türk Hükûmeti adına ülke ilişkileri ve tanıtım faaliyetleri yürütmek üzere yetkilendirildiyse bugün aynı kişinin ilişkileri ve temasları nasıl oluyor da seçici bir biçimde siyasi casusluk suçlamasının dayanağı hâline getiriliyor. Eğer bu ilişkiler suçsa o yetkilendirmeyi kimler verdi? Eğer bu temaslar casusluksa bu temaslara geçmişte hangi kamu kurumları izin verdi? Eğer bu faaliyetler yabancı devletler lehine suç faaliyeti ise bu kişinin geçmişte

Hükümet adına yetkilendirilmiş olması nasıl açıklanacaktır? Bu tablo, sadece bir yargı dosyasındaki tutarsızlık meselesi değildir, aslında temeli itibarıyla bir ciddiyet meselesidir.

Değerli arkadaşlarım, casusluk konusu bir siyasal polemik aracı değildir, Türkiye'nin güvenliği bakımından ciddi bir meseledir. Geçmişte casusların Türkiye'de yakalandığı örnekler olmuştur: Turan Çağlar vakası, Sabahattin Savaşman vakası. Bunlar casusluk faaliyeti sırasında yakalanma olaylarıdır. Hangi gizli belgelerin, hangi bilgilerin temin edildiği ve tabii, en önemlisi, hangi devlet namına bu casusluk faaliyetlerinin yapıldığı mahkeme kayıtlarında da o dönemlerde ortaya konulmuştur. Bugün bunların hiçbirinin olmadığı bir ortamda casusluk suçlamasıyla siyasetin dizayn edilmesi çabasıyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Ayrıca, değerli arkadaşlarım, çok önemli bir husus var: Kendisi dün mahkemede Sayın Fuat Oktay'ın imzalı belgesinin yanında bazı açıklamalar daha yaptı. Buradan sormak istiyorum: Kara hücre -kara hücre, bu kavrama dikkatinizi çekiyorum- yapılanması çalışması nedir? Kendisinin talimat aldığını söylediği -İngilizcesi "sublime" Türkçesi "yüce, ulu"- kişi kimdir? Bu talimatı kimden almaktadır? Türkiye'nin istihbarata karşı koyma birimlerinin tespit edemediği casusluk faaliyetini hakkında bağımlılık iddiası bulunan beyefendinin ciciannesinin oğlunun ihbarıyla mı Türkiye Cumhuriyeti devletinin istihbarat örgütleri bulabilmiştir, Emniyeti bulabilmiştir? Bunu da sormak istiyorum. Bakın, çok ciddi sorular var orta yerde.

Sayın Başkanım, selamlamak istiyorum, müsaade eder misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tabii ki.

YUNUS EMRE (Devamla) - Orta yerde çok ciddi sorular var. Türkiye'nin devlet güvenliği bakımından ciddi meseleler var.

Değerli arkadaşlarım, bunlar öyle şakaya falan gelecek konular değildir. Bizim önergemiz bunun bir genel görüşmeyle Mecliste görüşülmesidir çünkü Ekrem İmamoğlu, bizim Cumhurbaşkanı adayımız uydurma gerekçelerle bu davadan da tutuklanmıştır maalesef. Tele1 gibi Türkiye'nin en önemli yayın kuruluşlarından birine bu dava yoluyla maalesef el konulmuştur, satışa çıkarılmıştır, Genel Yayın Yönetmeni cezaevine kapatılmıştır. Biz bunların hiçbirini kabul etmiyoruz. Türkiye'nin böyle büyük bir adaletsizliği kaldırabilmesi mümkün değildir. Cumhurbaşkanı adayımızı bir yedek tutuklamayla kenarda tutarak cezaevine kapatmış olmanız Türkiye'nin demokrasi tarihi bakımından utanç verici bir durumdur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Necmettin Başkanım, yumuşak yumuşak...

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özetlemek gerekirse son yirmi beş yıllık AK PARTİ iktidarlarının ülkeye verdiği en büyük zararlardan biri ne yazık ki adalet duygusunda oldu, insanların adalete güvenini sıfırladı. Ne yazık ki çok uzun yıllardır her gün yeni bir hesaplaşmayla, operasyonlarla, krizlerle karşı karşıyayız. Aslında deyim yerindeyse ülke tam bir gerilim hattına döndü, her gün yüksek tansiyonla yaşıyoruz. Elbette siyaset yapılır, partiler arası çekişme olur ama bu çekişme asla hukuk alanında olmamalı çünkü bilinmeli ki bozduğunuz kantar gün gelir sizi tartar, bumerang etkisiyle yaptığınız her iş gelip size döner.

Bugün ne yazık ki bir insanın çok sağlam deliller olmadan konuşamayacağı kelimeler ulu orta kullanılıyor: "Etki ajanı" "ajan" "casus" "hain" "vatan haini" "terörist". Artık bu kavramlar o kadar çok kullanılıyor ki gerçek anlamda suçlu olan kimselerin de öne çıkması örtbas edilmiş oluyor çünkü o kadar çok ulu orta kullanılacak iddia değil. Elbette bir iddia gündemde, bununla ilgili gerçekten size MİT'ten bir belge mi geldi, gerçekten Fuat Oktay -ismi geçtiği gibi- böyle bir görev verdi mi; bence bunların çok ciddi araştırılması gerekir.

Ne yazık ki yıllardır "FETÖ" "hain" "darbeci"ye benzer pek çok kelimeyi duyuyoruz, bunlar duyulduğu için de artık bunların milletin zihninde bir karşılığı yok. "Hain" demek "AK PARTİ karşıtı" demek. "Vatan haini" "casus" "etki ajanı" kelimeleri ne yazık ki paspas hâline gelen kelimeler oldu. Onun için de 2 milyon insan terör suçlamasına maruz kaldı ama gerçek teröristler yok. Bugün şöyle bir tablo ortaya çıktı ki AK PARTİ'li olmayan herkes bir şekilde terörist, hain, casus, etki ajanı; buna hepimiz şahit olduk. Bu ülkede bir rahip ajan için denildi ki: "Bu ten bu canda olduğu sürece asla çıkmayacak." Yirmi dört saat geçmeden paşa paşa teslim edildi, Amerika'ya gitti. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ha, demek ki öyle en ağır kelimelerle "ajan" falan dediğiniz adamları kuzu kuzu yeri geldiğinde teslim ediyorsunuz; o zaman başka sorular elbette gündeme gelir.

Evet, AK PARTİ iktidara geldiğinde bu ülkede cezaevlerinde tutuklu insan sayısı 59 bin idi, bugün cezaevlerinde tam 421 bin kişi yatıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Birçok ülke nüfusu kadar insan ne yazık ki hapisanelerde. Öyle gelişigüzel yargı yapıldığı için de hangisi suçlu, hangisi suçsuz ayırt etmek mümkün değil. "Etki ajanı" "vatan haini" "casus" "FETÖ'cü" "terörist" çok rahatça kullanılan kelimeler. Bilelim ki devir döndüğünde bu ortaya attığınız iddiaların tümü sizinle beraber olan halk kitlelerinin sosyolojik tabanını da beraber etkiler, bundan hepimiz beraber yararız. Sayın Başkan, onun için de buna asla fırsat vermemeli, devlet ciddiyeti hiçbir şekilde paspas edilmemeli; ağızımızdan çıkacak kelimelere, kavramlara lütfen dikkat edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bu ülkede kanunla yapılan işlerin adil olduğu anlamı ortaya çıkmaz. Bu açıdan bu iddiayı önemsiyorum, mutlaka bu iddia ciddiye alınmalı, araştırılmalı; bu da burada sizlerin "evet" demesiyle mümkün olacak. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, ülkemizde hukukun, iktidarın istediği istikamete sürüklendiğini, hatta siyasi rekabeti dizayn etmek için kullanıldığını görüyoruz ve biliyoruz. Türk hukuk tarihinde ibretlik davalara tanık olmamız bunun en açık kanıtıdır. "Siyasal casusluk" dediğiniz davalar da bunların başında geliyor. Esas casusluk suçu, devletin güvenliğine ilişkin gizli bilgilerin yabancı devletler lehine temin edilmesidir ve aslında ceza hukukunun en ağır, en istisnai suçlarından biridir.

Bakiniz, şurada bir belge var; tarih 8 Şubat 2010, Birleşik Krallık Lordlar Kamarası'nda bir toplantı yapılıyor, Türkiye'nin bölgedeki rolü ve geleceği konuşuluyor. Başta "İngiliz ajanı" diye suçlanan, itirafçı Hüseyin Gün burada. Başka kimler var? Dönemin Devlet Bakanı Egemen Bağış, Devlet eski Bakanı Kürşat Tüzmen, Dışişleri eski Bakanı Yaşar Yakış, Türk-İngiliz Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Suat Kınıkloğlu var, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi üyesi Nursuna Memecan var. Peki, toplantının bir diğer konuğu kim? Dönemin Başbakanlık Başdanışmanı, bugünün MİT Başkanı İbrahim Kalın. Şimdi soruyorum: Bu fotoğraf karesinden bir ajanlık suçlaması çıkar mı? Çıkarsa da neden sadece Hüseyin Gün'e çıkıyor? Efendim, burada bir de belge 2 var. İşte, bu belge de Hüseyin Gün'ün iddianamedeki savunması. Hâlen süren davanın merkezindeki Hüseyin Gün savunmasında diyor ki: "Devlet bana FETÖ'yle mücadele yetkisi verdi. Ben devlet adına, Hükûmetin bilgisi dâhilinde faaliyet yürüttüm." İmza kim? Fuat Oktay, o zamanki Başbakanlık Müsteşarı. "Ülke ilişkilerini ve tanıtımını yönlendirme, yönetme ve idare etme konusunda Türk Hükûmeti adına tam yetkiye sahiptir." diyor. Şimdi soralım: Dün devlet adına çalışan bir kişi bugün nasıl bir anda yabancı devlet hesabına casus ilan ediliyor? Eğer ortada suç varsa o dönemde verilen yetkilerin hesabını sormak gerekmez mi? Eğer ortada suç yoksa bugün hangi suçlamayla bu insanlar hedef hâline getiriliyor? Bu çelişki bile tek başına davanın hukuki değil, siyasi saiklerle yürütüldüğüne dair ağır bir kuşku oluşturmuyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım efendim.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - İmamoğlu davası da başta olmak üzere, bakıyoruz, ortaya hâlen, daha devlet sırrı olduğu söylenen herhangi bir belge çıkmış değil. Hangi gizli bilgi, hangi yabancı devlete verilmiştir, o da ortada yok ama buna rağmen demokratik siyasetin olağan faaliyetleri, seçim çalışmaları, iletişim ilişkileri ve gazetecilik faaliyetleri casusluk torbasının içine atılıyor. Oysa, hukuk devletinde somut delillerle konuşulur iddialarla değil, imalarla değil, siyasi saiklerle hiç değil.

O nedenle, önergeyi destekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Onur Düşünmez.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. Bugün bu kürsüden sadece bir davanın usul hatalarını konuşmak için değil, adaletin can çektiği, yargının bir giyotin gibi toplumun üzerinde sallandığı bir rejimin iflasını teşhir etmek için, bir bütün olarak Türkiye'de demokrasiyi tasfiye etmeyi amaçlayan yargıyı bir operasyon aygıtına dönüştüren kumpas rejimini konuşmak için söz almış bulunmaktayım.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Merdan Yanardağ ve diğer isimler hakkında açılan siyasi casusluk davası Türkiye'de hukukun geldiği son noktayı göstermektedir ancak bu dava tesadüfi bir yargı hatası değil, yıllardır bu ülkede uygulanan siyasi kırım operasyonlarının İstanbul ayağıdır. Bu ülkede asıl casusluk halkın iradesini çalmak, Anayasa'yı askıya almak ve yargıyı bir siyasi partinin seçim ofisi hâline getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türk Ceza Kanunu'nun casusluk maddesi iktidarın beka kaygılarını korumak için muhalifleri tasfiye etme aracına dönüştürülmüştür. Casuslukla suçlanan Hüseyin Gün mahkemede "Ben bu çalışmaları devletin en üst makamlarının onaylarıyla yürüttüm." diyor. Belgeler ortada, yetkilendirmeler ortada. Dün devletin has adamı olanlar bugün muhalefetin seçim stratejisine dokundukları anda ajan ilan ediliyor. Bu, devlet ciddiyetinin bittiği yerdir; bu, yargının bir siyasi partinin genel merkezine şube açtığı kanıtıdır. Bugün İstanbul'da İmamoğlu'na kurulan bu casusluk kumpası yıllardır Kürt siyasetçilere reva görülen hukuksuzluğun bir kopyasıdır. Yıllardır bu Parlamentoda halkın iradesini temsil eden ancak uydurma dosyalarla cezaevlerinde rehin tutulan Selahattin Demirtaşların, Figen Yüksekdağların maruz kaldığı düşman hukuku bugün tüm Türkiye'ye yayılmaktadır. Selçuk Mızraklı neden tutukludur? Belediye Eş Başkanımız Mehmet Sıddık Akış neden hapisanededir? Hakkâri'de, Batman'da, Esenyurt'ta halkın iradesine kayyum atayarak aslında tüm Türkiye'ye şu mesaj verildi: "Siz seçseniz de biz yönetmenize izin vermeyeceğiz." Diyarbakır'da, Van'da, Hakkâri'de kayyımlarla halkın iradesini gasb edenler şimdi aynı yöntemle İstanbul halkının iradesine göz dikmişlerdir. Biz dün "Kayyım rejimi bir darbe rejimidir." dediğimizde sessiz kalanlar bugün o darbe mekanizmasının casusluk suçlamasıyla kapılarına dayandığını görmek zorundadır. Demokratik bir ülkede bir belediye başkanının seçim çalışması yapması, bir gazetecinin analiz yapması ne zamandan beri devlet sırrına saldırı olmuştur? Eğer demokratik siyaset "casusluk" olarak tanımlanırsa orada demokrasiden değil ancak polis devletinden söz edilir. Kürt halkının siyasi statü hakkıyla ilgili çözümsüzlüğü derinleştirenler, seçilmişleri zindanda rehin tutanlar, gazetecileri "casus" diye yaftalayanlar Türkiye'yi karanlık bir tünele sokmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) - Gerçek bir adalet reformu ancak seçilmişlerin özgür olduğu, yargının saraydan talimat almadığı bir iklimde mümkündür. Bu davayla hedeflenen, toplumda bir korku iklimi yaratmak, muhalefeti gayrimillî ilan ederek halkın gözünde itibarsızlaştırmaktadır ancak unutulmasın ki asıl casusluk halkın vergileriyle ayakta duran yargı mekanizmasını bir partinin çıkarları için kullanmaktır, asıl suç Anayasa'yı rafa kaldırıp seçme ve seçilme hakkını yok saymaktır. Cezaevlerindeki rehin siyasetçiler serbest kalmadan, kayyım rejimi son bulmadan ve casusluk gibi uydurma suçlamalarla açılan bu torba davalar sonlandırılmadan Türkiye'de hukuk devletinden bahsedilemez. Cezaevlerindeki tüm siyasi tutsaklar özgürleşmeden, kayyım rejimi son bulmadan ve bu uydurma davalar düşmeden bu ülkede helalleşme de normalleşme de mümkün olmayacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Mustafa Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen genel görüşme önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle şunu net bir şekilde ifade etmek gerekir ki Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Anayasa'mızın 138'inci maddesi "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telinde bulunamaz." der. Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi, bağımsız yargının yürüttüğü somut bir ceza davasını siyasi bir mesel olarak nitelendirerek yasama organı çatısı altında yargı sürecini etkileme çabasıdır. Önergeye konu olan davanın içeriği Türk Ceza Kanunu'nun 328'inci maddesinde düzenlenen siyasal veya askerî casusluk suçuna ilişkindir. Bu suçun unsurları devletin güvenliği ve siyasal yararlarıyla ilgilidir. Bir şahsın geçmişte belirli görevlerde bulunmuş olması veya belli makamlarla irtibatla olduğunu iddia etmesi ona hukuki denetimden ve ceza soruşturmasından bağışıklık sağlamaz. Hukukta suçun şahsiliği esastır. Eğer bir suç işlendiğine dair somut deliller ve kuvvetli şüphe varsa yargı makamları kimin, geçmişte ne yaptığına bakmaksızın görevini icra eder. Türkiye Cumhuriyeti devleti kendi güvenliğini tehdit eden unsurları, bu unsurlar nerelere sızmış olursa olsun tespit edip yargı önüne çıkarma kudretine sahiptir. "Geçmişte görevliydi, o hâlde bugün dokunulmaz." mantığı hukuk devletinin değil ancak imtiyazlı zümrelerin mantığı olabilir.

Değerli arkadaşlar, iddianamede yer alan isimlerin siyasi kimlikleri veya meslekleri yapılan suçlamanın mahiyetini değiştirmez. Mahkemelerimiz iddiaları titizlikle incelemekte, savunma haklarına saygı duyarak süreci yürütmektedir. Meclisin görevi mahkemelerin yerine geçip delil tartışmak değil yargının bağımsız ve tarafsız işleyişine saygı duymaktır.

AK PARTİ olarak bizler hukukun üstünlüğünü, demokratik siyaseti ve millî iradenin üstünlüğünü savunmaya devam edeceğiz; Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda daha güçlü bir demokrasi, daha etkin bir hukuk sistemi için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu vesileyle bir kez daha ifade etmek istiyorum ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi devam eden yargı süreçleri hakkında hüküm vermek değil, millet adına yasama ve denetim görevini hukuk devleti ilkeleri içerisinde yerine getirmektir.

Genel görüşme önergesinin siyasi polemik üretme amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenle önergeye katılmadığımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Günaydın sisteme girdi.

Buyurunuz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

70.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, AKP adına konuşan hatibi dinledik. Hatip konuşmasıyla farkında olarak ya da olmadan bir şeyi kabul etmiş oldu partisi adına; Hüseyin Gün bir devlet görevlisi olarak geçmişte çalışmıştır. Çünkü dedi ki: "Geçmişte bazı görevlerde bulunmuş olmak bugün suç işlemeyeceği anlamına gelmez." Dolayısıyla bugüne kadar kabul etmediklerini Meclis kürsüsünden kabul etmiş oldular. Demek ki Hüseyin Gün sizin adınıza çalışmıştı. Peki, bu, sürpriz mi? Sürpriz değil çünkü Hüseyin Gün'le 2010 yılında çarşaf çarşaf sizin fotoğraflarınız var. Hüseyin Gün'le, Fuat Avni'nin kim olduğunun anlaşılabilmesi için elinden tutup, Emniyet Genel Müdürlüğüne götürüp brifing alan gene sizsiniz. Dolayısıyla Hüseyin Gün'ü siz tanıyorsunuz, sizin adamınız. Bizim Hüseyin Gün'le tanışıklığımız 2019 Haziran seçiminden on gün evveldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O kadar dengeyi kaybetmişsiniz ki o on gün önce Necati Özkan'la tanışması vesilesini Cumhuriyet Halk Partisinin İstanbul seçimlerini kazanmasının sebebi ve bir casusluk faaliyeti olarak görebiliyorsunuz ve sonra da diyorsunuz ki: "Türkiye bir hukuk devletidir; kimse, hiçbir makam mahkemelere talimat veremez." Ya, baştan aşağı düzmece bir hikâyeyi siz siyaseti dizayn etmek için kullanıyorsunuz. Mart ayında CİMER'e şikâyet geliyor, adama adli kontrol bile vermiyorsunuz, adam hazıranda tutuklanana kadar 4 kere yurt dışına çıkıp geliyor. Dolayısıyla, nereden tutsanız elinizde kalıyor, bu kumpas iddianamesi de elinizde patlayacak, vatandaş böyle saçma sapan işlere inanmıyor, sizi tanıyor çünkü. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Arslan'ın söz talebi var.

Buyurun.

71.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben sözlerimde Sayın Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği şekilde bir ifade kullanmadım. Kesinlikle onun devlet görevlisi olduğuna dair hiçbir emare de yok, hiçbir belge de yok; bunu kabul etmiyoruz. Bunun dışında, adı geçen şahıs etkin pişmanlıktan faydalanmak istemiş ve 262 sayfa ifade vermiştir yani az bir ifade değil, tam 262 sayfa ifade vermiştir. Şu anda yargılaması devam

etmektedir. Yargılaması devam eden her konuyu Meclis gündemine getirip Mecliste bu konuyla alakalı bir polemik oluşturmak bizim İç Tüzük'ümüze de aykırı, Anayasa'mıza da aykırı.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Kayıtlara geçti.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, son bir kez size söz verelim.

Buyurun.

72.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tabii, AKP'ye alıştık artık, hani, beyazı gösteriyoruz "Hayır, beyaz değil kara." diyorlar ya da tersi. Ya, bu, Fuat Oktay'ın imzası değil mi arkadaş? "Devlet görevlisi olduğunu söylemedim." diyorsun, aha bu, Fuat Oktay'ın imzası.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Ben göstermedim o belgeyi, o belgeyi siz gösteriyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu imza sahte mi?

Sonra diyorsun ki: "Geçmişte devlet görevinde bulunması bugün suç işlemeyeceği anlamına gelmez." Kimi kastediyorsunuz yahu? Aha az önce şurada söyledin; kimi kastediyorsun?

Üçüncüsü: 262 sayfa etkin pişmanlık varmış. Ben 2.600 sayfa etkin pişmanlık ifadesi versem daha mı kuvvetli oluyor? Ya, dolayısıyla, nereden tutsanız bu ifadeniz de ilmik ilmik dökülüyor.

Yahu, son kez söylüyorum size: "On gün içerisinde İstanbul seçimini bu adam sayesinde kazandınız." diyorsunuz. 13 bin farkı yiyip de "13 bin farkla İstanbul teslim edilmez." diyen siz değil miydiniz? Anadolu Ajansı'nın şeylerini durduran siz değil miydiniz? "Gönül belediyeciliği kazandı." diyen siz değil miydiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vatandaşın vicdanıyla, 13 binden 800 bin farkı siz yemediniz mi be kardeşim? Yeter artık yahu!

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Zaten bu şahıs dün ifadesinde MİT personeli olduğunu söyledi Sayın Başkanım, MİT personeli o.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Başkanım "Ekrem İmamoğlu'nun arabaları diyorlardı, kendi arabaları çıktı, ajan da kendi ajanları çıktı.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Tamam, bitirelim lütfen Sayın Arslan, çok polemige gerek yok, kayıtlara geçti iki tarafın da söylemleri.

Sayın Aksu...

Buyurun.

73.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

ERSAN AKSU (Samsun) - Değerli Başkanım, Samsun'umuzun Havza ilçesinde meydana gelen sel ve taşkınlardan dolayı büyük üzüntü içerisindeyiz. Etkili olan şiddetli yağışlar sonucu meydana gelen sel ve taşkınlardan etkilenen tüm hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Can kaybı olmaması sevindirici ancak gelen bilgilere göre hasar büyük. Yağışın ilk anından itibaren Samsun Valiliğimiz, Büyükşehir Belediyemiz, Havza Belediyemiz, AFAD ekipleri ve ilgili tüm kurumlarımız ivedilikle sahada çalışmalarına başladı; oluşan zararların giderilmesi, vatandaşlarımızın güvenliği ve hayatın normale dönmesi için hızlı bir şekilde çalışmalar devam etmekte. Hemşehrilerimizin yalnız olmadığını özellikle ifade etmek istiyorum, devletimiz tüm imkânlarıyla vatandaşlarımızın yanındadır.

Rabb'im ülkemizi ve milletimizi her türlü afetten muhafaza eylesin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, kumpas davalarıyla siyasetin dizayn edilmesi hakkında 12/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına; yine bu kısımda bulunan 268, 237, 242 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine aynı kısmın sırasıyla 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

12/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu
Manisa
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına; yine, bu kısımda bulunan 268, 237, 242 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine aynı kısmın sırasıyla 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

12 Mayıs 2026 Salı günü (bugün) birleşiminde 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

13 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

14 Mayıs 2026 Perşembe günü birleşiminde 262 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi;

270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi, bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması ve tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi,

Önerilmiştir.

270 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1.Bölüm	1 ila 7'nci maddeler	7
2.Bölüm	8 ila 15'inci maddeler	8
Toplam Madde Sayısı		15

BAŞKAN - Öneri üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, eylemli bir İç Tüzük ihlaliyle karşı karşıyayız.

İç Tüzük bu Parlamentonun bir centilmenlik anlaşmasıdır, çalışma şekline dair grupların, milletvekillerinin birbiriyle ahitleşmesidir yani bu centilmenlik anlaşması gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi faaliyetlerini yürütürken bu kurallara bağlı kalacağına dair bütün milletvekillerinin birbirlerine verdiği sözdür. Ama maalesef her kanun teklifinde olduğu gibi bu kanun teklifinde de âdeta çoğunluk oylarıyla İç Tüzük'ün görmezlikten geldiği bir grup önerisini bugün yeniden burada bir arada görüyoruz. Nedir bu İç Tüzük ihlallerinden bir tanesi? İç Tüzük'ün 52'nci maddesi Genel Kurulda komisyon raporlarının bekletilme süresiyle ilgili hususu düzenliyor. "Genel Kurula sevk edilen bir komisyon raporu veya herhangi bir metin, aksine karar alınmadıkça dağıtım tarihinden itibaren kırksekiz saat geçmeden görüşülemez." Bu süre geçmeden gündeme alınması ilgili komisyonun gerekçeli olarak Genel Kurula bilgi vermesiyle mümkündür. Bu, alelade, her kanun teklifinde kırk sekiz saati beklemekten bir önergeyle, çoğunlukla, el kaldırıp indirerek kabul edilecek, ihlal edilecek bir madde değil; ancak ilgili komisyonun yani Plan ve Bütçe Komisyonunun niçin kırk sekiz saat beklemeyeceklerine, niçin acil olacağına dair bir gerekçe ortaya koyduktan sonra oylamaya sunulabileceğini ifade ediyor. Sizin her getirdiğiniz kanun teklifi zaten "Kırk sekiz saati beklemeye gerek yok." şeklinde getirdiğiniz kanun teklifleri oluyor. İç Tüzük'ün 52'nci maddesi öyle sizin her zaman yok sayacağınız, görmezlikten geleceğiniz bir madde olamaz. İç Tüzük'ü kevgire döndürme hakkınızın olmadığını, dolayısıyla çoğunluğun yasal olsa bile ahlaki olmadığını, bu centilmenlik anlaşmasını bozmaya grupların hakkı olmadığını buradan bir kez daha ifade ediyorum. Haddizatında, Sayın Meclis Başkanımızın veya onun adına yöneten Meclis Başkan Vekillerimizin bu ve benzeri İç Tüzük'e aykırı önergeleri işleme almaması gerekir. Daha sonraki toplantılarda bu usulle ilgili tartışmaları ayrıca yapmış olacağız.

Bir diğer İç Tüzük ihlali nedir? 91'inci madde. Adalet ve Kalkınma Partisi ister 15 madde olsun ister 5 madde olsun ister 30 madde olsun, maşallah, getirdikleri her kanun teklifini İç Tüzük'te 91'inci madde olarak tanımlanan temel kanun kapsamında bu Meclise getiriyor. Ya, 91'inci madde sizin her kanun teklifinizi buraya getirip "El kaldırın, el indirin, bu temel kanundur." diye tanımlayabileceğiniz bir kanun yetkisi vermiyor ki size. Tanımlıyor İç Tüzük, bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek bir kanun teklifinden bahsediyor. Allah rızası için, bu önergenin altında imzası olan Değerli Grup Başkan

Vekili Bahadır Yenişehirlioğlu'na soruyorum: Gerçekten vicdanınıza sığıyor mu, 91'deki temel kanun mu bu kanun yoksa "Muhalefet daha az konuşsun, bir an önce şekil şartlarını yerine getirelim, Anayasa'ymış, İç Tüzük'müş, millet iradesiymiş, bunları boş verin, süratli bir şekilde bu kanunları geçirelim." mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Hız her zaman kalite demek değildir, hız bazen felakete götürür. Niye kırk sekiz saat bekletiliyor? Üzerinde daha detaylı konuşulsun, üzerine bir yatıp istişare edelim, bu kanunun getirileri nedir, götürüleri nedir, bunları konuşabilelim diye kırk sekiz saat konuluyor. Yine, 91'inci madde niçin konuluyor? Ola ki Borçlar Kanunu'nu temelden değiştirirsiniz -200, 300, 400 madde- Ceza Kanunu'nu temelden değiştirirsiniz, Usul Kanunu'nu temelden değiştirirsiniz, bu kadar geniş kapsamlı kanunların genel kanun hükümlerine tabi olarak incelenerek Parlamentodan geçmesinin elbette mümkün olmadığı için 91'inci madde getiriliyor. Siz ne yapıyorsunuz? İç Tüzük'ü oyuncak hâline getiriyorsunuz ve bizden de buna uymamızı bekliyorsunuz. Elbette bu hukuksuzluğu, elbette bu, İç Tüzük'ü yok sayan tavır burada hep beraber mahkûm etmemiz gerekir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Şenol Sunat. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın milletvekilleri, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bu hafta Engelliler Haftası; yine süslü cümleler kuruldu, neler yapıldığı anlatıldı, sosyal medya mesajları havada uçuştur ama gelin, bu kürsüden bugün gerçekleri konuşalım. TÜİK'e göre, en az bir engeli olan nüfusun oranı yüzde 6,9; Ulusal Engelli Veri Sistemi'ne göre 4,5 milyon engellimiz var. Sorun sayı değil sayın milletvekilleri, o sayıların yaşadığı hayatın ağırlığı. Araştırmalara göre, engellilerin en çok konuştuğu konu emeklilik ve geçim derdi, "Nasıl yaşayacağım?" diyorlar; hemen ardından eğitim sorunları ve ulaşım geliyor. Yani, bu ülkede engelli, önce hayatta kalma mücadelesi veriyor.

Engelli bireylerin en büyük sorunlarından biri de tabii ki yoksulluk, bütün toplumda olduğu gibi. Engelli aylıkları ciddi değer kaybına uğradı, bakım destekleri çok yetersiz hâle geldi, her 100 engellinin yalnızca 15'i çalışıyor. Engelli kadınlarda iş gücüne katılım oranı sadece yüzde 12,5; erkeklerde ise yüzde 35,4 yani bu ülkede engelli olmak yetmiyor, kadınsanız bir kez daha geriye itiliyorsunuz. Yaş arttıkça engellilik oranı da artıyor sayın milletvekilleri, büyüyen bir sosyal mesele hâline geliyor. Engelli ve yaşlı bireylerin yüzde 67'si yatağa geçişte destek ihtiyacı duyuyor. İşte, konuşmamız ve çözüm bulmamız gereken gerçek budur. Engelli vatandaşlarımızın önündeki en büyük engel, bedenleri değildir; ihmaldir, duyarsızlıktır, denetimsizliktir, yoksulluktur, erişimsizliktir ve yalnızlıktır, sosyal devleti tabela hâline getiren anlayıştır, engellileri sadece bir hafta hatırlayan siyasettir. Evet, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun çıkalı yirmi bir yıl oldu ama hâlâ erişilebilirlik sorunu yaşanıyor. Belediyelere, kamu binalarına bir bakın; rampaları göstermelik, hissedilebilir yüzeyler yarım yamalak, asansörler çalışmıyor. Engellilik bir sağlık sorunu değil bir yöntem sorunu. Şehirler engellilere göre değil ranta göre planlandığı için bu insanlar bugün dışarı çıkamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - İktidar tasarruf genelgeleriyle engellinin bakım parasına göz dikmiştir. Ocak ayında yayınlanan Evde Bakım Yardımı Yönetmeliği'yle yardımın önüne bürokratik barikatlar kurulmuştur. Sizin "sosyal devlet" dediğiniz şey engellileri üç kuruş aylığa mahkûm etmek midir sayın milletvekilleri? Bu, adaletin iflası değil midir?

Evet, değerli milletvekilleri, engelliler bu ülkeyi yönetenlerden sadaka istemiyor, hak istiyor; lütf değil, eşitlik istiyor; yardım değil, erişilebilirlik, erişilebilir şehir istiyor; acıma değil, eşit eğitim istiyor; merhamet değil, adalet istiyor.

Ben bu haftanın inşallah engellilerimiz için daha güzel günlere kavuşmalarına vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın Güzelmansur...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

74.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Dörtöl Devlet Hastanesinde yaşanan olaya ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay Dörtöl Devlet Hastanesinde görev yapan bir hekimin anjiyo sırasında hasta yakını tarafından tekmelenmesi vicdanları yaralamıştır. O atılan tekme sadece bir doktora değil, insan hayatını kurtarmaya çalışan bütün sağlık emekçilerine atılmıştır. Üstelik, olayın yaşandığı yer radyasyon bulunan yüksek riskli bir alan. Doktor "Girmeyin, tehlikeli." diyor ama şiddetle karşılaşıyor. Bu, kabul edilemez. Hatay'da sağlık sistemi zaten büyük eksiklikler içinde ayakta kalmaya çalışıyor. Doktor eksikliği var, cihaz eksikliği var, yatak eksikliği var, personel yetersiz, buna rağmen sağlık çalışanları gece gündüz fedakârca görev yapıyor. Şiddet büyüten cezasızlık anlayışına son verilmelidir. Hekimlerimizi küstürmeyelim çünkü bir gün hepimizin onlara ihtiyacı olacak.

Teşekkür ederim

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, (2/3044) esas numaralı Belediye Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/145)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/3044) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Hakkâri Milletvekili Sayın Öznur Bartin konuşacaktır.

Buyurun Sayın Bartin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - "..."⁶ (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na Türkiye tarafından konulan çekincelerin kaldırılmasına ilişkin kanun teklifimin üzerine söz almış bulunmaktayım.

Merkeziyetçi vesayet mi, demokratik yerel yönetim mi, kayyım rejimi mi, halk iradesi mi, tek tipçi devlet anlayışı mı, demokratik cumhuriyet mi? Görüşmekte olduğumuz teklif, Türkiye'nin 1988'de imzaladığı, 1991'de onayladığı ancak ruhunu hiçbir zaman uygulamadığı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı üzerindeki çekincelerin kaldırılmasını amaçlamaktadır çünkü mesele teknik değildir, mesele doğrudan demokrasidir, hukuktur, barıştır. Bakınız, Türkiye, yıllardır bu şartın en kritik maddelerine çekince koyarak yerel demokrasiyi fiilen askıya almıştır. Madde 4/6'ya konulan çekinceyle yerel yönetimler karar süreçlerinden dışlanmıştır. Belediyeler halka rağmen Ankara'dan yönetilen bürolara dönüştürülmüştür. Madde 6/1'e konulan çekinceyle belediyelerin kendi idari yapılarını belirleme hakkı gasbedilmiştir. Yerel ihtiyaçlara göre değil merkezî iktidarın siyasal ihtiyaçlarına göre bir belediyeçilik modeli dayatılmıştır. Madde 8/3'e konulan çekince ise bugün Türkiye'de kayyım rejiminin hukuki zeminine dönüştürülmüştür. Hukuki denetim yerine siyasi vesayet getirilmiş, milyonlarca yurttaşın oyu bir İçişleri Bakanlığı kararıyla yok sayılmıştır. Madde 9/4'e konulan çekinceyle de belediyeler ekonomik olarak merkeze bağımlı hâle getirilmiştir; kaynağı olmayan, yetkisi olmayan, karar alamayan belediyeler yaratılmıştır. Soruyorum: Bir halkın seçtiği yöneticilerin yerine memur atamak hangi demokratik hukuk devletinde vardır? Sandığın sonuçlarını yalnızca iktidar kazandığında meşru saymak hangi anayasal aklın ürünüdür? Kayyım politikaları yalnızca belediyelere değil, halkın hafızasına, siyasal temsiline ve demokratik umuduna saldırıdır. Kayyım bir idari tedbir değil, seçme ve seçilme hakkının askıya alınmasıdır. Bu mesele Türkiye demokrasisinin geleceği meselesidir. Bugün Türkiye'nin en temel ihtiyacı daha fazla merkezleşme değil, daha fazla demokrasi; daha fazla baskı değil, daha fazla toplumsal katılımdır. Tam da bu nedenle 27 Şubatta Sayın Abdullah Öcalan tarafından yapılan barış ve demokratik toplum çağrısı tarihsel bir eşik yaratmıştır. Bu çağrı çatışmanın değil, çözümün; inkârın değil, demokratik müzakerenin; vesayetin değil, halk iradesinin önünü açan siyasal bir paradigmadır. Ancak barış yalnızca sözle kurulmaz, barışın hukuku olur, barışın kurumsal zemini olur, barışın demokratik garantileri olur. İşte yerel demokrasi tam da bunun temelidir. Eğer siz halkın seçtiği belediye başkanlarını, eş başkanlarını görevden alır, belediye meclislerini işlevsizleştirir, kentin bütçesini merkezden yönetirseniz orada demokratik toplumdan değil idari tahakkümden söz edilir.

Bu teklifimizin kabul edilmesiyle birlikte Türkiye'de demokratik yerel yönetim anlayışı güç kazanacaktır. Belediyeler siyasi olarak özgürleşecek, hukuki olarak güvence altına alınacak, ekonomik olarak nefes alacaktır. Yerel kalkınma hızlanacak, bölgesel eşitsizliklerin azaltılması mümkün hâle gelecektir. Aynı zamanda Türkiye'nin Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği nezdindeki demokratik yükümlülükleri açısından da önemli bir eşik aşılmış olacaktır çünkü bugün Türkiye'nin AB sürecinin önündeki en büyük engellerden biri kayyım uygulamalarıdır, hukukun siyasallaşmasıdır, yerel demokrasinin tasfiyesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Avrupa Parlamentosunun kayyım uygulamalarını açık biçimde kınadığı bir dönemde bu Meclisin önünde iki seçenek vardır; ya demokratikleşme yönünde tarihsel bir adım atacağız ya da otoriter merkeziyetçiliği daha da derinleştireceğiz. Şimdi değilse ne zaman? Demokratik cumhuriyet ancak güçlü yerel demokrasiyle mümkündür çünkü demokrasi yurttaşın yaşadığı kente, sokağa, bütçeye, yönetime doğrudan katılmasıdır.

Bugün burada tüm siyasi partilere açık bir çağrı yapıyoruz: Gelin, halk iradesi üzerindeki kayyım vesayetine son verelim; gelin, belediyeleri sarayın değil halkın kurumu hâline getirelim; gelin, demokratik cumhuriyetin yollarını birlikte açalım. Bu teklif Meclisin barış ve demokratik toplum süreciyle kurduğu bağın ölçüsü olacaktır. Ya halk iradesine güveneceğiz ya da korkularla yönetilen bir rejimi sürdürmeye devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Karar yeter sayısı talebimiz var.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunacağım ancak karar yeter sayısı arayacağız.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan kaynaklı elektronik cihazla oylama yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin tarafından verilen doğrudan gündeme alınması önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısını arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270)⁷

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 270 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Şimdi, Samsun Milletvekili Sayın Kırçalı sisteme girmiş, muhtemelen selle ilgilidir.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

75.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı'nın, Samsun'un Havza ilçesinde meydana gelen sele ve su baskınlarına ilişkin açıklaması

ORHAN KIRCALI (Samsun) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; Samsun'dumuzda, özellikle de Havza ilçemizde aralıksız devam eden yağışlar sonucunda Havza ilçemizde sel ve su baskınlarından etkilenen kıymetli hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Şundan emin olsun hemşehrilerimiz, yağışın ilk anından itibaren Samsun Valiliğimiz Büyükşehir Belediyemiz, ilçe belediyelerimiz, AFAD ve Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü ekiplerimiz ve tüm kurumlarımız sahadaki çalışmalarına ivedilikle başlamışlardır ve devam etmektedirler. Yağışların hayata olumsuz etkilerini azaltmak için de çalışmalarını hızlı bir şekilde devam ettirmektedirler. Devletimiz tüm imkânlarıyla vatandaşlarımızın yanındadır.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Mertoğlu...

76.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, 2026 yılı yaş çay alım fiyatına ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

2026 yılı yaş çay alım fiyatı 35 TL olarak belirlenmiştir, ÇAYKUR tarafından gerekli açıklama bilahare yapılacaktır. Yıllık enflasyon oranının üzerinde yapılan bu artışla birlikte üreticimizin alın teri korunmuş, çay müstahsillerimizin yanında olduğu bir kez daha ortaya konmuştur. Çay, Rize ve bölgemiz için sadece bir tarım ürünü değil emeğin, bereketin ve geçimin adıdır. Her zaman üreticimizin yanında olan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a çay üreticilerimiz adına şükranlarımı sunuyorum. Belirlenen yaş çay fiyatının tüm üreticilerimize hayırlı ve bereketli olmasını diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

7. 270 S. Sayılı Basmayazı tutanağa ekli.

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya'nın. Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifi farklı kanunlarda vergi, teşvik, finans, yatırım ve kamu alacaklarının tahsiline ilişkin düzenlemeleri kapsamlı bir şekilde, bir teklif olarak önümüze sunan bir kanun teklifidir.

Teklifin gerekçesine baktığımızda, yatırım ortamının iyileştirilmesi, uluslararası rekabet gücünün artırılması, döviz girişinin hızlandırılması, üretimin ve ihracatın desteklenmesi gibi hedeflerin öne çıkarıldığını görüyoruz. Elbette Türkiye'nin yatırıma ihtiyacı var. Elbette üretimin, ihracatın, teknolojinin, nitelikli hizmetlerin desteklenmesinin önemli olduğunu bizler de biliyoruz ancak bir kanun teklifini değerlendirirken yalnız gerekçesinde yazılan güzel cümlelere değil, bu teklifin kime ne getirdiğine, kimi dışarıda bıraktığına ve hangi toplumsal ihtiyaca cevap verdiğine bakarak bir değerlendirmede bulunmak durumundayız. Bu teklifin genelinde ne yazık ki yine aynı tabloyla karşı karşıyayız. Büyük sermaye için uzun süreli vergi istisnaları, yabancı yatırımcılar için özel avantajlar, İstanbul Finans Merkezi için geliştirilen ayrıcalıklar, kayıt dışı varlıklar için vergi barışı ama bu ülkenin yükünü omuzlayan esnafa, küçük işletmeye, borç sarmalındaki KOBİ'lere, maliyetin altında ezilen çiftçiye maalesef her zamanki gibi hiçbir destek yok. Yani maalesef bu iktidar vergiyi fakirden toplamaya devam edip zenginlere, sermaye sahiplerine de ya vergi istisnaları ya da teşviklerle bu bütçeye katkıda bulunmadan bu milletin sırtından ha bire zenginleştikçe zenginleşme fırsatı veriyor. Bugün Anadolu'daki esnafın en temel beklentisi şudur: Bütün milletvekilleri gittiği zaman, esnafın karşısında da poz verdiğiniz zaman şunu net bir şekilde göreceksiniz: Esnaf sizden vergi borcunu, SGK prim borcunu, gecikme zammını ve faiz yükünü ödeyebilir hâle getirecek bir kapsamlı yapılandırma beklemektedir. Esnaf sizden bunları beklerken siz ne yapıyorsunuz? Uluslararası sermayelerle "Aman aman, buraya bir an önce para getirin." pazarlıklarının içerisine giriyorsunuz. Zaten Maliye Bakanınızı ya Londra'daki finansörlerle konuşurken görüyoruz ya da Körfez'deki sermayeyle konuşurken görüyoruz ama Anadolu'da bir sanayi sitesinde, Anadolu'da bir KOBİ toplantısında, ihracat yapan toplantılarda maalesef Hazine ve Maliye Bakanını göremiyoruz.

Bu teklifin 1'inci maddesinde 6183 sayılı Amme Alacakları Hakkındaki Kanun'da tecil süresini otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkaran bir sınırlı yetki düzenlemesi var. İlk bakışta bu düzenleme otuz altı aylık bir ödeme süresini yetmiş aya çıkardığı için bir kolaylık olarak görülebilir fakat meseleye yakından baktığınız zaman şunu net bir şekilde görmeniz lazım: Yüksek faizlerle şişmiş olan esnafın ödeyemeyeceği bu ağır yükü otuz altı aya yaysanız ne olur, yetmiş iki aya yaysanız ne olur! Esnaf altında bulunduğu bu yükten kurtulmaya çalışırken siz diyorsunuz ki: "Yükü taşımaya devam et ama sırtındaki bu yükü yetmiş iki ay boyunca taşıyacak bir düzenlemeyi ben sana lütuf olarak yapıyorum." Yani esnafın yükünü hafifletmiyorsunuz, sadece esnafın sırtında taşıdığı bu yükün süresini uzatıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bir borcu yetmiş iki aya yaymak, başlı başına vadelendirmek eğer faiz yükünü azaltmıyorsanız, eğer ödeme şartlarını kolaylaştırmıyorsanız bir imkân değildir. Bu esnafın ihtiyacı olan şey, borcunun katlanarak büyümesi değil, borcunun ödenebilir hâle gelmesidir. Esnaf bugün mal almakta zorlanıyor, rafını yenilemekte zorlanıyor, kirasını ödemekte zorlanıyor, çalışanın ücretini ödemekte zorlanıyor. Elektrik, doğal gaz, BAĞ-KUR, akaryakıt, kira, finansman maliyeti, vergi ve prim yükü altında, maalesef, nefes alamıyor. Satışlar düşmüş, tahsilat zorlaşmış, krediye ulaşmak pahalı hâle gelmiş. Böyle bir ortamda, bu kadar sıkıntı çeken esnafa siz el uzatmıyorsunuz ama ne yapıyorsunuz? Kara parası olanlara "Ne olursa olsun parayı bu ülkeye getir, sana her türlü vergi istisnasını tanıyacağım." diyorsunuz. Ya, siz, bu millete iyilik yapmak istiyorsanız, bu esnafın ağır faiz yükü altında birikmiş olan borçlarının hiç olmazsa faizlerini silin de anaparasını ödeyebilecek şekilde bir yapılandırma yapın. Esnafın beklentisinin bu olmadığını çok iyi bilin. Esnaf sizlere sesleniyor sizler duymasanız bile: "Gecikme zammını ve faizini silin." diyor, "Borçlarımı ödeyebileceğim bir takvim oluşturun." diyor, "Beni yeniden sisteme kazandırın." diyor, "Ben zaten ödeyemiyorum, siz otuz altı ayı yetmiş iki aya çıkarmakla beni sisteme kazandıramazsınız." diyor. Bu teklif, esnafın maalesef taleplerine cevap veren bir teklif değil. Dolayısıyla gelin, burada, esnafın borçlarının ve ağır faiz yükünün yeniden yapılandırılmasıyla ilgili bir düzenlemeyi bu kanun teklifinde bir değişiklik önergesiyle hep beraber yapalım diyoruz.

Teklifle esnafın talebine cevap vermediğiniz gibi, her zamanki gibi kulağınızı sermayeye kabartıyorsunuz ve onların taleplerini yerine getiriyorsunuz. Burada açık bir adaletsizlik var; vergisini zamanında ödemeyen esnafa yüksek gecikme zammı ve tecil faizi uygularken diğer taraftan da "varlık barışı" adı altında kaynağı belirsiz paraların düşük oranlarla sisteme sokulacak bir sistemin önünü açıyorsunuz.

Teklifin 10'uncu maddesinde bir düzenlemeyle yeni bir varlık barışı meydana getiriyorsunuz, daha önce zannederseniz 8 kez getirdiniz. Bu ülkeye kara para getire getire nihayetinde ülkeyi bir kara para ülkesi hâline getirdiniz maalesef. Şunu hiçbir zaman unutmayın ki sermaye kirli olursa o ülkede siyasetin ahlakı da kirli olur, siyasetçi de kirli olur, vatandaş da kirli olur. Siz siyasetin arınmasını istiyorsanız ilk yapmanız gereken şey, kirli parayla aranızda bir mesafe koymak. Yurt dışında veya yurt içinde bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının belirli oranlarla bildirilerek sisteme dâhil edilmesinin önünü açıyorsunuz, üstelik, bildirilen varlıklara ilişkin "getir parayı" diyerek herhangi bir vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapmama konusunda da parayı getirecek bu kara para sahiplerine âdeta ödül veriyorsunuz. Paranın kaynağını sormuyorsunuz "Yeter ki parayı getirin." diyorsunuz. Bu felsefe ne felsefesidir arkadaşlar? Biliyor musunuz ki "Helal-haram, ver Allah'ım, senin kulun yer Allah'ım." felsefesini bu ülkeye hâkim kılmaya çalışıyorsunuz. Biz ise, evet, paranın dini, imanı olmaz ama paranın helali ile haramı arasındaki farkı bilmeyenler bu milletin boğazından haram lokma geçirmeyle ilgili herhangi bir hassasiyet taşıyor diye düşünmek durumunda kalıyoruz. Onun için, gelin, bu ülkeyi bir kara para ülkesi olmaktan çıkaralım. Fuhuş gelirleri, kumar gelirleri, kaçakçılık, her türlü rezillikten elde edilmiş paralarla "Helal-haram fark etmez, yeter ki para gelsin, biz yeriz." anlayışıyla bu milleti mecbur hâle getirmeyin. Bu millet helal paralarla da bu ülkeyi çok rahat çevirebilir; yeter ki siz esnafın, çiftçinin, ihracatçının, üreticinin yanında durun. Ama siz ne yapıyorsunuz, kısa vadeli sıcak para ilişkileri için bu ülkeyi âdeta sıcak paranın faizle kısa vadede kâra dönüşebileceği bir faiz

ülkesi hâline getiriyorsunuz. Nerede sizin faiz hassasiyetiniz? Hani "Nassın olduğu yerde sana, bana laf söylemek düşer mi?" anlayışınız nerede? Hani daha yüzde 8,5 iken bile "Bu can bu bedende olduğu müddetçe bu faizi asla kimse yükseltmeyecek, daha da aşağı çekeceğiz." diyordu Cumhurbaşkanımız, ne oldu? Üç sene önce seçime giderken bu milletin yüzüne baka baka oy istemek için "Biz faizi yükseltmeyeceğiz." diyen iktidarınız bugün faizi kaçlarda tutuyor? Yüzde 38'lerde. Nerede faiz hassasiyetiniz, nerede nas hassasiyetiniz? Biz bunları dile getirince de maalesef herhangi bir cevap veremiyorsunuz ama biz ısrarla bu sözleri size hatırlatmaya devam ediyoruz ve yine, helal 4'ün haram 5'ten büyük olduğunu tekrar Erbakan Hocamızın sözleriyle sizlere hatırlatıyoruz. Unutmayın, her zaman 5 4'ten büyük değildir, helal 4 lokma haram 5 lokmadan elbette daha büyüktür. Helal 4 liralık sermaye, haram 5 liralık kara paradan çok çok daha faziletlidir, onuludur ve bu millete fayda getirecek bir şeydir. Gelin, bu ülkeyi uyuşturucu baronlarının, bu ülkeyi kara para aklayıcıların, bu ülkeyi fuhuş gelirlerinin merkezi hâline getiren ve bu milletin rızasını bu kara paralara muhtaç bırakan bir ülke ayıbını yeniden işlemekten kurtarın. Bu ülkenin elinde son derece geniş imkânlar ve kaynaklar var; tek problem, sizin kara paraya teslim olan acziyetçi bir ekonomi anlayışınızdır. Bu ülkeyi bu hâle siz getirdiniz, namerde, kara paracıya, uyuşturucu paralarına bu ülkeyi siz mahkûm ettiniz. Eğer bu ülkenin hazinesini, bu ülkenin paralarını doğru bir şekilde kullanabilseydiniz bugün bu milleti ite kopuğa, kara paracılara, uyuşturuculara muhtaç etmeyecektiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Onun için, bir, vergi barışıyla ilgili hususu -önümüzde henüz süre var- gelin hep beraber yeniden ele alalım ve yine buradan AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Sizler de gittiğiniz yerde eminim vicdanınız var ve görüyorsunuz, esnaf bu paraları ödeyemez. Ha, seçime yakın yeni bir yapılandırma, vergi affı getireceğinizden de adım gibi eminim ama siz bu milleti inim inim inletip seçim senesi bir vergi barışı getirerek o insanların oylarını almak için bu eziyeti ta seçim senesine kadar çekmelerinin önünü açıyorsunuz.

Onun için, gelin, Allah rızası için bir sefer de oyu düşünmeyin, bu esnafı, bu milleti düşünün ve bu yapılandırmayı seçim senesini beklemeden bugünden yapalım, bu esnafı bu ağır faiz yükünden kurtaralım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüden defalarca 28'inci Dönemde gelen kanun tekliflerinin hep sermaye yararına olduğunu belirtmiş, bir kere de halkın faydasına, halkın yararına, halk için kanun getirin de şurada gönül rahatlığıyla bir oylayalım demiştim. Maalesef, yine, bugün burada sermaye yararına olan bir kanun teklifinin görüşmelerine başlıyoruz. Bu kanun teklifinde esnaflarımızın büyük beklentisi vardı, esnaf ve işverenlerimiz ticaretini kilitleyen, iş yapamaz hâle getiren "Vergi ve SGK borçlarına bir yapılanma gelir mi acaba?" beklentisi içindeydi, onun için gözü kulağı hep geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonundaydı, maalesef o beklenti Plan ve Bütçe Komisyonunda gerçekleşmedi. Şimdi, esnaf ve işverenlerimizin gözü kulağı Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bir yanıltan dönülmesini, bir yanıltıya "Dur!" denilmesini bekliyor ve vergi ve SGK borçlarına acil bir yapılanma bekliyor.

Şimdi, esnafımız hayal kırıklığı yaşadı. Neden? Çünkü getirdiğiniz bu teklifte teminatsız tecili otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkartıyorsunuz, teminatsız tecil miktarını da 50 bin TL'den 1 milyon TL'ye çıkartıyorsunuz yani değişen bir şey yok. Yine esnafa faiz tuzağını devam ettiriyorsunuz bakın. Dolayısıyla halkın beklentisi, esnafın beklentisi, işverenin beklentisi bu değil değerli arkadaşlar.

Şimdi, amme alacaklarına ilişkin düzenlemelerde temel amaç borcun tahsilini mümkün kılarken mükellefin de ödeme gücünü artırmaktır. Bu denge Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın ekonomiyi yönettiği dönemde çıkarılan yapılandırma kanunlarında gözetilmiştir. Geçmiş dönemde yapılan yapılandırmalarda borcun faiz yükü enflasyona endekslili olarak önemli ölçüde azaltılmış, yerine daha makul bir tecil faizi getirilerek vatandaşın borcunu gerçekçi koşullarda ödeyebilmesi sağlanmıştır. Yani sistem, borcu büyüten değil, borcu tasfiye etmeyi kolaylaştıran bir anlayış üzerine kurulmuştu ama bugün bakıyoruz, şu anda getirdiğiniz kanun teklifi borcu büyüten, esnafı, işletme sahiplerini borç tuzağına çeken bir anlayışla geliyor. Bu kanun teklifinde tecil faizi yüzde 39.

Bakın, değerli arkadaşlar, 2025 yılında Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi yüzde 27,67. Peki, siz esnafın vergi borcuna ne kadar gecikme faizi uyguluyorsunuz? Yüzde 44. Şimdi bunu soruyorum size: Bu adil mi? Yani Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi yüzde 27,67 iken yüzde 44 gibi bir oranla gecikme faizi uygulamak sizce adil mi? Size bir şey söyleyeyim mi, siz esnafı gözden çıkarmışsınız; net söylüyorum, esnafı gözden çıkarmışsınız. Esnaf başıra başıra batıyor ama duymuyorsunuz, dükkânların ışığı birer birer sönüyor ama görmüyorsunuz. İnsanlar yılların emeğini, alın terini, umutlarını kaybediyor ama siz iktidar olarak hiçbir şey yapmıyorsunuz. Bakın, esnaf kira altında eziliyor, elektrik faturası altında eziliyor, vergi altında eziliyor, POS kesintileri altında eziliyor, faiz yükü altında eziliyor ve en acısı nedir, biliyor musunuz? Esnafı ezilmek, zarar etmek yıldırıyor, inan ki bizim esnafımız dayanıklı, kanaatkâr, yıldırıyor, esnafı ne yıldırıyor biliyor musunuz? Esnafı unutulmak yıldırıyor, unutulmak. Bakın, bugün, iktidar, esnafı, işvereni, işletme sahiplerini unutmıştır. Bunun yanında, esnafa sahip çıkması gereken, bugünlerde esnafın yanında olması gereken Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu maalesef esnafın yanında değildir, esnafı onlar da unutmıştır, onlar da yalnız bırakmıştır; işte, esnafı bu yıldırıyor bu. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Yoksa, bizim esnafımız bu cumhuriyet tarihinde birçok badire atlattı, birçok yokluk gördü, birçok kriz gördü, inan bunu da atlattır ama hiçbir dönemde esnaf bu kadar yalnız, bu kadar çaresiz, bu kadar kendi kaderine terk edilmemişti, net söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Siz esnafın kıymetini bilmiyorsunuz. O kıymetini bildiğiniz uluslararası tefecilerin, parasını yurt dışına kaçırانların, kara paracıların paraları bugün gelir, yarın zoru görünce bavulu toplar gider ama şunu söyleyeyim, giden esnaf bir daha geri gelmez, sönen o dükkân ışığı bir daha geri açılmaz; esnafının o umutları, alın teri bir daha ayağa kalkamaz. Bakın, ne yaptığınızın farkına varın; esnafı yalnızlığa, çaresizliğe terk etmekle ne yaptığınızın burada farkına varın.

Şimdi, kanun teklifinin geneline yine baktığımızda, bakın, bu kanun teklifinde anayasal eşitlik ilkesi, vergi adaleti, kamu mali disiplini ve idarenin denetimi açısından büyük sorunlar vardır. Teklif, geniş toplum kesimlerinin vergi yükünü hafifletmek yerine yüksek gelirli yabancı yatırımcılar, büyük sermaye grupları, finans kuruluşları ve belirli teknoloji şirketleri lehine kapsamlı vergi istisnaları getirerek vergi sistemini sosyal adaleten uzaklaştırmaktadır. Bakın, sosyal adalet hep sermaye lehine devam ediyor değerli arkadaşlar. Sonuç olarak, bu kapsamda, Anayasa'nın 73'üncü maddesinde güvence altına alınan mali güce göre vergilendirme ve vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı ilkelerine de aykırılıklar içermektedir. Vergi politikası kamusal hizmetlerin finansmanını sağlamak yerine, seçilmiş ekonomik aktörlere ayrıcalık tanıyan bir teşvik mekanizmasına maalesef dönüştürülmektedir.

Şimdi, yine, bu kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiğinde ihracat yapan üretici firmaların kurumlar vergisinin yüzde 25'ten yüzde 9'a düşürülmesi yönünde bir madde vardı ama Plan ve Bütçe Komisyonunda yine bizlerin itirazlarıyla -çünkü orada bir anayasal eşitsizlik vardı yani siz ihracat yapan firmanın kurumlar vergisini düşürüyorsunuz ama kendi rakibi sadece iç piyasaya mal satıyorsa aynı zamanda orada da bir eşitsizlik yaratıyordu o madde- son dakikada verilen teklifle kurumlar vergisi tüm imalatçı firmalar için yüzde 25'ten yüzde 12,5'a çekildi. Dolayısıyla biz bu vergi indirimini doğru buluyoruz; en azından bu dönemde kurumlar vergisinin belirli bir yükü firmalarımızın üzerinden, esnafımızın üzerinden alınmış oldu. Yalnız şunu söyleyeyim; bu ekonomi politikası eğer böyle giderse ileride vergi alacak esnaf, işveren, işletme de bulamayacağız. Zaten son beş yıla baktığımızda, firmalarımızın, işletmelerimizin, esnaflarımızın kârında çok büyük gerilemeler olduğunu görüyoruz, zarar miktarlarının arttığını görüyoruz. Ekonomik görünüm gittikçe daha da bozuluyor ama bununla ilgili ne ekonomi politikası ne ticaret politikası hiçbir şey değişmiyor. Göz göre göre bir resesyon girdabının içerisinde sürüklenip duruyoruz, bakın, değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ama şu anda iktidarın tek derdi: "Ya, ben sıcak parayı nasıl getiririm de günü kurtarırım?" Tek amacınız günü kurtarmak. Ya, bugünü kurtardınız, yarın kurtardınız, geleceği nasıl kurtaracaksınız değerli arkadaşlar? Bakın, amacınız biraz gelecek olsun, geleceği görün. Şu sıcak paraya elleri açık da asıl, doğrudan yatırıma ülkeyi kapatmayın. Bakın, doğrudan yatırımlara bakın, 2 milyar dolara kadar düşmüş durumda. Bir zamanlar 20 milyar dolar olan doğrudan yatırım miktarı 2025 yılında 2 milyar dolara düştü değerli arkadaşlar. Bakın, bu, bizim ekonomimizin ne kadar derin bir resesyon içerisinde, güvensizliğin ne kadar büyük olduğunu net bir şekilde ifadesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bu kapsamda sadece sıcak paraya değil, sadece varlıklı olanlara değil, esnafa, dar gelirliye de gerekli desteği vermenizi diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, kanun teklifine geçmeden önce, az önce yerimden söz alarak bir geçmiş olsun dileğimi ilettim, tekrarlamak istiyorum: Samsun Havza ilçesinde, benim de doğup büyüdüğüm ilçede büyük bir sel felaketi yaşandı. Çok şükür, şu ana kadar raporlanan bir ölüm yok, can kaybı yok ancak çok ciddi bir hasar var, çok ciddi bir maddi kayıp var; iş yerlerinin neredeyse tamamı sular altında kaldı, araçlar hep pert oldu. Tabii, burada yapılması gereken işler zamanında yapılmadığı için bu iş oldu. Hani, böyle herkes şimdi geçmiş olsun diyor da yirmi beş yıldır bu ülkeyi de Havza'yı da AK PARTİ yönetiyor. Orada bir sel kapanı projesi yapılması gerekirdi, çok önceden beri gündemde olan bir projeydi, o proje yapılmadı, bir; ikincisi, AK PARTİ hükümetleri döneminden önce, ilçeden bir ırmak geçiyor, ırmağın üzeri kapatılmıştı ve bunun kapatılmasının ne kadar büyük risk oluşturduğunu herkes biliyordu, daha önceden de defalarca sel bastı. "Bu ırmağın üzeri açılınsın." denildi, yirmi beş yıldır Türkiye'yi yöneten, Havza'yı yöneten AK PARTİ o konuda adım atmadı, bugün felaket oldu. AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız sağ olsunlar, işte, büyükşehirimiz, DSİ'miz "Devlet orada çalışıyor." diyor; sel olmuş, milletin malı gitmiş, siz çalışsanız ne olacak? Bunu önceden çalışmak gerekirdi. Tabii, bütün bunlara rağmen hemen bölgenin afet bölgesi ilan edilmesi lazım ve zararların bir an evvel tazmin edilmesi lazım ama kalıcı çözüm, az önce bahsettiğimiz o sel kapanı projesinin yapılması ve o ırmağın üzerinin açılmasından geçiyor.

Değerli arkadaşlar, bugün bir torba kanun görüşüyoruz, ekseriyetle vergiye ilişkin konuların işlendiği bir torba kanun. Çok kısa, bir başlangıç için özetleyeyim: Bir, varlık barışı konusu var, bunu irdeleyeceğiz; İstanbul Finans Merkeziyle ilgili hem yeni istisnalar var hem de sürelerinde bir uzatım var -bu İstanbul Finans Merkezi işi tamamen yanlış bir şekilde yönetiliyor, vaktim olursa o konulara gireceğim- kurumlar vergisinde bir oran değişikliği var ama daha önemlisi, tabii, vatandaşın Hükümetten beklentileri nelerdi, burada neler var; vatandaşın Hükümetten beklediği ve sıkıntılı olduğu vergiye ilişkin durumlar neler, onları irdelemeye çalışacağım.

Şimdi, bir defa, kanun teklifinin gerekçesine baktığımızda, bu gerekçe ile kanun teklifinin içeriğinin hiçbir alakası yok değerli arkadaşlar. Ya, bir gerekçe yazıyorsanız onun teklifle bir benzerliğinin, bir uyumunun olması kabaca beklenir. Mesela ne diyor gerekçede? "Vergiye gönüllü uyum sağlanacaktır. O amaçla bu kanun teklifi getiriliyor." diyor fakat kayıt dışılığın önünü açan, kayıt dışılığı teşvik eden unsurları bünyesinde barındırıyor. Bunlardan bir tanesi "varlık barışı" adı altında getirilen husus. Parayı kaçır, vergiyi kaçır, ister ülkede olsun ister dışarıda olsun kaçır ama böyle bir kanun çıkınca gel, beyan et, kurtul, tertemiz olsun. Bu, kayıt dışılığın önünü açan bir şeydir, vergiye gönüllü uyuma tam tersi istikamette yapılan bir iştir.

Mesela "Üretim, yatırım teşvik ediliyor." deniliyor. Hiçbir kayıt yok arkadaşlar. Burada dünya kadar istisna getiriliyor. Bu bir kapitülasyon yasasıdır esasında, tamam mı? Burada dünya kadar istisna var ama bir tanesinde Allah rızası için "Ya, bu getirdiğiniz parayı üretimde, yatırımda kullanma zorunluluğunuz var." demiyor. "Ne olursa olsun sıcak para gelsin, ne olursa olsun, iyi olsun, kötü olsun, kirli olsun, temiz olsun, para gelsin." mantığıyla yapılmış bir kanun teklifi.

"Atıl kaynakları ekonomiye kazandıracağız." deniliyor. Allah Allah! Ya, Türkiye'deki en büyük atıl kaynak insan gücü. Yüzde 31,5 olan atıl iş gücüdür en büyük atıl kaynak. İstihdam artırmaya yönelik bir şey var mı burada? Maalesef o da yok.

Dolayısıyla, kanun teklifinin gerekçesi bir şey söylüyor, içeriği başka bir şey söylüyor. E, burada Mehmet Şimşek'i her defasında dinliyoruz. Temel politikaları söylerken neler söylüyor mesela? Biz şöyle eleştirmiştik Hükümeti: Aldığınız tedbirleri hep yaygın halk kitlelerinin, garibin gurebanın, fakirin fukaranın üzerine bindiriyorsunuz; kurumların üzerine bir şey bindirmiyorsunuz diye eleştirmiştik. Bir süre sonra kurumlar vergisinde 5 puanlık bir artış yapılmıştı. Bize karşı dedi ki: "Ya, hep öyle diyorsunuz. Bak, kurumların da vergisini artırdık." Burada şu anda kurumların vergisi düşürülüyor arkadaşlar yani temel bir politika ortaya koyuyorsun ama o politikadan çok büyük bir sapma var. "Dolaysız vergileri artıracacağız." deniliyor, getirilen bütün istisnaların -burada istisnalar getiriliyor- hepsi dolaysız vergileri azaltmaya yönelik. Hani dolaysız vergilerin payını artıracaktınız? Veya "İstisnaları azaltacağım." diyorsunuz, istisnaları artırıyorsunuz.

Günübirlik yaşanıyor; söylenen sözlerle, orta vadeli programda ortaya konulan politikalarla veya hatta kanunun gerekçesiyle kanun teklifinin içerisindeki maddelerin hiçbir şeyi yok. Burada bir üretim yok, yatırım yok. Burada "Ne olursa olsun sıcak para gelsin, aman sıcak para gelsin; işte, seçime kadar şu işi bir devirmeden götürelim." mantığıyla hazırlanmış bir kanun teklifidir.

Tabii, idarelerin güçlü olmadığı, özellikle gelir idarelerinin güçlü olmadığı ülkelerde bu kadar çok istisna getirirseniz vergi kaybınız getirdiğiniz istisnaya sınırlı kalmaz; normal ödenen vergiler de güçlü idareniz olmadığı için o istisna kapsamına doğru itilir yani orada bir suistimal alanı yaratırsınız.

Şimdi, burada -o kadar zamanımız yok, Plan ve Bütçe Komisyonunda bunları görüştük- o kadar çok suistimal alanı oluşturuluyor ki biz sadece istisna ettiğimiz vergi kaybıyla kalmayacağız, şu anda tahsis ettiğimiz bir kısım vergilerin de oraya kaydırılması suretiyle başka kayıpları da karşılayacağız.

Şimdi, bu varlık barışı meselesi... Hani işi uzatmaya gerek yok "Yurt içinden veya yurt dışından parayı getir, kaydet, belli bir süre sistemde tut, senden vergi almayacağım; işte, az tutarsan yüzde 1, 2, 3 vergi alacağım." şeklinde bir şey getiriliyor. Önce bunu sormak lazım: Ya, kim bunlar? Türkiye'ye kim para getirecek, birisi bize bunu söylesin. Ya, bu millet parasını yurt dışına kaçırırken Türkiye'ye kim para getirecek? Kim böyle mülkiyet güvencesinin olmadığı, hukukun olmadığı bir ülkeye helal parasını getirir arkadaşlar? Kimin parası için çıkarılıyor? Bu sorunun cevabını iktidar bize vermek durumunda. Bunu kim talep etti, kimin parası için çıkarılıyor? Buradan kaçan paralar yurt dışında daha güvensiz bir ortam olduğu için acaba Türkiye'ye mi sokulmaya çalışılıyor, bunu bilmek zorundayız. Türkiye'den yolsuzlukla, hırsızlıkla çıkartılmış paraların bir kısmı Türkiye'nin menfaati için değil, bakın, Türkiye'nin menfaati için değil, dışarı daha güvensiz hâle geldiği için ülkeye getirilmeye çalışılıyor, başka bir şey yok. Yoksa Hükümetin kafa yorması gereken şey şudur: Yani bu ülkeden paralar niye çıkıyor, önce bunu tespit etmesi lazım. Bunun nedenlerinin ortadan kaldırması gerekirken bu yapılan şey, bu varlık barışı belli bir zümre için yapılmış bir şeydir. Türkiye tekrar gri listeye girmekle, risklerle karşı karşıyadır. Ha, şunu da teslim edelim: Mehmet Şimşek'in ve altındaki birkaç vatansever bürokratin emeğidir efendim. Geçmişteki varlık barışları çok daha kötüydü, onlardan bir miktar iyi ama özü itibarıyla kötü arkadaşlar, özü itibarıyla kötü. Bu parayı kimden bekliyorlar, bunu söylemeleri lazım. Sıcak parayı ödüllendiren, yatırımı, üretimi hiç önemsemeyen bir anlayışla, ne olursa olsun Türkiye'ye para gelsin anlayışıyla hazırlanmış bir kanun teklifidir.

Şimdi, "Dubai" deniliyor. "Ne değişti?" dediğimizde "Dubai" deniliyor. İşte, İran savaşı nedeniyle Dubai'den bir kısım sermaye kaçtı, onlar Türkiye'ye gelecekti. Değerli arkadaşlar, zamanında niye gelmedi, Türkiye çok daha iyi olduğu durumlarda dahi bu paralar niye gelmedi, bu insanlar Türkiye'ye niye gelmedi, niye Dubai'ye gitti, niye başka bir yere gitti, buna bakmak lazım.

Türkiye, 143 ülke içerisinde Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 118'inci sırada. Hükümetin yetkilerinin sınırlandırılması... Bakın, en önemli endekstir bu, tek adam rejimi diyoruz ya, bakın, 143 ülke içerisinde 136'ncı sırada. Hükümetin yetkisini sınırlandıran bir tane unsur sistemde kalmamış. Böyle bir ülkeye para gelir mi? Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 124'üncü sırada, Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 159'uncu sıradaki bir Türkiye'ye para gelmez. Bu sorunların çözülmesi lazım. Bunları çözmedikten sonra bu sıcak paracılara belli bir rahatlama getirirsiniz çünkü ne deniliyor? "Hiçbir soruşturma yapmayacağım." Plan ve Bütçe Komisyonunda onu söyledim. Ya, bir de Allah rızası için "Hiçbir soruşturma yapmayacağım, yeter ki para getir." dediğin insanlara dediğin gibi bir kere de bu ülkede vergisini zamanında ödeyen bir insana bir güvence ver, değil mi? Onlara da "Kardeşim, Allah razı olsun, sen vergini zamanında ödüyorsun. Bundan sonra sana da soruşturma yapmayacağım." de. Dürüst insanın burnundan getiriliyor, ondan sonra hırsızlara, arsızlara da güvence verilen bir kanun teklifiyle maalesef karşı karşıyayız.

Sürenin 2027 olması, 31/7/2027 olması çok manidar. Bugüne kadar bu kadar uzun vadeli bir varlık barışı çıkartılmadı. Bu, seçimle ilişkilendirilmiş bir husustur.

Şimdi, teknik olarak size de ben izah ettim, burada bir sürü kaçak olabilecek alanlar da var. Çünkü, mesela, bir tane şeyi söyleyeyim; deniliyor ki: "Efendim, bir matrah farkı bulursa vergi müfettişi, o bulduğunuz matrah farkından, siz de varlık barışı kapsamında bir bildirim yaparsanız, o bildirim yaptığınız miktar kadar bulunan matrah farkından dolayı vergi alınmaz." Şimdi, bu kadar uzun bir süre içerisinde herkes vergi planlaması yapacak, göze alacak, matrahını düşük tutacak ama o arada da bir bildirimde bulunacak; yakalanırsa "Zaten burası vardı." diyecek. Bunların da yolunu açan -teknik olarak onları biz arkadaşlara izah ettik, umarım bunu önergelerle dikkate alırlar- böyle bir durumla da karşı karşıyayız.

Şimdi, bu borçların, kamu alacaklarının veya işte vatandaşın borcunun otuz altı aydan taksitlendirilmesi yetmiş iki aya çıkartılıyor. Şunu sorduk arkadaşlara: Bize bir tane örnek gösterebilir misiniz bizim bildiğimiz, sizin gizli kapaklı yaptığınız değil? Otuz altı ay kullanılmıyor zaten. Gidin sorun eşinize dostunuza, işte Manisa'da sorun, otuz altı ay hiç vergi borcu taksitlendiren olmuş mu? Bu, sadece sınırlı sayıda insanlara yapılan bir şey. On iki ayın üzerinde hiçbir taksitlendirme yok. Otuz altı ayı yetmiş iki aya çıkarmanın vatandaşa ne faydası var? Bu da yine sadece yandaşa faydalı olacak bir şeydir. O büyük borçları olan bir kısım mükelleflerinkini hiç kimsenin haberi olmadan -onlarınkini- yetmiş iki aya çıkarmak onlara bir refah alanı tanımaya yönelik bir şeydir ama burada esas yapılması gereken şey şu anda bileşik faizi yüzde 62 olan bu cezaların gecikme faizlerinin düşürülmesidir. Yüzde 62'yle ister otuz altı ay ister yetmiş iki ay bunu sen taksitlendir, vatandaşın zaten bunu ödeme imkânı olmayacaktır değerli arkadaşlar.

Dolayısıyla Hükümete önerilere geçmek istiyorum, eleştireceğimiz çok yer var. Birinci önerimiz şudur: Bu taksitlendirme süresi niye otuz altıdan yetmiş ikiye çıkar? Ama uygulamada on iki aydan fazla yapmadığın taksitlendirmenin daha uzun sürelerde yapılması gerekir ama esas yapılması gereken şey TEFE, TÜFE'yle endeksli bir şekilde bu yüksek olan faizlerin yani erteleme

faizlerinin mutlak surette aşağı çekilmesi lazım. Başka türlü vatandaşın nefes alması, özellikle esnafın nefes alması mümkün değil. Bu, mutlak surette Hükûmetten beklentimiz; buna ilişkin de önergelerimiz olacak.

Şimdi, diğer bir önerimiz vergiye ilişkin. Hadi yapısal reformu artık bu Hükûmetten biz beklemiyoruz, hiçbir yapısal reform beklemiyoruz. Hiç olmazsa bir kısım kolay yapılabilecek işleri öneri olarak burada sunacağım. Şu vergi dilimlerinin güncellenmesi lazım. Adı konulmamış bir şekilde, çalışanlar, özellikle beyaz yakalılarda ciddi bir vergi artışı var, adı konulmamış bir vergi. Dilimi düşük artırıyor, dolayısıyla insanlar patır patır yüksek vergi dilimlerine giriyor. Bunun mutlak surette yapılması lazım. Buna ilişkin önerge verdik. Önergemiz, tabii, her zaman olduğu gibi AK PARTİ ile MHP oylarıyla reddedildi.

Tamam, "Yapılandırma yapılsın." diyoruz ama vergisini zamanında ödeyen mükellefler de var. Bunlara da teşvik yüzde 5, sadece yüzde 5 teşvik var, verginin yüzde 5'i kadar bir teşvik var. Bunun da yüzde 25'e çıkarılması lazım. Vergiye gönüllü uyum böyle sağlanır arkadaşlar. Gerekçede söylediniz, vergiye gönüllü uyumu sağlamak istiyorsanız bu teşvikin artırılması lazım. Buna ilişkin de önerge verdik. Yine, önergemiz Cumhuriyet İttifakı'nın oylarıyla reddedildi.

Diğer bir önerimiz şu: Nakliyeciler esnaf, özellikle bu mazot fiyatlarının son dönemde çok artmasından dolayı -zaten çok artıyordu da İran savaşı nedeniyle daha fazla arttı- nakliyeciler esnaf ve çiftçide çok büyük sıkıntı var. Tamam, ÖTV'leri şu anda alamıyoruz eşel mobilden dolayı ama KDV'ler var, KDV'lerin belli bir süreyle sıfırlanması lazım. Bakın, sürekli KDV sıfırlanması demiyorum yani makulü söylemeye çalışıyorum. ÖTV'ler sürekli sıfırlanmalı ama belli bir süre için, biraz daha işler makule dönünceye kadar. Hem nakliyeciler esnaf için hem de çiftçi için KDV'lerin de sıfırlanması gerekir; Hükûmetten böyle bir beklentimiz var, vatandaşın böyle bir beklentisi var.

Şimdi, bu basit usulden gerçek usule geçiş meselesi var büyükşehirlerde. Arkadaşlar, vergide çok büyük bir yanlış var yani vergilemeyi büyükşehir olup olmadığına göre yapamazsınız. Ben şimdi Samsun'dan örnek vereyim, hani Samsun çok büyükşehir değil ama Samsun'un bir İlkadım ilçesi var, efendim, bir de orada Asarcık'ı var, Alaçam'ı var, Vezirköprü'sü var veya İstanbul'da Beyoğlu, Kadıköy de büyükşehir, Vezirköprü de büyükşehir. Ben hafta sonu Vezirköprü'deydim, taksici esnafı dedi ki: "Kadıköy'deki taksiciyle aynı muamele yapılıyor bana." İki de gerçek usule geçti büyükşehir diye. Böyle bir şey olur mu? Geliri ölçeceksiniz, statü üzerinden veya coğrafi tarife üzerinden vergileme olmaz. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir rezalet yok arkadaşlar, bunların düzeltilmesi lazım artık, hangi çağdayız? "Yapay zekâyı denetim yapıyorum." diyen Mehmet Şimşek niye bunlara bakmıyor? Olmaz böyle bir şey. Bu basit usulden gerçek usule geçiş terörünün bir an evvel Türkiye'de sonlandırılması lazım.

Şimdi, KDV iadeleri... Türkiye'de indirimli KDV oranları çok yaygın, bir defa, bunun düzeltilmesi lazım. Bakın, yani popülizm çerçevesinden baktığınız zaman bir milletvekilinin söylememesi gereken bir şey bu ama yirmi altı buçuk yıl devlette bürokratik yapmış birisi olarak şunu söylüyorum: İndirimli KDV oranlarını azaltmamız lazım. Bunları azaltacağız ama o genel KDV oranını da yüzde 20'den aşağı çekebiliriz o zaman. Şimdi ne oluyor biliyor musunuz? Adamın, bir firmanın girişleri yüzde 20, çıkışı yüzde 1'lik bir ürün, devletten sürekli bir KDV alacağı var. Şimdi, enflasyon yüzde 30, 40, 50; kredi faizlerinin yüzde 60, 70 olduğu bir dönemde bir yıldan fazla KDV alacakları bekliyor yani parası yarı yarıya kayboluyor. Firmalarımız çok zor durumda, Hükûmet bunu görmek durumundadır. Şimdi, bunu görmeden olmaz, dolayısıyla KDV iadelerinin hızlandırılması lazım.

Başka bir sorun daha var. Diğer de bir sorun, biliyor musunuz? Şimdi, yüzde 1'le giriş... Bir tane lokantayı düşünün, girişi yüzde 1, eti yüzde 1'le alıyor ama çıkış, KDV'si yüzde 10. Şimdi, lokantacı da şikâyet ediyor. O da ne diyor? "Kardeşim, çünkü KDV dâhile göre fiyat verilmesi lazım. Öyle bir fiyat politikası da olmadığı için ben -yüzde 1- her sattığım maldan yüzde 9 ilave vergi ödüyorum." diyor. Dolayısıyla, bunları bir miktar, bu indirimli KDV oranlarını azaltarak bu şikâyetlerin -iki taraftan da şikâyet var- azaltılması lazım.

Yeri gelmişken bir husus daha var, bu konuda çok şikâyet alıyoruz; eminim, buradaki milletvekillerin tamamı da bu şikâyeti alıyordur. Şimdi, kasapsınız siz ama bir tarafta da pişirme sistemi kurmuşsunuz, daha fazla mal satayım diye orada pişiriyorsunuz. Şimdi, kasapta, ette yüzde 1 KDV var, pişirdiğiniz zaman yüzde 10. Ne yapıyor maliyeci? Geliyor, tamamından, kasap kısmından da yüzde 10 KDV alıyor; böyle olmaz. O zaman sen idareysen ayırıştır bunu. Ona lokanta muamelesi yapıyorsan, ondan yüzde 10 alacaksan al ama normal sattığı, pişirmeden sattığı etteki yüzde 1 olan KDV'yi niye yüzde 10 olarak alıyorsun? Bunun düzeltilmesi lazım. Burayla ilgili çok ciddi şikâyetler var vatandaşımızdan.

Şimdi, bir şeyler yapmamız lazım, sadece sermaye kesimine yapmakla olmaz. Mesela, söylüyoruz, ben defalarca buradan da söyledim, işte sosyal medya hesaplarımızdan söylüyoruz; ya, şu dönemde, hiç olmazsa kiralara çok arttığı, esnafın zor durumda olduğu şu dönemde kira stopajlarını yüzde 20'den yüzde 10'a çekin, bir miktar da esnafa bir şey yapın, değil mi? Bir kolaylık sağlayın, hep sermayeye kolaylık sağlamakla olmaz ki. Dolayısıyla, Hükûmeti tekrar buradan ikaz ediyoruz, böyle bir beklentimiz var, bu önemli bir şeydir. Gerçekten insanlar kirasını ödeyemiyor, esnaf dükkânının kirasını ödeyemiyor. Bunları kolaylaştırmamız lazım devlet olarak. Bunlar da yarın bu iş yerlerini kapatıp da devletin kapısına ya sosyal transfer için ya iş için geldiğinde daha mı iyi olacak değerli arkadaşlar veya bu küçük esnafı da AVMLere teslim ettiğimizde daha mı iyi olacak? Ülkenin kaynakları yurt dışına aktığında daha mı iyi olacak? Dolayısıyla, bunun için burada da bir kolaylaştırma bekliyoruz.

Şimdi, bakın, geçen Samsun'da söylendi, çok küçük borçlar için, 3 bin lira için -büyükşehirin aldığı bir ilan, tabela vergisi borcu- 3 bin liralık bir vergi borcundan dolayı -adamin haberi bile yok- çocuklarıyla bayrama giderken kontrole takılıyor ve arabası bağlanıyor, arabasını alıyorlar, götürüyorlar. Yani devlet biraz ciddiyet ister. Yani, şimdi, Demirören parasını ödemiş, ondan sonra Tosyalı'nın parasını ödemediği ortaya çıktı. Bunların hiçbirisi devlete borcunu ödemiyor, ondan sonra sen 3 bin lira için bu milletin arabasını bağlıyorsun bayram gününde. Böyle bir şey olmaz. Ben bunu Plan Bütçe Komisyonunda söyledim, sağ olsun, Mehmet Muş "Evet, limitleri yükseltelim." filan demişti ama üzerine yattılar, hiçbir şey olmadı. En azından bir 100 bin liraya çıkartılması lazım. Yani üç beş kuruş vergi borcu için insanları bu kadar çok mağdur etmenin gereği yok.

Biliyorsunuz, kredilerde bir miktar limiti var, aylık yüzde 2'den fazla büyüyemez diye makro ihtiyati tedbir var. Piyasa çok sıkıştı, faizler zaten çok yüksek, hem krediye erişilemiyor, erişilen krediye de yüksek faizle erişiliyor ama yine de iflas etmemek için insanlar kredi peşinde. Faktoring şirketleri şu anda yüzde 90'ın üzerinde faizle vatandaşlara borç veriyor. Yüzde 90'la kredi alacaksınız da ondan sonra siz ayakta kalacaksınız; böyle bir şey yok. Şu kredi limitlerinin rahatlatılması lazım; tabii, faizlerin düşürülmesi lazım

ama bu kafayla bu ülkede faiz düşmez, düşmeyecek, zaten bu programın başarılı olma imkânı da yok ama hiç olmazsa şu kredi limitleri bir miktar artırılırsa insanlar, vatandaş iflas etmez.

Şimdi, kayıt dışılıkla mücadele güzel bir şey, destekliyoruz da ama bunun bir ayarının olması lazım. Ya, esnaf, küçük esnaf, arkadaş, kuyumcusu aynı şeyi söylüyor, lokantacısı aynı şeyi söylüyor, kafecisi aynı şeyi söylüyor: "Sabahleyin geliyor, vergi memurunu oraya oturtuyoruz, akşama kadar orada nöbet tutuyor." Ondan sonra geliyorsunuz, vatandaşın boğazına sarılmışız, efendim, KURGAN'la itibarını zedelemişiz; olmaz, bunları daha düzgün bir şekilde yapmamız lazım. Özellikle piyasanın bu kadar sıkıştığı bir ortamda da azıcık insanlara, azıcık esnafa ne yapmamız lazım? Nefes aldırmamız var.

Az önce söyledim, işte İGA, kim? Kalyon ve Cengiz İnşaat. Ne kadar borcu var devlete, Maliyeye ne kadar borcu var, kira borcu var İstanbul Havalimanından dolayı? Ödedi mi parasını? Ödemedi. Bunlar parasını ödemiyor, sen üç kuruş için, beş kuruş için esnafın gidiyorsun boğazını sıkıyorsun; böyle bir şey olmaz. Milletın itibarıyla da oynamanın bir gereği yok.

Şimdi, vergi dışında da birkaç tane konu var. Dedim ya, büyük konuları zaten hallettiğiniz yok, hiç olmazsa şu küçük konuları halledin. Kredi kartlarından komisyon oranlarının indirilmesi... Arkadaşlar, şu anda kredi kartlarında POS cihazı kullandığınızda 3,65 komisyon alınıyor. Bu, banka kartlarında da vardı; biz ısrar ettik, onu aşağı çektiler ama hâlâ kredi kartlarında bu çekilmedi. 3,65 çok yüksek. 1 puan rahatlamış olsa insanlar bir miktar nefes alabilir, esnaf açısından.

Kısa çalışma ödeneği, pandemide olduğu gibi, mutlak surette devreye alınmalıdır. Ciddi istihdam kaybı var, sanayide özellikle ciddi istihdam kaybı var. Bunu görmemiz gerekir ve dolayısıyla kısa çalışma ödeneğinin şartlarını kolaylaştırarak devreye alınması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) - Berber ve kuaförlerde -geçen bir başka şehre, Kocaeli'ye gittiğimizde bu bize söylendi- çıraklık ödemelerinin tekrar başlatılması gerekiyor. Kesilmiş, aslında güzel bir uygulamaydı. "Çırak yetiştiriyorduk, şimdi o ödemeleri kestiler." dediler.

Döviz dönüşüm desteği, ihracatçı için yapılması gereken şey. Kurumlar vergisini konuşmadık. Bir yanlış yapıyordu, yanlıştan kısmen dönüldü ama ihracatçının rahatlatılması gerekir. İhracatçı zor durumda ama yapılması gereken şey onun kurumlar vergisini indirmek değil. Para kazansa vergi versin, adam para kazanamıyor. Döviz dönüşüm desteğinin yüzde 3'ten yüzde 8'e çıkarılması lazım. İhracat reeskont kredilerinde gecikmenin yaşanmaması lazım. Faizin önden kesilmesi uygulamasına da son verilmesi gerekir. Bir kısım uygulamalarla ilgili sorunlar var.

Bugün bir esnaf aradı, diyor ki: "Banka bir yandan, sağlık bir yandan, tarım bir yandan, zabıta bir yandan, herkes boğazımıza sarıldı. Ya, ben nasıl yaşayacağım? Ben iş yerimi kapatınca bundan bu Hükûmete, bu devlete ne fayda olacak?" diyor. Dolayısıyla, uygulamayla ilgili de ciddi sıkıntılar var. Bunların hepsinin rahatlatılması lazım. Bu sorunları çözmeye Hükûmeti davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifinde Türkiye'nin uluslararası finans, yatırım ve teknoloji için cazibe merkezi hâline getirilmesi, transit ticaret ve üretimin desteklenmesi, teknoloji ve girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi ve kayıtlı olmayan yurt dışı ve yurt içi varlıkların ekonomiye kazandırılması amacıyla bazı vergi kolaylıkları getirilmektedir. Vergi politikasının temel amacı devlete gelir sağlarken vergi yükünün toplumun çeşitli kesimleri arasında mümkün olduğu kadar adaletli dağıtılmasıdır. Esasen, basit, sade, anlaşılır ve hakkaniyetli bir vergi reformu ihtiyacı bulunmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi vergiye uyumu kolaylaştıran, öngörülebilirliği artıran, yatırım ve üretimi destekleyen, kayıt dışılığı önleyen, herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sisteminin oluşturulması görüşündedir.

Kanun teklifiyle, yurt dışında yaşayan ve son üç yılda ülkemizde vergi mükellefi olmayan gerçek kişilerin ülkemize yerleşmeleri hâlinde yurt dışında elde ettikleri kazanç ve iratlar yirmi yıl boyunca gelir vergisinden müstesna tutulmaktadır. Bu kişilerin veraset yoluyla mal intikallerinde yüzde 1 oranında vergi alınması öngörülmektedir.

Kanun teklifiyle, ülkemizin nitelikli hizmet ihracatını artırmaya, yatırımcı görünürlüğünü güçlendirmeye ve uluslararası firmalar için Türkiye'yi bölgesel bir merkez hâline getirmeye yönelik nitelikli hizmet merkezlerinin kurulmasına imkân sağlanmaktadır. En az üç farklı ülkede aktif olarak faaliyet gösteren uluslararası firmalara hizmet vermek üzere kurulacak olan bu merkezlerin yıllık brüt gelirlerinin en az yüzde 80'inin yurt dışından elde edilmesi gerekmektedir.

Nitelikli hizmet merkezlerinde istihdam edilecek nitelikli hizmet personelinin ücretlerini, mevcut asgari ücret istisnasıyla birlikte brüt asgari ücretin 4 katına kadar gelir vergisi istisnası sağlanmaktadır. İstanbul Finans Merkezi'nde faaliyet gösterecek nitelikli hizmet merkezlerinde çalışanlara ise bu istisna toplamda 6 kat olarak uygulanacaktır.

Kanun teklifiyle, teknoloji girişimciliği ekosisteminin güçlendirilmesi amacıyla halka açık olmayan teknogirişim şirketlerinin şarta bağlı sermaye artırımlarında Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümlerinin uygulanmaması düzenlenmekte ve dijital şirket tanımına uygun olarak kurulan şirketler de üç yıla kadar oda aidatı ücretlerinden muaf tutulmaktadır. Ayrıca, teknogirişim şirketlerinde çalışan personele ücret niteliğinde verilen pay senetlerinin bir yıllık brüt ücret olan vergi istisnası 2 katına çıkarılmaktadır. Bu pay senetlerinin iki yıl içinde elden çıkarılması hâlinde istisna edilen verginin tamamının, üç ile dört yıl arasında elden çıkarılırsa istisna edilen verginin yüzde 75'inin, beş ile altı yıl arasında elden çıkarılırsa istisna edilen verginin yüzde 25'inin gecikme faiziyle işverenden tahsil edilmesi düzenlenmektedir.

Kanun teklifiyle, transit ticarete ilişkin kazanç indiriminin kapsamı genişletilerek İstanbul Finans Merkezi'nde faaliyette bulunan kurumlara kazanç indirim oranı yüzde 50'den yüzde 100'e çıkarılmakta, ayrıca İstanbul Finans Merkezi dışında faaliyette bulunan kurumlara da yüzde 95 kazanç indirimi imkânı tanınmaktadır.

Küresel şirketlerin bölgesel yönetim merkezlerini Türkiye'ye taşımalarını teşvik amacıyla nitelikli hizmet merkezleri olarak faaliyette bulunan kurumlara İstanbul Finans Merkezi'nde katılımcı olmaları durumunda yüzde 100, İstanbul Finans Merkezi dışında faaliyette bulunmaları durumunda ise yüzde 95 oranında kazanç indirimi sağlanmaktadır. Ayrıca, transit ticaret ve nitelikli hizmet merkezleri kazançlarına sağlanan indirimlerle İstanbul Finans Merkezi Kanunu'nda finansal hizmet ihracına yönelik sağlanan kurumlar vergisi kazanç indiriminin yurt içi asgari kurumlar vergisinin hesaplanmasına esas olan kurum kazancından düşürülmesine yönelik bir düzenleme yapılmaktadır. İstanbul Finans Merkezi'ndeki finansal kuruluşların kazançlarına uygulanan kurumlar vergisi indiriminin süresi 2047 yılına uzatılmakta, finansal faaliyet harçları yönünden beş yıl olarak uygulanan muafiyet süresi yirmi yıla çıkarılmaktadır.

İstanbul Finans Merkezi'ndeki finansal kurumların personeline sağlanan aylık ücret net değerinin yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde yüzde 60'ına, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise yüzde 80'ine uygulanan gelir vergisi istisnası tüm katılımcıları kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

Kanun teklifiyle, gerçek ve tüzel kişilerce sahip olunan para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetlerin millî ekonomiye kazandırılması teşvik edilmektedir. Söz konusu düzenlemeden yararlanılabilmesi için yurt dışında bulunan varlıklara ilişkin olarak 31 Temmuz 2027 tarihine kadar bildirimde bulunulması gerekmektedir. Bildirilen varlıkların iki ay içinde Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılan hesaplara aktarılması ya da fiziki getirilenlerin bu hesaplara yatırılması zorunlu olmaktadır.

Ayrıca, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter ve kayıtlarında yer almayan aynı tür varlıkların da bildirimde konu etmelerine imkân sağlanmaktadır.

Bildirilen varlıkların vadeli hesaplarda veya devlet iç borçlanma senetleri ile kira sertifikalarında en az beş yıl bulundurulacağına taahhüt edilmesi hâlinde vergi alınmayacaktır. Bu sürenin en az dört yıl olması hâlinde yüzde 1, en az üç yıl olması hâlinde yüzde 2, en az iki yıl olması hâlinde yüzde 3, en az bir yıl olması hâlinde yüzde 4 oranında vergi uygulanacaktır. Bildirilen varlıklara yönelik hiçbir surette vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaması düzenlenmekle birlikte diğer mevzuat uyarınca alınması gereken tedbirler bu düzenlemeden etkilenmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisi güçlü üretim kapasitesi, çeşitlenmiş ihracat, ürün ve pazar yapısı sayesinde küresel zorluklara ve belirsizliklere rağmen dayanıklılığını korumaktadır. İhracat nisan ayında yüzde 22,3 artmış, tüm zamanların 2'nci ve en yüksek nisan ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2026 yılı ilk dört ayında ihracat artışı yüzde 3 düzeyindedir. Turizm gelirimiz de 2026 yılı ilk çeyreğinde yüzde 4,2 oranında artış kaydetmiştir. İmalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası İklım Endeksi nisan ayında 50,2 olup ihracat pazarlarındaki talep ikliminin üst üste 28'inci kez aylık bazda güçlendiğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, nisan ayındaki iyileşme çok sınırlı kalmıştır.

Diğer yandan, İstanbul Sanayi Odası İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi de nisan ayında 45,7'ye gerileyerek imalat sanayisinde kayda değer bir yavaşlamaya işaret etmiştir. Sanayi üretimi de 2026 yılı ilk çeyreğinde yüzde 1,3 oranında azalmıştır. Savaşın ve belirsizliklerin Türk imalat sektörü üzerindeki olumsuz etkileri yoğunlaşmıştır. Sanayimizin ivme kazanabilmesi için üretim odaklı tedbirlerin ve rekabet gücünü koruyacak destek mekanizmalarının hızla devreye alınması gerekmektedir.

Kanun teklifinde üretimi desteklemek amacıyla sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumlar ile zirai üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların bu faaliyetlerden elde ettikleri kazançlarda yüzde 25 olan genel kurumlar vergisi oranının yüzde 12,5 olarak uygulanması düzenlenmektedir.

Ekonomimizin omurgası, üretimin, istihdamın ve ihracatın ana taşıyıcısı olan KOBİ'lerimizin istihdam ve yatırım destekleri ile verimlilik artışına yönelik adımların hızlandırılması büyük önem taşımaktadır. KOBİ'lerin uygun şartlarda finansmana erişiminin sağlanması, kefalet limitleri, teminat koşulları, kota uygulamaları ve kredi tahsis süreçlerinin iyileştirilmesi gerekmektedir.

İhracatçıların yurt dışı kaynaklı döviz gelirlerini TL'ye çevirmeleri karşılığında Merkez Bankası tarafından verilen yüzde 3 oranındaki döviz dönüşüm desteğinin 31 Temmuz 2026 tarihine kadar uzatılması çok değerlidir. Döviz dönüşüm desteğinin devam ettirilmesini ve artırılmasını gerekli görüyoruz.

Başta hububat olmak üzere tarım ürünlerinde bu yıl rekor üretim beklenmektedir. Hamdolsun, bu yılki yağışlar çiftçimizi oldukça sevindirmiştir ancak başta mazot ve gübre olmak üzere tarımsal girdiler çok pahalı hâle gelmiştir. Çiftçimiz zamlarla iyice artan mazot ve gübre faturalarını ödemekte zorlanmaktadır. Başta hububat fiyatları olmak üzere tarımsal ürün alım fiyatları ve desteklerin maliyet artışı dikkate alınarak belirlenmesini ve zamanında ödenmesini gerekli görüyoruz. Çiftçimizin, besicimizin ve süt üreticimizin gelirini artıracak ve daha fazla üretmesini sağlayacak köklü tedbirleri uygulamaya koymamız gerekmektedir. Üreticilerimize ne versek az ne yapsak yetersizdir.

Sürdürülebilir bir tarım ve verimlilik için belli ilkeler çerçevesinde havzalar arasında su transferi yapılması gerekmektedir. Bu bakımdan, su kanunu çalışmasında bu durum mutlaka dikkate alınmalıdır. Özellikle, ülkemizin en büyük tarım havzalarından biri olan bereketli Konya Ovası'na dış kaynaklardan acilen su getirmek mecburiyetinde olduğumuz asla unutulmamalıdır.

Kanun teklifiyle, kamu alacaklarının tecilinde azami taksitlendirme süresi otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkarılmakta ve teminatsız tecil tutarı 250 bin liradan 1 milyon liraya yükseltilmektedir. Olumlu bir düzenleme olmakla birlikte esnafımız tecil faizinden dert yanmakta, vergi ve prim borçlarının uygun şartlarda yapılandırılmasını talep etmektedir.

CEVDET AKAY (Karabük) - "Faizi kaldıralım." diyorlar.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) - Esnafın talebi vergi affı değil 7440 sayılı Kanun'la yapılan yapılandırmanın bir benzerinin yapılmasıdır. Esasen yapılandırma uygulamalarının vergi sistemine olan güveni sarstığı, sürekli bir beklenti ortamının doğmasına neden olduğu doğrudur ancak öncelikle, mevcut vergi adaletsizliği dikkate alınarak herkesin mali gücüne göre vergi ödemesini sağlayacak vergi reformu yapılmalıdır. Bu itibarla, içinden geçtiğimiz zorlu dönem de dikkate alınarak vergi ve prim borçlarına uygun şartlarda bir yapılandırma yapılması esnafımıza ve çiftçimize nefes aldırarak, kamu alacaklarının tahsilatını da hızlandıracaktır.

Vergisini düzenli ödeyen mükelleflere sağlanan mevcut vergi indiriminin de daha cazip hâle getirilmesi gerekli görülmektedir. Bilindiği üzere, basit usule tabi yaklaşık 850 bin esnaf, toplanan verginin ve tahsilat oranının çok düşük olması ve takip zorlukları gerekçesiyle 2021 yılında gelir vergisinden istisna tutulmuştur ancak büyükşehirlerin 30 binin üzerinde nüfusa sahip ilçelerinde faaliyet gösteren esnaf bu yıl gerçek usule tabi tutulmaları nedeniyle önemli mali yük ve sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Özellikle küçük esnaf bakımından uygulamanın gözden geçirilmesini, basit usule tabi olmanın şartlarını taşıyanların gerçek usulden çıkarılmasını gerekli görüyoruz. Küçük esnafın ve çiftçinin vergi ve prim yükünün azaltılması, sübvansiyonlu krediye kolay ulaşımının sağlanması ve BAĞ-KUR prim gün sayısının 7200'e düşürülmesi uygun olacaktır. Esnafı korumak ve rekabet gücünü artırmak için perakende sektörüne yönelik düzenleme yapılması, AVM ve zincir marketlerin şehir merkezinde şube açmalarının kurallara bağlanması gerekmektedir. Ayrıca, e-ticaret yapan şirketlerin esnafımızdan çok yüksek oranda komisyonlar aldığına yönelik şikâyetler söz konusudur. Esnafın dükkanına âdeta ortak olmuşlar. Esnafımız için oldukça ciddi bir maliyet olan fahiş komisyonların mutlaka üzerine gidilmelidir. Ayrıca, banka kredi kartı POS komisyonları da düşürülmelidir.

Değerli milletvekilleri, bölgemizde yaşanan savaş ve gerilim enerji sektörü başta olmak üzere küresel ölçekte tüm ekonomik faaliyetleri olumsuz etkilemektedir. Temennimiz, savaşın ekonomik ve insani maliyeti daha fazla derinleştirmeden bir an önce sonuçlanmasıdır. Türkiye, ekonomik maliyetin vatandaşlarımıza yansımaları asgariye indirmeye çalışmakta, bunun için destek tedbirlerini devreye koymaktadır. Bütçe açığının 2025 yılında yüzde 14,6; 2026 yılı ilk çeyreğinde yüzde 69,2 oranında azalması bu tedbirler için imkân sağlamıştır. Nitekim, faiz dışı denge yılın ilk üç ayında geçen yıl 247 milyar lira açık vermişken bu yıl 456 milyar lira fazla vermiştir, üstelik son üç yılda 100 milyar doların üzerinde depremin yükünün de altından kalkılmıştır. Bütçenin faiz dışı fazla vermesi borçlanma ihtiyacını azaltırken bütçe imkânlarının artacağına işaret etmektedir. Uluslararası Finans Enstitüsü raporlarına göre Türkiye en az borçlu ülkeler arasındadır. Toplam borcun millî gelire oranı dünyada yüzde 305 iken gelişmekte olan ülkelerde yüzde 235, Türkiye'de ise yüzde 92 düzeyindedir. Kuşkusuz bütçe imkânları çerçevesinde, başta emekliler ve çalışanlar olmak üzere toplumun her kesiminin hak ettiği payı mutlaka alacağına inanıyoruz.

Küresel enerji sistemi büyük bir risk altındadır, ciddi boyutta enerji arz şoku söz konusudur. Dünyada özellikle motorin ve jet yakıtı temininde güçlükler yaşanmaktadır. Enerji arz kaynaklarını çeşitlendiren Türkiye enerji arz güvenliğinde sorun yaşamamaktadır. Millî enerji atılımıyla gerçekleştirilen enerji yatırımları, keşfettiğimiz doğal gaz, petrol ve kıymetli madenler ekonomik güvenliğimizi sağlam esaslara bağlarken stratejik kapasitemizi güçlendirmiştir. Türkiye güçlü altyapısının da katkısıyla artık bir geçiş ülkesi olmaktan çıkmış, bölgede enerji istikrarının, güvenin ve barışın merkezi hâline gelmiştir. Enerjide bütün yollar Türkiye'ye çıkmaktadır. Türkiye, farklı kaynakları buluşturan, farklı güzergâhları yöneten, kriz anlarında alternatif üretebilen ve gerektiğinde denge kurabilen bir güç hâline gelmiştir. Türkiye, millî teknoloji ve teknoloji odaklı sanayi hamleleriyle bugün ileri teknolojileri kendi imkân ve kabiliyetleriyle geliştirip üretebilen bir noktaya ulaşmıştır. Devir Türk devridir. Her biri milletimize ayrı gurur yaşatan uydur, uçak, helikopter, İHA, SİHA, tank, top, gemi, denizaltı, füze gibi tüm savunma sistemlerimiz Türk mühendisleri tarafından tasarlanıp üretilmektedir. Türkiye, savunma sanayisi ihracatında dünya genelinde 11'inci sıraya yükselmiştir. Savunma sanayisinde kazanılan öz güvenin yazılıma, yapay zekâya, siber güvenliğe, sağlık teknolojilerine, tarım teknolojilerine, enerji teknolojilerine, uzay çalışmalarına, ulaştırma sistemlerine ve dijital ekonomiye hızla yayılması için teknolojik seferberlik hâlinde olmamız gerekmektedir. Türkiye, bölgesinde huzur ve istikrar adası ve güvenli bir liman konumundadır ve çok kutupluluğa doğru evrilen dünyanın yeni kutup başlarından biri olmaya en güçlü adaydır. Yaşanan gelişmeler, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin, Cumhurbaşkanlığı'nın, millî teknoloji ve millî enerji atımlarının ve "terörsüz Türkiye" hedefinin ne denli stratejik hamleler ve Türkiye için kazanım olduğunu gözler önüne sermiştir. "Terörsüz Türkiye" doğru zamanda atılan doğru bir adımdır, tarihî önemde bir dönüm noktasıdır. "Terörsüz Türkiye" huzurun üretime, üretimin refaha dönüşmesidir. Ülkemizin daha güçlü bir ekonomik yapıya kavuştuğu, toplumsal dokusunu sağlamlaştırdığı, kardeşlik ve dayanışma kültürünü pekiştirerek imkân ve kabiliyetlerini büyük Türkiye hedefi doğrultusunda seferber ettiği takdirde, küresel bir güç hâline geleceğimize inanıyoruz. Türkiye'nin önü de ufku da yolu da açıktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak "kabul" oyu vereceğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyor, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, sayın vekiller; saygıyla selamlıyorum.

Yeni bir torba teklifle karşı karşıyayız. Bu seferki torbada, amiyane tabirle, para toplamak için şirketlere vergi kıyakları ve teşvikler içeren pek çok düzenleme var. Bu teklifin arkasında "Körfez'de savaş var, Dubai'den çıkışlar oldu; bu sermaye çıkışları İstanbul'a, Türkiye'ye gelir." mantığını işleten bir akıl var yani iktidar diyor ki: "İran saldırdı, Körfez tedirgin, Dubai'den sermaye kaçıyor; hadi, gelin, biz yakalayalım." Bu hesap yapılıyor ama bu düz mantıkla bir yere varmak mümkün değil.

Kanun teklifinin gerekçesinde, sıklıkla Türkiye'nin bir cazibe merkezi olmasından bahsediliyor. Türkiye zaten hâlihazırda sermaye için oldukça cazip bir yer sayın vekiller. Bakın, 2026 yılının, bu yılın ilk çeyreğinin, ocak, şubat ve mart aylarının şirket bilançolarından da bunu görmek mümkün. Örneğin, bankalar 2026 yılının sadece ilk üç ayında yaklaşık 90 milyar Türk lirası yani yaklaşık 2 milyar dolar kâr elde etmiş durumdadır; cazibe ortada. Bu torbaların ve yaklaşımın emekliye, asgari ücretliye, kadına, küçük esnafa, çiftçiye, işsize, öğrenciye, engelliye bir faydası yok. Bakın, iki üç örnek vermek istiyorum: Yılın ilk dört ayında işçilerin toplam enflasyon ve vergi kaybı 607 milyar Türk lirasını aşmış vaziyette. Var mı bir barış? Yok. İşçilerin birikimli toplam enflasyon ve vergi kaybı 2025'in ilk dört ayına göre yüzde 42,9 artmış. Var mı bir barış? Yok. İşçiler, Nisan 2026'nın en az on bir gününü vergi kesinti ve enflasyon için çalışmış. Var mı bir barış? Yok. Örnekleri artırabiliriz.

Emekçiler giderek yoksullaşırken Türkiye'de 30 milyon dolar üzerinde servete sahip kişi sayısı yani ultra zengin sayısı son beş yılda 2 kat artmış durumda. Türkiye'de 30 milyon dolar üzeri servete sahip kişi sayısı 2 binden 4 bin kişiye çıkmış; küsuratı da var, söylememe gerek yok. Çiftçinin, köylünün, küçük üreticinin mazotundan ÖTV almaya devam eden, emekçiyi yüksek enflasyon, düşük ücretler ve vergilerle yoksulluğa sürükleyen iktidar, bu kez de bu kanun teklifiyle "varlık barışı" adı altında çeşitli vergi muafiyetleri

yoluyla gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışındaki ve kayıt dışı varlıklarını -para, altın, döviz, menkul kıymet- 31 Temmuz 2027 tarihine kadar beyan ederek sisteme dâhil etmelerini öngörmektedir. Barış var mı? Var. Burada var ama işçiler, emekçiler söz konusu olunca barış yok.

Sayın vekiller, bir uygulama belli aralıklarla tekrarlanırsa bu uygulama istisna sayılabilir mi? Sayılamaz. Bakın, 2008, 2013, 2016, 2018, 2019, 2020, 2022 yani 2008'den 2022'ye kadar varlık barışı sürekli uygulanan bir hâl olmuş. Bu yıllarda kanun çıkarılmış yani sürekli olmuş, istisna değil belli aralıklarla uygulanıyor; kayıt dışına kıyak defalarca uygulanmış oluyor. Varlık barışı kriz dönemlerinde başvurulabilir bir araç olarak değerlendiriliyorsa bu uygulama AK PARTİ iktidarı döneminde ekonomi politikalarının kalıcı bir parçası hâline gelmiş, bu yıllar onu gösteriyor. Varlık barışı artık ekonomik modelin yapısal bir bileşeni olmuş bu iktidar döneminde. Şimdi bir kez daha bununla karşı karşıyayız.

Türkiye, vergi adaletsizliğinin o kadar yaygın ve yüksek olduğu bir ülke ki bunu her seferinde, vergiyle ilgili her torba geldiğinde bir kez daha tartışıyoruz ve konuşuyoruz. Bu sıralardaki hiç kimse "Türkiye'de vergi adaletsizliği yoktur." diyemez. Vergi adaletsizliği çok büyük ve şimdi bir kez daha bu vergi adaletsizliği duygusunu güçlendirecek bir teklifle karşı karşıyayız. Kurumların vergisi düşürülüyor, dolaylı vergilere dokunulmuyor, halk ezildikçe eziliyor. Yurt dışında edinilmiş ve kayıt dışı tutulan servetin, belki de kara paranın Türkiye'ye getirilmesini teşvik eden bir teklifle karşı karşıyayız. Bu teklif, yalnızca vergi sistemi değil genel olarak hukuki öngörülebilirlik açısından da ciddi tartışmalara neden olmaktadır. Varlık barışı, kaynağı belirsiz para girişi nedeniyle kara para aklanmasına yol açabilecek bir potansiyeli güçlü bir biçimde taşımaktadır.

Sayın vekiller, "varlık barışı" isimli uygulamanın en önemli sorunlarından biri vergi adaleti duygusunu yok etmesi ve toplumsal eşitlik algısını yerle bir etmesidir. Bu düzenlemeyle, kayıt dışı servetin düşük maliyetlerle sisteme dâhil edilmesi sağlanıyor. Hep kayıt dışına varlık barışı uygulanıyor. Peki, vergisi stopaj yoluyla kaynağında kesilen emekçiler ve işçiler ile vergisini düzenli şekilde ödeyen yurttaşlar açısından, mükellefler açısından barış uygulamayı hiç düşündünüz mü? Hayır. Neden düşünmediniz? Çünkü politik tercihiniz, bu iktidarın politik tercihi hep servetten yana, yoksuldan ve dar gelirliden yana değil. Vergi uyumunu ve adaletini teşvik etmiyorsunuz. Tam tersine, vergisini ödeyen âdeta cezalandırıyorsunuz; bu ciddi bir sorun. Bu uygulama, servet sahipleri için bir tür fiili af anlamına geliyor, eşitlik ilkesini yok ediyor. Verginin yükünü taşıyan emekçiler, işçiler açısından, dar gelirliiler açısından baktığımızda çok ciddi bir eşitsizlik duygusu geliyor. Bu istisna ve muafiyetler çok ciddi bir sorun yaratıyor. Adaletsizliğin şahını yaratıyor, vergi ahlaksızlığını körüklüyor. Vergi ahlakını siz sadece hukuki ve mali yaptırımlarla sağlayamazsınız. Aynı zamanda adalet duygusunun gelişmesiyle biçimlenir vergi ahlakı. Sık sık çıkarılan bu düzenlemeler bu algıyı da aşındırıyor.

Sayın vekiller, genellikle, getirilen bu varlıkların bir kısmı finansal varlık olarak sistemde kalıyorlar ama bir süre sonra yeniden yurt dışına çıkıyorlar yani yapısal sorunları çözmek yerine sadece zaman kazandıran bir köprü işlevi görüyor varlık barışı. Varlık barışının sıklıkla ilan edilmesiyle beraber ekonomideki aktörler gelecekte yeni bir barış düzenlemesi çıkabileceğine dair beklentiye giriyor ve öyle de oluyor zaten. Dolayısıyla kayıt dışına yönelme de bundan sebepleniyor. Siz bu yaptığınızla kayıt dışına meşruiyet sağlıyorsunuz aynı zamanda.

Bir kez daha söyleyeyim: Yapısal değişim sağlamayan bu tür adımlar yanlış adımlardır. Kısa vadede rahatlama ama uzun vadede belirsizlik yaratan adımlardır. Bunu size tekrar hatırlatmak için söylüyorum. Kur korumalı mevduat da bu yanlışları içeriyordu, bugün "carry trade" de bu yanlışları içeriyor, varlık barışı da aynı şekilde yanlıştır. Yapılması gereken şey vergi adaletini sağlamaktır, kurumsal güven ve ekonomik yapı açısından sorunlar barındırmayan önlemler almaktır. Türkiye, büyük adaletsizlikler ülkesi hâline gelmiştir. Gelir dağılımı adaletsizliği var, vergi adaletsizliği var, bölüşüm adaletsizliği var, servet adaletsizliği var; say say bitmez bu adaletsizlikler. Bu adaletsizlikler, ekonomi açısından baktığımızda son derece ciddi bir durum yaratmaktadır. Bu durumu değiştirmenin en temel yollarından biri vergi adaletsizliğini giderecek bir vergi reformunu yapmaktır. İktidarın yanaşmadığı, kaçtığı şey esas itibarıyla budur. İktidar ısrarla bunun uzağında duruyor ama tam tersine, bu adaletsizliği derinleştirecek adımlar atıyor. Vergiyi sadece devletin boşalmış olan kasasını dolduran teknik bir araç olarak görmeye başladığınızda yanlış bir iş yapıyor olursunuz. Vergi; bir toplumun nasıl bölüştüğünü, kimin yük taşıdığını, kimin ekonomik açıdan korunduğunu gösteren en çıplak ve açık göstergelerden bir tanesidir. Bu yönüyle baktığımızda vergi belki de modern devletin meşruiyetinin temelidir diyebiliriz. Bu bütün dünya için geçerli olan bir şeydir yani yurttaş ile devlet arasındaki görünmez ama en güçlü sözleşmedir vergide adalet ama bizde büyük bir adaletsizlik var. Vergi aynı zamanda siyasal bir ilişkidir, ahlaki bir ilişkidir; yurttaş vergi öder, devlet ise bu kaynağı adil, şeffaf ve kamusal yarar doğrultusunda kullanma sorumluluğu taşır. Bizde öyle mi oluyor? Öyle olmuyor. Bu denge çok uzun zamandır bozulmuş vaziyette ve bu dengenin yeniden kurulabilmesi için de herhangi bir adım atılmıyor. O nedenle, varlık barışıyla ilgili gelmiş olan bu torbaya ilkesel ve temel itirazlarımız var.

Vergi sisteminde yapılan her yeni düzenleme, sistemin başka bir alanında yeni ihtiyacın ortaya çıkmasına neden oluyor. Vergi sisteminde sürekli değişikliğe ihtiyaç duyulmaması için üretimi, yatırımı, ihracatı, kayıtlı ekonomiyi ve adaleti esas alan bütüncül bir bakış açısıyla yeniden değerlendirme yapmak gerekiyor. Sürekli değişen vergi düzenlemeleri öngörülebilirliği de zayıflatıyor. Kurumlar Vergisi Kanunu, sık sık değişikliklerle yamalı bohçaya dönmüş vaziyette. Kaynağı belirsiz olan kara parayı da içeren paraları Türkiye'ye nasıl çekebiliriz çabası doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Özellikle Orta Doğu'daki sermaye açısından, birikmiş varlıklar açısından baktığımızda kara paranın, her türlü gayriahlaki -içinde uyuşturucudan aklanmış paralar dâhil olmak üzere- işin döndüğü bir bölgeden Türkiye'ye para getirerek krizi aşma fikrinin doğru olmadığını önümüzdeki yıllarda hep birlikte göreceğiz, bir kez daha bunları konuşacağız ve tartışacağız.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yine yeniden varlık barışı konuşuyoruz. İktidar, getirdiği her düzenlemeyle ülke kaynaklarını sermayedarlar için seferber etmek derdinde. Milyonlarca ücretli çalışan ve dar gelirli yurttaş ödediği dolaylı vergilerle, KDV ve ÖTV'yle bütçenin yükünü taşıyor. Sizse uluslararası sermayeye, yandaş şirketlere ve kaynağı belirsiz servet sahiplerine bol keseden vergi imtiyazları sunuyorsunuz.

Bu teklifle, Türkiye'de yerleşik olmayan kişilerin yurt dışında elde ettikleri kazançları tam yirmi yıl boyunca gelir vergisinden istisna tutuyorsunuz. İstanbul Finans Merkezi'nde faaliyet gösteren sermaye grupları için kurumlar vergisi indirimini 2047 yılına kadar uzatıyor, finansal harç muafiyetini yirmi yıla çıkararak gelecek nesillerin bütçe hakkını şimdiden ipotek altına alıyorsunuz. İhracat yapan kurumlara, transit ticaretle uğraşanlara, yurt dışından elde edilen kazançlara yüzde 100'e varan vergi indirimleri sağlıyorsunuz. Üstelik "varlık barışı" adı altında 2027 yılına kadar yurt dışından getirilecek kaynağı belirsiz para, altın ve dövizler için hiçbir vergi incelemesi yapılmayacağı kanunlaşacak. Bu da demek oluyor ki ülke yeniden bir kara para aklama cennetine sürükleniyor.

Bu, 2008'den beri çıkarılan kaçınıcı varlık barışı? Kriz dönemlerinin istisnası olması gereken bu düzenleme artık kalıcı bir sömürü modelinin bir parçasıdır. İktidar, sermayeye böylesine fütursuzca vergi istisnaları tanıırken Türkiye'nin sokağında, mahallesinde, tarlasında, fabrikasında ekonomi kelimenin tam anlamıyla iflas etti. Ekonomi yönetiminin her gün televizyonlarda anlattığı enflasyon hedeflerine ne yurttaş inanıyor ne yatırımcı güveniyor. TÜİK'in verilerine göre bile nisan ayında aylık enflasyon yüzde 4,18 açıklandı. Merkez Bankasının yıl sonu için belirlediği yüzde 16'lık enflasyon hedefi daha 4'üncü ayda tükendi. Zaten şimdiye kadar tutturabildiğiniz bir orta vadeli hedef de görmedik. Geçtiğimiz günlerde TÜİK Başkanı değişti; evet, eski Başkanın görev süresi dolmuştu ancak nisan ayında açıklanan rekor enflasyon oranından hemen sonra değişmesi kamuoyunda da şüpheyle karşılandı.

Şimdi, gerçekte bağdaşmayan bu tahminlerinizin ve politik tercihlerle bilerek yaratılan enflasyonun faturasını emeğiyle geçinenler, işçiler ve emekliler ödüyor. Ücretli çalışana zam yaparken oranı gerçekleşen değil tahmin edilen enflasyona göre belirliyorsunuz çünkü. Bakınız, bugün emekliler emekli ünvanına rağmen maalesef dinlenemiyorlar, ayakta durmakta zorlandıkları yaşlarda çalışmak zorunda kalıyorlar. Sosyal Güvenlik Kurumunun verilerine göre, çalışmaya devam eden emekli sayısı son altı yılda tam 3 kat artmış. Bir emekli, yıllarca çalıştıktan sonra neden inşaatta ve tezgâhta mesai harcasın? Nedeni açık: TÜRK-İŞ'in Nisan 2026 için açıkladığı açlık sınırı 34 bin lira, en düşük emekli aylığı 20 bin lira. Emekli; aç kalmamak, faturasını, kirasını ödeyebilmek için çalışmaya devam etmek zorunda ne yazık ki. Forum Enstitüsü'nün Mayıs 2026'da yayımladığı bir araştırma sonucuna göre, emeklilerin yüzde 89'u geçinemediği için çalışmaya devam ettiğini söylüyor, yüzde 66'sı borçlu olduğunu söylüyor. Kadınlarda durum daha da vahim, kadın emeklilerin borçluluk oranı yüzde 74.

Önümüz Kurban Bayramı; iktidar, tatili dokuz güne çıkardığını büyük bir müjde olarak sunuyor ancak bu halkın memleketine gitmesi ya da tatil yapması artık imkânsız. Bilet fiyatlarına fahiş zamlar yapıldı, ulaşım erişim lüks oldu. Ankara'dan Hatay'a, Maraş'a, Adıyaman'a gitmek isteyen daha depremin acılarını sarmamış yurttaşlar 1.300 lira, 2.000 lira otobüs biletlerini ödemek zorunda kalıyorlar. Ayda yalnızca 4.000 lira KYK bursu alan öğrenciler gidiş ve dönüş bileti alamadığı için, sadece gidiş bileti alsa dönemeyeceği için aileleriyle bayramlaşmaya gidemiyorlar. Hani lafa gelince kutsaya kutsaya bitiremediğiniz aileler, yarattığınız yoksulluk yüzünden bayramda dahi bir araya gelemiyorlar.

Ülkenin üretim çarkları durmuş; sanayisi, tarımı ağır bir yıkımın içerisinde. Daralan imalat sanayisinde fabrikalar ve atölyeler faaliyetlerini sürdüremez hâle geldi. UYAP ekranlarında icra ve iflas dosyaları patladı. Borç yükü altında ezilen tesislerin üretim araçları haraç mezat satışa çıkarıldı. Antep'teki metal işleme makinelerinden Kayseri'deki sunta kesme araçlarına, tekstil sektöründeki iplik ve overlok makinelerine kadar yüzlerce imalat makinesi icradan satılık. Isparta'nın doksan altı yıllık geçmişe sahip İpliksan fabrikası iflas etmiş, 875 milyon liraya satışa çıkarılmış ancak bir alıcı dahi bulunamıyor. Konya Şekerin ünlü çikolata fabrikasındaki üretim bantları borçlar yüzünden başka firmalara devredilmekte.

İki gün sonra Dünya Çiftçiler Günü. Bakanlık ve iktidar yetkilileri tarafından çiftçilere övgüler sunuluyor, iyi hoş ama destek yok. Çiftçi borç batağında boğulmuş; traktörünü, gübreleme makinesini ve hatta atasından, babasından kalma toprağını, tarlasını icradan kaybediyor. Bu yıl da lğdır'da tarlayı don vurdu, çiftçinin zararını karşılamak için bir destek hazırlığınız var mı diye sormak istiyorum.

Tarım sektörü, uyguladığınız dışa bağımlı politikalar yüzünden tasfiye edildi. Tarımın millî gelir içindeki payı son yıllarda yüzde 16'dan yüzde 5'e geriledi. Üretim, tohumdan gübreye kadar ithalata bağımlı kılındı. Yerli üretim, çok uluslu şirketlerin tahakkümüne sokuldu. Artı değer, uluslararası gıda tekellerine haraç olarak aktarılıyor.

Dünyada ve bölgemizde ise ateş çemberi giderek büyümekte; emperyalist güçlerin, özellikle ABD ve İsrail'in İran'a karşı kışkırttığı savaş hâli küresel ekonomiyi derin bir resesyona ve stagflasyona sürüklemektedir. Körfez'deki gerilim, Hürmüz Boğazı'ndan geçen küresel ticareti aksatarak ciddi petrol ve gübre şoklarına yol açıyor. Türkiye gibi enerji ve gıdada ithalata bağımlı bir ekonominin bu savaş koşulları altında yaşayacağı faturalar yoksul halk için yeni ve çok daha ağır bir felaket demektir.

Peki, iktidar bu ağır kriz karşısında ülkenin kıt kaynaklarını nereye aktarıyor? Sadece bu yılın ocak-nisan dönemini kapsayan ilk dört ayında hazinenin kasasından çıkan faiz ödemesi geçen yıla göre yüzde 63 artmış. Hazine, bu açığı finanse edebilmek ve borcu borçla çevirebilmek için sadece son 2 ihalede 37 milyara yakın daha da borçlanmak zorunda kaldı. Bütçeyi tefecilere, rantıye sınıfına, faiz lobilerine aktarıp sonra da halka dönüp "Sabredin, kemer sıkın." demek; ekonomik başarısızlığın faturasını asgari ücretliye, işçiye, emekliye, çiftçiye kesmek kabul edilemez bir siyasi riyakârlıktır.

Değerli vekiller, Türkiye, bu rantıye modeliyle, kayıt dışı para aflarıyla ve uluslararası şirketlerin ucuz iş gücü deposu yapılarak asla düze çıkamaz. İktidar, bu teklifle ülkeyi bir finans merkezi ve cazibe merkezi yapacağını iddia ediyor. Oysa öykündüğünüz, vizyon bellediğiniz o Dubai modeli; işçilerin, göçmenlerin, yoksulların kanı, canı, gözyaşıyla kurulan, insan haklarının ve insanlık onurunun hiçe sayıldığı ağır bir modern kölelik düzenidir. Unutulmamalıdır ki hukukun, adaletin, finansal şeffaflığın ve demokrasinin olmadığı hiçbir yere gerçek, nitelikli ve kalıcı bir yatırım gelmez. Türkiye'nin gerçek anlamda bir cazibe merkezi olabilmesi, bölgesel barış ve refah modeline dönüşmesi, sermayeye sunulan vergi imtiyazlarıyla değil Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümünü samimiyetle gerçekleştirmekle, ülkeyi evrensel hukuk normlarına kavuşturmakla mümkündür.

Orta Doğu'da yükselen savaşa karşı bölgede barışı ısrarla savunmak; kaynakları rantta ve yandaşlara değil eğitime, sağlığa, tarıma ve yoksulluğu bitirmeye ayırmak zorundayız.

Emekliyi ilerleyen yaşında açlık sınırında çalışmaya mahkûm eden, yoksul öğrencinin bayramda ailesiyle kucaklaşmasını engelleyen, yerli sanayiciyi icralık, çiftçiyi topraksız bırakan, ülkenin geleceğini dev fonlara insafsızca sunan bu kanun teklifini DEM PARTİ olarak reddediyoruz. Demokrasinin, barışın ve adaletin hâkim olduğu, gelir dağılımı adaletsizliğinin son bulduğu yeni bir sosyoekonomik düzen inşa edene kadar yurttaşlarımızla birlikte mücadelemiz sürecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün bir kanun teklifi görüşüyoruz, bir torba kanun yine. Tabii, bu torba kanunda Türkiye'nin bugün konuşulan hiçbir ihtiyacının olmadığını başında ifade etmek isterim.

Şimdi, sokağa çıktığınız zaman -sağ olsun Cumhuriyet Halk Partisi Grubu her gün sahada- esnaf, KOBİ, iş adamı ne bekliyor? Doğru bir yapılandırma bekliyor. Kanun teklifinin 1'inci maddesinde otuz altı ay yetmiş iki aya çıkarılıyor ancak bunun yeterli olmadığını herkes biliyor çünkü bu taksitlendirme vergi dairelerine, SGK'ye başvurarak olmuyor değerli arkadaşlar; birçok belge isteniyor -Talat Dinçer iyi bilir- birçok gerekçe gösteriliyor ve bu, çok rahat yapılmıyor. Millet, insanlar çok hızlı bir şekilde bir yapılandırmayı bekliyor. Bunu ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, bakın, 2025 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 3 milyar 737 milyon vergi ve sosyal güvenlik prim borcunun yapılandırmasının yeterli olmadığını söylüyoruz. Bunun niye yeterli olmadığını söylüyoruz? Bakın, arkadaşlar, 3,7 faiz uygulanıyor; 3,7 faiz uygulanıyor; geçmiş dönemlerde bu daha yüksekti; 4,5'tu. Âdeta bir tefeci faiziyle karşı karşıya insanlar; bu uyguladığınız faizle, yapılandırsanız da otuz altı ayı yetmiş iki ay da yapsanız da insanların bunları ödemesi mümkün gözüküyor.

Değerli arkadaşlar, bir başka mesele madde 4'le getirilen yurt dışından elde eden kazanç ve iratlar için vergi istisnası. Değerli arkadaşlar, ne diyordu Sayın Erdoğan? "Giderlerse gitsinler." Şimdi "Ne olur gelin." diyorlar, "Yeter ki dönün vergi almayalım." diyorlar. Değerli arkadaşlar, gidenlerin gitmesindeki temel saik, temel neden az vergi ödemek değildir. Konuyu vergiye bağlamak, sorunun hâlâ net olarak anlaşılmadığını ortaya koyar. Gidenler demokrasi, adalet, özgürlük için gittiler; siz bunları vadederseniz ve insanlar inanırsa zaten herkes geri döner. (CHP sıralarından alkışlar)

Vergi tekniği açısından bu sorunlu bir düzenleme. Gidenler zaten dünyanın gelişmiş ülkelerine gitmişler değerli arkadaşlar; bakın, gidenler dünyanın gelişmiş ülkelerine gitmişler. Amerika Birleşik Devletleri yüzde 19,6 oranında en çok tercih edilen ülke olup özellikle elektrik, elektronik mühendisleri ve teknoloji uzmanları gitmektedir. Peki, burada vergi oranı ne? Yüzde 37 ile yüzde 50 arasında Amerika'da vergi var. Almanya da yüzde 19,4'lük oranla 2'nci sırada yer alıyor -bizim nitelikli bilgisayar mühendislerinin, sağlık çalışanlarının cazip gördüğü memleket- orada gelir vergisi oranı yüzde 42. Birleşik Krallık'ta, İngiltere'de çok sayıda Türk var, gelir vergisi oranı yüzde 45. Kanada'da gelir vergisi oranı yüzde 50. Hollanda'da gelir vergisi oranı yüzde 45. Yani siz burada "Kimseden vergi almıyorum." deseniz de kimse size selam vermez değerli arkadaşlar. Bu açıdan değerlendirildiğinde, göç eden insanları bu ülkeye çekebilmek için bu anlayışın değişmesi lazım. Bu anlayış, ceberut bir anlayış; bu anlayışta hukuk yok, bu anlayışta demokrasi yok, bu anlayışta yargı bağımsızlığı yok, bu anlayışta liyakat da yok. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, tabii, burada, aslında en önemli konu değerli arkadaşlar, varlık barışı. Allah aşkına, bu varlık barışının kaçınıcı yapıyor? 9'uncusu. Niye ihtiyaç duyduunuz? Niye ihtiyaç duyduunuz? Çünkü sıfırı tükettiniz, sıfırı tükettiniz! (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, arkadaşlar, ekonomi çökmüş durumda. Müthiş bir ekonomi dehası vardı ya hani "nas, nas" diyordu, "inancımız gereği" diyordu. Ya "nas" derken inanç da nası bırakınca inançsız mı oldunuz? Niye devam ettirmediniz bu nası? Madem dinimizde var, niye devam ettirmediniz? Ne oldu? Kur korumalı mevduat sistemi getirdiler. Ben Plan ve Bütçe Komisyon üyesi değilim o dönem. Arkadaşlar, Plan ve Bütçeye bir gece yarısı Mustafa Elitaş geldi, açıkladı, büyük bir ekonomi buluşu yapmış gibi AK PARTİ Grubunun elleri patladı alkışlamaktan. Dolar 18'den 12'ye düştü ama o kur korumalı mevduat sistemi itirazlarımıza rağmen... Büyük ekonomist var ya, ne diyordu? "Faiz sebep, enflasyon netice." diyordu ya, onun sayesinde ülke maalesef iflase sürüklendi.

Ardından, değerli arkadaşlar, akıllanmadı bu arkadaşlar, akıllanmadı; 2024 seçimlerinde, 31 Mart seçimlerinde millet bu kötü yönetime "Durl!" dedi, yine anlamadılar. Ne yaptılar? Bu kötü gidişi durdurmak yerine, ekonomiyi düzeltmek yerine, yoksulluğu düzeltmek yerine, fakirliği yok etmek yerine ne yaptılar, ne yaptılar? Cumhuriyet Halk Partisine savaş açtılar. 19 Mart darbe girişimi, tam 60 milyar dolar o günün parasıyla yakılan para değerli arkadaşlar.

Şimdi diyorsunuz ki: "Millet bize parayı getirsin." Elin oğlu size güvenir mi ya, elin oğlu size güvenir mi? Yurt dışından para ya da temiz para getirir mi değerli arkadaşlar? Temiz para gelmez. Bakın, bir taraftan iş adamları paralarını yurt dışına götürüyor, hepiniz de biliyorsunuz. İnsanlar evi nerede alıyor, insanlar evi nerede alıyor? En kötü ihtimal Yunanistan'dan alıyor, Bulgaristan'dan alıyor. Londra'da gidin Türklerin oturdukları mahallelere; buradaki koca koca iş adamları gitmişler, orada ev alıyorlar. Değerli arkadaşlar, kimse bu anlayışa güvenmez, kimse bu anlayışa para getirmez. Ayrıca, başka bir mesele: Türkiye'nin en büyük problemlerinden biri kayıt dışılık meselesi. Bu getirilen yasayla kayıt dışılıkla mücadeleye büyük bir darbe vurulacaktır. Değerli arkadaşlar, bakın, geçmiş dönemde parayı kimler getirmiş, bir iki tane örnek vereyim size. Geçmiş dönemde parayı getiren biri ne demiş: "Cumhurbaşkanımız 'Yastık altı döviziniz varsa serbestçe tasarruf edin.' deyince ona dayanarak Hollanda'dan paramı getirdim, yatırım yaptım." Kim? Uyuşturucu baronu Çetin Gören. Varlık barışından yararlandı, 2020'de Bataklik operasyonu ile cezaevine atıldı. Uyuşturucu baronu Nenad Petrak varlık barışından yararlandı, 2023'te Kartel-2 operasyonu ile tutuklandı. Gelen bunlar olacak. Gelen kim olacak? Uyuşturucu kaçakçısı olacak, uyuşturucu baronu olacak, fuhuş baronu olacak. Kim olacak? Kirli parası, kara parası olanlar getirecek; Türkiye âdeta bir kara para cennetine dönüşecek. Bakın "Para nereden gelirse gelsin, yeter ki gelsin." diyorsunuz, "Para fuhuştan mı gelir, uyuşturucudan mı gelir, nereden gelirse gelsin, yeter ki para gelsin." diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, güçlü bir demokrasi ve adalet sisteminin olmadığı, hukuki öngörülebilirliğin olmadığı, mülkiyet hakkına ilişkin tereddütlerin olduğu bir ülkeye temiz para, helal para gelmez. Bunlar bizim ülkemizde var mı? Bakın, birkaç örnek

vereceğim. Bizim ülkemizde hukuk güvenliği var mı, mal güvenliği var mı, namus güvenliği var mı? Bunların hiçbirisi yok arkadaşlar. Bakın, kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan insanların malına çökülüyor. Bakın, tekrar söylüyorum: Kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan milletin malına çökülüyor.

Şu anda Türkiye'nin en büyük şirketi kim, biliyor musunuz Türkiye'nin en büyük şirketi kim? Koç mu, Ömer Fethi Gürer? Melih Bey, Sabancı mı? Bilemediniz. Kim biliyor musun Nail Çiler, sen biliyorsun, iş adamısın. Türkiye'nin en büyük şirketi kim biliyor musunuz? TMSF. Biliyorsunuz, FETÖ'yle mücadele döneminde çıkan bir yasa var, insanların malına kayyum atıyorsunuz, el koyuyorsunuz; bunu da fırsata çevirdiniz, bunu da fırsata çevirdiniz.

Değerli arkadaşlar, bakın, Tele1 denen bir televizyon var, Merdan Yanardağ'ın kurduğu, oğlunun sahibi olduğu bir televizyon. Merdan Yanardağ daha dün yargılanmaya başladı, bugün yargılanma devam ediyor, Tele1 haziran ayında satışa çıkarıldı. Ya, Allah'tan korkmazlar, adamın daha mahkemesi sonuçlanmamış, mahkemesi! (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bir başka holding değerli arkadaşlar, Ciner Holding; Türkiye'nin en büyük soda sanayisine sahip, yurt dışında büyük yatırımları olan, sizin de geçmişte birlikte iş tuttuğunuz bir holding. Bu holdinge TMSF tarafından el konuldu; daha yargılama yok, hiçbir şey yok, TMSF elindeki bir araziye üçte 1 fiyatına sattı; kayyum kaldırdılar.

Başka bir örnek: Sizin besleyip büyüttüğünüz, hangi ilişkilerinizin olduğunu merak ettiğimiz, sarayın mı başka yerin mi yoksa saraydaki başdanışmanların mı ilişkisinin olup olmadığını merak ettiğimiz bir Can Holding var. Can Holdingin patronu mahkemede diyor ki: "Ben devlet büyükleri ne dediyse onu yaptım. Devlet büyükleri 'Bilgi Üniversitesini al.' dediler, aldım. Devlet büyükleri 'Özel okulu al.' dediler, aldım. Devlet büyükleri 'Habertürk'ü al.' dediler, aldım, 'Başına şunu getir.' dediler, getirdim." Peki, ne oldu? Biliyorsunuz, çok iddia var bunlarla ilgili; akaryakıt, sigara gibi çok iddia var, birçok iddia var. Zaten bilinen bir şirket, ta 90'lı yıllardan beri bilinen bir şirket ama sizin döneminizde bir büyümüş ki uçmuş gitmiş. Neyle büyümüş? Akaryakıt kaçakçılığıyla -iddia odur ki, demeyelim ki kesin- sigara kaçakçılığıyla -iddia odur ki- büyümüş ve bunlara devlet büyükleri "Al." demişler. Sonra Habertürk'e el koydular, Bilgi Üniversitesine el koydular, diğer kurumlarına el koydular.

Değerli arkadaşlar, başka bir örnek: Ekrem İmamoğlu'nun babası 1980'li yıllardan itibaren ticaret yapan, bir dönem benim de meslektaş olduğum, meslektaş olduğumdan dolayı tanıdığım birisi; Trabzon'da inşaat malzemesi satıyor. Sonra geliyorlar 90'lı yıllarda Beylikdüzü'ne yerleşiyorlar, Beylikdüzü'nde iş yapmaya başlıyorlar ve para kazanıyorlar, zenginleşiyorlar.

Sayın Yenişehirlioğlu, 2014'te Ekrem İmamoğlu Beylikdüzü Belediye Başkanı oluyor...

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Neden bana anlatıyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Devamla) - Geleceğim şimdi.

2019'da Büyükşehir Belediye Başkanı oluyor, 2024'te tekrar Büyükşehir Belediye Başkanı oluyor. Bir darbe girişimi neticesinde -ki içi boş olduğunu hep beraber görüyoruz bu duruşmanın, utanıyoruz her gittiğimizde- 19 Mart 2025'te gözaltına alınıp tutuklanıyor. İlk yapılan iş ne biliyor musun arkadaşlar? Sayın Yenişehirlioğlu, ilk yapılan iş Ekrem İmamoğlu'nun tüm şirketlerine, malına mülküne el koymak.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Neden bana anlatıyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, bunu mafya yapmaz, mafya! (CHP sıralarından alkışlar) Bunu mafya yapmaz! Ya, adamın eğer belediye başkanlığından dolayı bir geliri varsa el koy kardeşim; adamın ata, dede mallarına el koyuyorsunuz. Bakın, bu mafya düzeninde olmaz, mafya bunu yapmaz!

Başka bir şey, Hüseyin Köksal, Trabzonlu bir iş adamı; tanımam, bilmem; adam yıllarca büyümüş, para kazanmış, tekstilcilik yapmış, sonra Ekrem İmamoğlu'yla dost olmuş -dostmuş zaten- sırf Ekrem İmamoğlu'na yakın olduğu için arkadaşlar, binlerce insanın çalıştığı şirketlere, Hüseyin Köksal'ın şirketine el konuldu.

Bir isim vereceğim, siz tanırırsınız, yakın tanırırsınız, bakın siz iyi tanırırsınız; adam devletin bütün o tanıtım işlerini yapıyor, Turizm Bakanlığının tanıtım işlerini yapıyor, Türkiye'yi dünyaya tanıtıyor; Öykü Ajansın sahibi Necati Özkan. Ne yapmış Necati Özkan? O da maalesef Ekrem İmamoğlu'nun kampanyasında çalışmış, onun da tüm malvarlığına el koydunuz.

Sayın Yenişehirlioğlu ya da Sayın Çankırı size söylüyorum: Bakın, sizin babanız zengin, siz de Allah versin daha zenginsiniz; sizin başınıza böyle bir iş gelse ne yaparsınız Allah aşkına? Ne yaparsınız Allah aşkına?

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Sizin çenenizi yoruyor işte.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, sizin babanız da yargılandı, yargılandı, aklandı; bir şey demiyorum. Ya, arkadaş, daha yargı kararı olmadan insanların malına çökülür mü? Bakın, bu memlekette hukuk güvenliği olmadığı sürece, yargı güvenliği olmadığı sürece, liyakat olmadığı sürece ne kadar barış yaparsanız yapın, kimse parasını getiremez size.

Değerli arkadaşlar, hukuk yok, yargı bağımsızlığı yok, ekonomik güvenlik yok, yargı yok, bir de ne yok biliyor musun? Sayın Günaydın, Sayın Yenişehirlioğlu; ne yok biliyor musunuz? Maalesef utanma yok, utanma; memlekette utanma yok! (CHP sıralarında alkışlar) Bir mafya düzeniyle karşı karşıyayız arkadaşlar.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Sen nasıl konuşuyorsun?

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, değerli arkadaşlar, şimdi, sizin hepinizin gözüne bakarak, tüm milletvekillerimizin gözüne bakarak birkaç duygumu, düşüncemi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şu Türkiye'de 1950'lerden beri siyasi partiler arasında rekabet olur, bazen çok sert rekabetler olur, bazen çok büyük rekabetler olur. Bakın, hatırlayın; Demirel ile Ecevit'i, İnönü ile Bayar'ı, Menderes'i, Özal ile İnönü'yü, ardından Mesut Yılmaz'ı, Tansu Çiller'i, Alpaslan Türkeş'i, Erbakan'ı; bunların arasında, hepsinde rekabet vardı? Ama arkadaşlar, bu kadar bel altı, bu kadar ahlaksızca, bu kadar hayasızca bir olayı, dönemi hiç kimse yaşamadı. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakın, buradan söylemeye utanıyorum, buradan söylemeye utanıyorum; bu yüce Mecliste de kürsüde de ifade etmeyeceğim bunları. Arkadaşlar, milletvekillerimizin, yan yana oturduğumuz milletvekillerinin namuslarına dil uzatılıyor. Bakın, herkesin çocuğu var, çocuğu var. Bugün bir milletvekilimizin oğlu arıyor "Anne, üzülme." diyor, "Bu ahlaksızlık, bu hayâsızlık, bu namussuzluk, bu şerefsizlik, bu alçaklık!" diyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, arkadaşlar, söylemeye utanıyorum, söylemeye dilim varmıyor; bunu kim yapıyor, biliyor musunuz? Kim yapıyor, biliyor musunuz Sayın Yenişehirlioğlu? Siz niye burada oturuyorsunuz Sayın Yenişehirlioğlu, niye burada oturuyorsunuz? Gidin, bunu kaldırtın; gidin, bunun kaldırtın; sorumluluğu da sizin bu Mecliste.

Sizinle aynı sırada oturuyoruz biz. Sizinle siyasi rekabet edebiliriz ama bakın, yarın eğer size bir haksızlık olduğu zaman sesimi çıkarmazsam Allah beni kahretsin, Allah beni kahretsin! (CHP sıralarından alkışlar)

Ya, şu düzeni görüyoruz musunuz arkadaşlar? İnsanların çalışma arkadaşlarına saldırıyorlar, çalışma arkadaşlarına!

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Siz kendi arkadaşlarınıza...

VELİ AĞBABA (Devamla) - Ya, ne benim arkadaşım! Ne benim arkadaşım!

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Kendi arkadaşlarınız...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Bir dinleyin ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Ne benim arkadaşım! Ne benim arkadaşım! Kimin arkadaşı, kim besliyor? Bakın, size bir şey söyleyeceğim Sayın Bölünmez, size değil Sayın Yenişehirli'ye da... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ayıp ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bir AK PARTİ'li yöneticiye ya da Cumhurbaşkanı'na birisi bir "tweet" attığı zaman ne oluyor, ne oluyor?

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Ters kelepçe, ters kelepçe!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Adana İlçe Başkanı, Gençlik Kolları Başkanı bir "tweet" attı diye altmış gün cezaevinde kaldı. Ya, bunlara müdahale edecek vicdan yok mu? (CHP sıralarından "Yok." sesleri, alkışlar) Vicdan yok mu, vicdan yok mu yahu! Vicdan yok mu, vicdan yok mu! Bak, birisi -söylemek istemiyorum, ismini biliyorsunuz- her gün, her gün saldırıyor ya; her gün video çekiyor ve bir grup maalesef alkışlıyor. Hepimizin kızı var, çocuğumuz var, hepimizin ailesi var. Tekrar söylüyorum: Bakın, bu saldırı bizim dönemimizde olsa size, Allah o saldırıyı yapanların belasını versin, biz destekliyorsak Allah bizim de belamızı versin. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, hepinizin vicdana sesleniyorum: Yahu, genç kadınların, çalışma arkadaşlarımızın namuslarına dil uzatılıyor arkadaşlar ve maalesef çıt çıkmıyor. Bir kadın, yanında da birkaç kişi var; diyor ya Bölünmez "Sizin içinizdekiler de var." evet, bizdeki alçaklar da var ama sizdeki alçaklar bunları koruyor, sizdeki namussuzlar bunları koruyor ama.

Ya, buna bir müdahale edilmez mi Sayın Yenişehirli'ye? Bakın, vicdanınız varsa size sesleniyorum, siz sanatçısınız, size sesleniyorum: Ya, böyle bir iftira olur mu? Böyle bir iftira olur mu arkadaşlar ya? Ne oluyor?

Bakın, bu insan Genel Başkanımızın kızının evinin adresini yayınladı, 24 yaşında bir kızı var, evinin adresini yayınladı. Ne oldu, biliyor musunuz? O yetmedi, kızın evinin fotoğraflarını yayınladılar. Peki, bir şey oldu mu? Erişim engeli getirildi mi örneğin veya bir şey yapıldı mı arkadaşlar? Bunu yapanlar cezalandırıldı mı? Yok. Niye? CHP! Çünkü "Ce-Ha-Pe"ye savaş açmışsınız. Ama bakın, hepimizin inandığı değerler var.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Keser döner sap döner.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, hangi değerde, hangi raonda, hangi ahlakta, hangi namusta böyle bir saldırı var ya? Hangi?

Değerli arkadaşlar, bakın, böyle bir... Bakın, ben bir şey demiyorum artık, bir şey demiyorum, Allah'a sığınıyorum. Bakın, vicdan yok, ahlak da mı yok ya? Bu memlekette ahlak da mı tükendi ya? (CHP sıralarından alkışlar) Yahu, siyasi rekabet düşmanlık mı? Siyasi rekabette ahlak olmaz mı ya? Ya, mafya bile bunu yapmaz, mafya!

Başka bir olay, benim ismim geçtiği için rahat rahat söylüyorum; gözlerinizin içine bakarak konuşuyorum, gözlerinizin içine bakarak konuşuyorum. Cuma günü Malatya'dayım, bir cenazedeyim, dediler ki: "Seninle ilgili bir şey var." Ne var? Bir baktım, benimle ilgili birisi itirafta bulunmuş. Neymiş? 1 milyon euro almışım. Bana getirmemiş de genel merkezin 6'ncı katına. 6'ncı katını görenin gözü kör olsun. Arkadaşlar, zavallı birisi; acıyorum, acıyorum, acıyorum! Zavallı bir adam; karısıyla, kendi öz karısıyla, nikâhlı karısıyla çekilen, cep telefonunda bulunan videolar devletteki bir çete eliyle paylaşıyor Sayın Yenişehirli'ye, arkadaşlar; paylaşıyor, devletteki bir çete tarafından. Hepimizin eşi var yahu, hepimizin özel yaşamı var! Bu telefondaki görüntüler sosyal medyada geziyor arkadaşlar. Ne oluyor? Adam diyor ki: "Ben ne dersiniz deyin imzalayacağım." Bula bula beni buluyor "Veli Ağbaba'ya 1 milyon euro verdim." diyor.

Değerli arkadaşlar, Sayın Yenişehirli'ye, açıklama yapıyorum, açıklamanın şu kısmında diyorum ki: "Kendisini ilk ve son kez 16 Eylül 2025 tarihinde, babası Muhittin Böcek'i cezaevi ziyareti sırasında tanıdım." Kim var yanımda? Aykut Kaya var, Seyit Torun var, Cavit Arı var, Çetin Osman Budak var. Bunlarla gitmişim, "Geçmiş olsun." demişim. Şimdi -içinizdeki bir grup yani size yakıştırmıyorum da onu ama içinizde- akşam televizyon yayınında ahlaksız diyor ki: "Veli Ağbaba yalan söyledi, Gökhan Böcek'i tanıyormuş." Ya, açıklama yapmışım. Ne zaman? Cuma günü. Cuma günü açıklama yapmışım, ben bu insanı ömrümde bir sefer görmüşüm. Telefonu varsa namussuzum, telefonu varsa bende ben namussuzum ama bu iftira elinizdeki güçle yayılıyor.

Bu insan, bakın, zavallı diyorum... Ya, bir insanın aile içi görüntüsü hangi dönemde oldu ya, hangi dönemde oldu? Ve bakın, mafya bunu yapmaz, mafya! Karısıyla Gökhan Böcek'in ifadesini aynı saatte alıyorlar. Birisini İstanbul'da gözaltına alıyorlar, kadını, ne için? Şantaj için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bakın arkadaşlar, ne için alınıyor? "CHP'ye bir şeyler söyle, CHP'yi suçla." Benim bunlar hiç umurumda değil. Bakın, benim hiç umurumda değil ama bu işe üzülüyorum arkadaşlar, bu işe üzülüyorum, bir insan olarak üzülüyorum. Bakın, ben, siyasette zaman zaman sert eleştiriler de yapıyorum ama arkadaşlar, kimsenin namusuyla, şerefıyla, oynamadım, oynamayacağız da oynamayacağız da. (CHP sıralarından alkışlar) Yarın güç bizim elimizde olsa da rakiplerimize bu şekilde saldırmayacağız. İnsanların ailelerine, insanların çalışma arkadaşlarına saldırmayacağız. Bakın, ben şaşkınım ve dehşet içerisindeyim. Son bir haftadaki yaşadığımız olayları görünce inanmıyorum. Bakın, para bulamadılar, İmamoğlu'nda para bulamadılar, toprakları eştiller, bir şey bulamadılar, şimdi insanların namusuna saldırıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) - Allah'a havale ediyorum, başka bir sığınacak gücüm yok, Allah'a havale ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu yapanları da...

Başkanım, bitirebilir miyim?

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bakın, bunu yapanları da yayanları da buna sessiz kalanları da Allah'a havale ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahısları adına ilk konuşmacı Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. 270 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

15 maddeden oluşan, 7 kanunda değişiklik yapan yine bir mini torbayla karşı karşıyayız. Yine, görüşülmesi gereken tali komisyonda, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülmemiş. Komisyonunun uzmanlık alanından yararlanılmadan çıkan maddeler var ve Anayasa'ya uygunluk denetimiyle ilgili, İç Tüzük'ün 38'inci maddesine göre Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmamış. 2, 4, 5, 10 ve 12'nci maddeler Anayasa'nın 10'ncu ve 73'üncü maddelerine aykırı yani kanun önünde eşitlik ve vergi yükünün dengeli dağılımıyla ilgili maddeler. Bunlar çok önemli maddeler. Bu maddelere aykırı bir şekilde bu kanun teklifini bugün burada görüşüyoruz maalesef.

Şimdi, muafiyet, istisna ve indirimler bu ülkede belli firmalara yıllardır veriliyor. 2013 ile 2025 yılları arasında 18,6 milyar TL'lik vergi aslı ve cezası silinmiş. Bazı firmalara, yap-işlet-devret projesi yapan ve KÖİ projesi yapan firmalara 130 kez vergi, resim, harç istisna belgesi yoluyla muafiyet, istisna ve indirimler tanınmış. Bu kanunla da yine belirli sermaye gruplarına, büyük sermaye gruplarına ve uluslararası şirketlere vergisel avantajlar verilmeye devam ediliyor. Bunlara verilirken kimlere verilmiyor? Ücretlilere, dar gelirliilere, esnafa, çiftçiye, KOBİ'ye maalesef verilmiyor. Bunlar vergi yükü altında ezilmeye devam ediyorlar. Tüketicilerin ödediği vergi yükü yüzde 60, sermaye kısmının ödediği vergi yükü yüzde 2,9. Bakın, esnafın faiz yükü altında ezilmiş ve artık faaliyetlerine devam edemez durumdadır. 2026 yılının ilk üç ayında 10.591 şirket ve 34 bin esnaf kepenk kapatmış, kapanmış. 75 bin adet karşılıksız çek çıkmış. Bu, Türkiye tarihinde bir rekor, çok ciddi bir sayı; 75 bin adet karşılıksız çekten bahsediyoruz. Bunun sonucunda ne olacak? Eğer bu tempoyla giderse bu yıl sonuna kadar 60 bin kişi hapis cezasıyla karşı karşıya kalmak zorunda kalacak. Bunların önlemlerinin mutlaka alınması gerekiyor.

Şimdi, ücretliye, dar gelirliye, esnafa bir şey yok derken şimdi, bu kanunun 1'inci maddesinde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 48'inci maddesinde bir değişiklik yapıyorlar. Devlete olan borçlarla ilgili, tecille ilgili taksit sayısını otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkarıyorlar, teminat dışı yapılandırmayı da -Cumhurbaşkanı yetkisiyle 250 bin kullanılıyordu, kanunda 50 bin- 1 milyona çıkarıyorlar. Şimdi, bu hangi esnafın işini görecek, hangi KOBİ'nin işini görecek?

Şimdi, gecikme zammı uygulaması yüzde 44,4 yani aylık 3,7. Buradaki tecil faizi yüzde 39 yani aylık 3,25. E, siz bir taraftan enflasyonu yüzde 32 olarak açıklarken enflasyonun üstünde bir faiz oranıyla, zaten borcunu ödemeyen, kepenk kapatmış, zar zahmet evini geçindirmeye çalışan bir esnafı bu faiz yüküyle nasıl karşı karşıya bırakırsınız? (CHP sıralarından alkışlar) Yani bunun müsebbibi bu Meclisi olacak bu kanun geçerse. O zaman, enflasyon yüzde 32 ise bu faiz ne? Bu tefeci faizi mi? Yani devlet tefeci faizini uygulayabilir mi? Uygulayamaz. Buna bir çözüm bulunması gerekiyor.

Bir taraftan varlık barışıyla ilgili dışarıdan bütün kaynakları içeriye çağırıyorsunuz ama bir taraftan da esnafı ayda 3 kere, yılda 12 kere denetleyip "Acaba vergi kaçırdı mı, kaçırmadı mı?" diye tespit etmeye çalışıyorsunuz. Bütün esnaf derli, faiz yükü altında ezilmiş vaziyette; çiftçilerin durumu da farklı değil, KOBİ'lerin durumu da farklı değil. KOBİ'ler kredilere, finansmana ulaşamıyor bir taraftan.

Bu kanun teklifinde ihracatçıları desteklemekle ilgili bir düzenleme yapmıştınız. Komisyon görüşmeleri neticesinde olumlu bir gelişmeyle sanayi sicil belgesi alan üreticiler ve zirai üreticiler için yüzde 12,5'a çektiniz, yüzde 25'ten indirdiniz ama 44 tane firma var vergi vermeyen; bu firmaların 37 tanesi sıfır vergi ödüyor, diğerleri 3,6 milyar vergi ödeyecekler. Yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarıyorsunuz, yüzde 5'lik artış 680 milyon getiri getirecek -bunu ben söylemiyorum, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz söylüyor- ama bir taraftan da bu ülkenin yirmi yıllık gelirini bu kanun teklifiyle heba ediyorsunuz, harcıyorsunuz; bu, Anayasa'ya aykırı bir şey.

"Vergide adalet" diyorsunuz ama vergi yükü dolaylı vergiler yoluyla tüketicilerin üstünde. Önerge verdik, "Vergi tarifelerini, vergi dilimlerini, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda ilk dilimi, ikinci dilimi ve devam eden dilimleri artıralım." dedik çünkü yeniden değerlendirme oranında artırmadığınız için eridi. İlk dilim 190 bin, 330 bin olması gerekirdi; 400 bin olan ikinci dilimin de 828 bin olması gerekirdi. Enflasyondaki erimeyi de dikkate alarak ilk dilimin 1 milyon, ikinci dilimin 1,5 milyona çıkarılmasıyla ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak önerge verdik ama maalesef, Plan ve Bütçe Komisyonunda reddedildi. Dar gelirliyi, ücretliyi korumak böyle bir şey mi? Üç ay geliyor, net ücretinde azalma meydana geliyor; beş ay geliyor, tekrar azalma geliyor; bir yıl boyunca 3 maaşı eriyip gidiyor. Bütün bunlar varken bu kanun teklifinde bir sürü maddenin sıkıntılı olduğunu zaten görüyoruz ama varlık barışıyla ilgili bir şey söylemek isterim: Ben, Plan ve Bütçe Komisyonunda ve burada 2025 yılı bütçe görüşmelerinde -Sayın Maliye Bakanı Şimşek de burada oturuyordu- bir kırmızı bültenle aranan ve ülkemizde yakalanan suç örgütü liderlerinin listesini açıklamıştım. İlk önce 7 metreydi, sonra 20,5 metrelik bir listeydi bu. Bunlar uyuşturucu baronları, kumar baronları ve bunların bir kısmı Türkiye'de vatandaşlık almış, yurt dışında arananlar Türkiye'ye gelmiş, yerleşmiş. Şimdi, bu varlık barışıyla bu para, bu ülkeye girdiği takdirde -kaynağı belli olmayan bir paradan bahsediyoruz- bu liste tahmin ediyorum 100 metreyi bulur. Gri listeden yeni çıkmışız, tekrar gri listeye mi girmemizi istiyorsunuz? Eğer bu kanun, bu şekliyle geçerse yarın öbür gün veya gelecek yıl burada çok farklı bir şeyi konuşacağız. Umarım tekrar gri listeye girmeyiz çünkü bu ülkenin zaten hukuk sisteminde ve adaletinde düzensizlikler var, ekonomik sıkıntılar var, istikrarsızlıklar var. Bir taraftan da uluslararası sermayenin buraya kaynak getirmesi için gri listeye karşı karşıya kalırsak bu kaynak girmez. Sıcak parayla zaten sorun yaşıyoruz; doğrudan yatırımın, doğrudan sermaye yatırımının ülkemize gelmesini istiyoruz ama

maalesef, bu 10'uncu madde... Madde üzerinde de çok kıymetli vekillerimiz daha detay konuşacaklar, buradaki detay sıkıntıları da izah edecekler, tekrar gri liste ve ülkenin kaynak girişinde sıkıntı olacak. Kur korumalı mevduattan yaşanan sıkıntıyı "carry trade" dediğimiz kuru baskılayarak şu anda yönetmeye çalıştığımız sistemle yani sıcak para sistemiyle bu ülkeden bu para çıktığı zaman, kur sıçradığı zaman kur farkı giderlerinin bu borç, anapara ve faiziyle beraber ülke ekonomisine nasıl sıkıntı getireceğini hep beraber umarım görmeyiz. Çünkü insanlar borcu borçla kapatırken, devletin de bu yıl ödeyeceği faiz 2 trilyon 742 milyar olarak öngörülmüşken -bu tempoyla giderse 3,5 trilyonu geçecek- ve kamunun iç ve dış borcu 14,4 trilyonken ve bu borçla ilgili bu borcun vade sonuna kadar ödenecek faizi de 11,4 trilyonken... Varlık Fonunun faizi de aynı, Varlık Fonunun da 10,7 trilyon borcu var; bunun 9,6 trilyonu banka kredileriyle ilgili borçlar. Hem kişiler hem devlet borç, anapara, faiz ve kur farkı gideri içerisinde maalesef bu sarmala girmiş vaziyette ve bu sarmaldan kurtulmak için de bizim alacağımız önlemler, bu kanun teklifiyle ilgili önlemler değil. Gelir dağılımındaki bozukluğu gidermek ve bunu dengeli vaziyete getirmek için dolaylı vergilerin süratle azaltılması, doğrudan vergilerin artırılması gerekiyor. Ben burada böyle bir şey görmüyorum, göreceğe de benzemiyoruz maalesef. Yani bu kanun teklifi neyi getiriyor biliyor musunuz? Maaşlı çalışan daha maaşını almadan vergisini ödüyor, küçük esnaf en küçük işlemde denetim baskısıyla karşılaşılıyor, vatandaş ekmekten elektrığe kadar her harcamada dolaylı vergi ödüyor, milyonlarca insan vergi yükü altında eziliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEVDET AKAY (Devamla) - Yani şunu söyleyeyim son olarak: Dürüst mükellef cezalandırılırken kayıt dışı servet ödüllendiriliyor. Böyle bir vergi sistemi olmaz, böyle bir maliye politikası olmaz yani bunun süratle düzeltilmesi gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu kanunla ilgili de tekrar düşünülmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılmasını buradan tekrar vurguluyoruz. Esnafın faizini kaldırsın, dondurun. Odalar ve Borsalar Birliği var, esnafla ilgili konfederasyonlar var, bunların bir sürü gelirleri var. Bunlar da iştirak etsin, devlet de iştirak etsin. Faizi dondurup, faizi bir kereye mahsus aşağı çekip bu milleti rahatlatmak, esnafı, çiftiçi KOBİ'yi rahatlatmak gerekir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şahısları adına ikinci ve son konuşmacı Osmaniye Milletvekili Sayın Seydi Gülsoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gazi Meclisimizin kıymetli milletvekillerini, aziz milletimizi ve Osmaniye'li yiğit hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum. Ülkemizin ekonomik geleceği, yatırım iklimi, üretim gücü, ihracat kapasitesi, teknoloji ekosistemi ve uluslararası rekabet kabiliyeti bakımından son derece önemli olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

İlk imza sahibi olduğum bu teklif, Türkiye'nin küresel ekonomideki konumunu daha da güçlendirmeye, yatırımcı güvenini artırmaya, üretimi ve ihracatı desteklemeye, teknolojik girişimciliği büyütme ve İstanbul Finans Merkezi'nin uluslararası cazibesini artırmaya yönelik stratejik bir reform paketidir. Bu teklif, "Türkiye Yüzyılı" vizyonunun ekonomi alanındaki somut adımlarından biridir. Bu teklif, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ortaya koyduğumuz güçlü, bağımsız, rekabetçi ve üretken Türkiye hedefinin yasal zemindeki karşılığıdır. Bu teklif, yatırımcının önünü açan, ihracatçının yükünü hafifleten, girişimcinin cesaretini artıran, nitelikli insan kaynağını ülkemize çeken, mükellefin ödeme kabiliyetini gözetken ve Türkiye'yi bölgesel değil küresel ölçekte bir merkez hâline getirmeyi amaçlayan kapsamlı bir düzenlemedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya ekonomisi son yıllarda tarihî kırılmalar yaşamaktadır. Küresel salgınla başlayan süreç tedarik zincirinde ciddi sorunlar meydana getirmiş, ardından bölgesel savaşlar, enerji krizleri, yüksek enflasyon baskısı, ticaret savaşları, finansal dalgalanmalar ve jeopolitik gerilimler dünya ekonomisinin istikrarını derinden etkilemiştir. Bugün artık hiçbir ülke yalnız kendi sınırları içinde aldığı kararlarla ekonomik geleceğini güvence altına alamamaktadır. Sermaye hareketleri, teknoloji yatırımları, nitelikli iş gücü, üretim ağları, finansal merkezler ve lojistik hatlar küresel rekabetin temel unsurları hâline gelmiştir. Böylesi zor bir belirsizlikle dolu bir dönemde Türkiye; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, güçlü altyapısı, genç ve dinamik nüfusu, stratejik coğrafi konumu, üretim kapasitesi, gelişen savunma sanayisi, büyüyen ihracatı, çeşitlenen finansal araçları ve kararlı siyasi iradesiyle bölgenin en güvenilir ülkelerinden biri olmuştur. Türkiye artık sadece doğu ile batı arasında bir köprü değil, Türkiye üretimin, ticaretin, finansın, teknolojinin, lojistiğin ve diplomatik etkileşimin merkezi hâline gelmiştir. Biz bu hakikati yalnız söylem düzeyinde bırakmıyoruz, bugün görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifiyle Türkiye'nin finans alanında merkez ülke olma iddiasını güçlendiriyoruz. Yatırımcı dostu iklimi tahkim ediyor, ihracatı destekliyor, teknoloji girişimcilerinin önünü açıyor ve İstanbul Finans Merkezi'nin küresel ölçekteki rekabet kabiliyetini artırıyoruz.

Kanun teklifimizin temel amaçlarından biri de ülkemizin güncel ekonomik gelişmelere uyum sağlamasıdır. Ekonomi dinamik bir alandır, küresel şartlar değiştikçe ülkelerin hukuk ve vergi sistemlerinin de bu değişime uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir. Bugün sermaye güvenli liman aramaktadır; bugün yatırımcı öngörülebilirlik aramaktadır; bugün nitelikli insan kaynağı kendisine değer veren, emeğini ve uzmanlığı destekleyen ülkeleri tercih etmektedir; bugün teknoloji girişimcileri finansmana kolay erişebildikleri, şirket kuruluşunun maliyetlerinin düşürüldüğü ve büyüme aşamalarında desteklendikleri ekosistemleri aramaktadır. İşte bu teklif, bütün bu alanlarda Türkiye'yi daha avantajlı bir konuma taşımayı hedeflemektedir.

Belirlenen ekonomik program hedeflerine ulaşılması, ekonomik istikrarın sürdürülebilmesi ve istihdam olanaklarının genişletilmesi temel hedeflerimizden biridir. Bunlar, Türkiye'nin son yirmi üç yılda elde ettiği kazanımların üzerine inşa edilen yeni bir ekonomik atılımın başlangıcıdır. Artık hedefimiz yalnızca büyüyen bir ekonomi değil aynı zamanda yön veren, merkez olan, standart belirleyen, yatırım çeken ve teknoloji üreten bir ekonomi olmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizle kamu borçlarının tecil ve taksitlendirilmesinde önemli kolaylıklar sağlamaktadır. Mevcut otuz altı aylık taksit süresi yetmiş iki aya çıkarılmaktadır. Teminatsız tecil edilebilecek borç tutarını ise 50 bin TL'den 1 milyon liraya yükseltiyoruz. Böylece, borcunu ödemek isteyen vatandaşlarımız ve işletmelerimiz için daha uygulanabilir bir ödeme zemini oluşturulmaktadır.

Bir diğer teklif maddemizle de Türkiye'ye nitelikli yatırımcı, sermaye ve döviz girişini teşvik eden önemli bir düzenleme önermekteyiz. Türkiye'ye yeni yerleşen ve son üç yılda Türkiye'de ikamet ve mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişilerin yurt dışından

elde ettikleri kazançlar ve iratların yirmi yıl boyunca gelir vergisinden istisna tutulmasını öngörmekteyiz. Buna paralel olarak da bu kişilerin veraset yoluyla mal intikallerinde vergi oranının yüzde 1 olarak uygulanmasıyla Türkiye'nin uluslararası yatırımcılar, varlıklı bireyler açısından da cazibesini artırmaktayız.

Teklifimizle İstanbul Finans Merkezi'nin küresel rekabet gücünü artıran düzenlemeler de hayata geçirilmektedir. Finansal hizmet ihracatı, transit ticaret ve nitelikli hizmet merkezine yönelik vergi avantajlarıyla Türkiye'nin bölgesel finans, ticaret ve hizmet merkezi hâline gelmesini hedeflemekteyiz.

Üretim ve ihracat da teklifimizin temel başlığı arasındadır. İhracatçılarımız ile sanayi ve zirai üretici ihracatçılarımıza sağlanan vergi avantajları dış ticarete rekabet gücünü artıracak, yeni yatırımları destekleyecek ve ülkemize daha fazla döviz girdisi sağlayacaktır. Ayrıca, teknolojik değişimi destekleyen düzenlemelerle genç girişimcilerimizin finansmana erişimi kolaylaştırılmakta, şirket kuruluş maliyetleri azaltılmakta ve nitelikli personelin teknolojik şirketlere ortak edilmesinin önü açılmaktadır.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle, kayıt dışı kalmış varlıkların millî ekonomiye kazandırılması teşvik edilmektedir. Finansal sisteme yeni kaynak girişi sağlayarak yatırım, üretim ve sermaye piyasalarının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu teklifle Türkiye Yüzyılı vizyonuna uygun şekilde daha güçlü, rekabetçi ve üretken bir ekonomi hedeflenmektedir.

Bu kanun teklifinin bütününe baktığımızda aynı hedefe yönelen bir ekonomik vizyonu görüyoruz. Bu vizyonun merkezinde üretim vardır, bu vizyonun merkezinde ihracat vardır, bu vizyonun merkezinde teknoloji vardır, yatırım vardır, nitelikli insan kaynağı vardır. Bu vizyonun merkezinde Türkiye'nin bölgesel değil, küresel bir aktör olma iddiası vardır. Bizler Türkiye'nin potansiyeline güveniyoruz, sanayicimize güveniyoruz, ihracatçımıza güveniyoruz, gençlerimize güveniyoruz, girişimcilerimize güveniyoruz. Devlet olarak bize düşen görev bu enerjinin önündeki engelleri kaldırmak, yatırım ortamını iyileştirmek ve yasaları güncel ihtiyaçlara uygun hâle getirmektir. Elbette ekonomik düzenleme yalnızca bugünün ihtiyaçları için yapılmaz, ekonomi politikalarında esas olan yarını bugünden görebilmektir. Bugün dünyada teknoloji üretmeyen, nitelikli insan kaynağını korumayan, finansal merkezler oluşturmayan, ihracatını çeşitlendirmeyen, yatırımcısına güven vermeyen ülkeler rekabette geri kalmaktadır. Türkiye ise tam tersi, bütün bu alanlarda atılım iradesini ortaya koymaktadır. Savunma sanayisinde nasıl ki İHA'sını SİHA'sını, helikopterini, gemisini, füzesini üreten bir ülke hâline geldiysek ekonomide de kendi finansal merkezini güçlendiren, kendi teknolojik girişimlerini büyüten, kendi ihracatçısına rekabet avantajını sağlayan, kendi yatırım ortamını daha cazip hâle getiren bir ülke olma yolunda hızla ilerliyoruz.

Bu teklif Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığını güçlendiren adımlardan bir tanesidir çünkü ekonomik bağımsızlık yalnızca bütçe dengesiyle ölçülmez; ekonomik bağımsızlık üretim kapasitesiyle, ihracatçının gücüyle, teknolojik üretme kabiliyetiyle ve yatırımcısıyla ölçülmektedir. Güvenin olduğu yerde yatırım olur, güvenin olduğu yerde üretim olur, güvenin olduğu yerde istihdam olur. AK PARTİ olarak Türkiye'de güven ve istikrarın iklimini tahkim etmek için var gücümüzle çalışmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEYDİ GÜLSOY (Devamla) - Görüşmekte olduğumuz teklif de aynı anlayışın bir devamıdır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün küresel sermaye çekmek için ülkeler arasında ciddi bir rekabet vardır. Türkiye bu yarışın dışında kalamaz. Türkiye bekleyen, izleyen, gelişmeleri uzaktan takip eden bir ülke olamaz. Türkiye bu yarışta iddia sahibi olmak zorundadır. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da milletimizin refahı, ülkemizin kalkınması, ekonomimizin güçlenmesi ve Türkiye'nin küresel rekabette hak ettiği yere ulaşması için çalışmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle, kanun teklifimizin sanayicilerimize, ihracatçılarımıza, girişimcilerimize, yatırımcılarımıza, çalışanlarımıza, iş dünyamıza ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.04

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), İshak ŞAN (Adıyaman)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 13 Mayıs 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.05